

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV EKONOMIKY

INSTITUTE OF ECONOMICS

MĚŘENÍ A HODNOCENÍ VÝKONNOSTI PODNIKU

MEASUREMENT AND EVALUATION OF BUSINESS PERFORMANCE

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Pavλίna Plevová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

prof. Ing. Alena Kocmanová,
Ph.D.

BRNO 2023

Zadání bakalářské práce

Ústav:	Ústav ekonomiky
Studentka:	Pavλίna Plevová
Vedoucí práce:	prof. Ing. Alena Kocmanová, Ph.D.
Akademický rok:	2022/23
Studijní program:	Ekonomika podniku

Garantka studijního programu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává bakalářskou práci s názvem:

Měření a hodnocení výkonnosti podniku

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod
Cíle práce, metody a postupy zpracování
Teoretická východiska práce
Analýza současného stavu
Vlastní návrhy řešení
Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Cílem bakalářské práce je sestavení návrhů ke zlepšení finanční situace podniku. Opatření budou sestavena na základě měření a hodnocení finanční situace vybrané společnosti za období 2017–2021 pomocí vybraných metod a ukazatelů finanční analýzy.

Základní literární prameny:

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. Finanční analýza: Komplexní průvodce s příklady. 3. vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0563-2.

KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firem. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-538-1.

RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 6. vydání. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-2028-4.

VOCHOZKA, Marek. Metody komplexního hodnocení podniku. 2.vydání.Praha: Grada Publishing, 2020. ISBN 978-80-271-1701-7.

SEDLÁČEK, Jaroslav. Finanční analýza podniku. 2. vydání. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3386-6.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2022/23

V Brně dne 5.2.2023

L. S.

prof. Ing. Alena Kocmanová, Ph.D.
garantka

doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Bakalářská práce se zaměřuje na měření a hodnocení finanční výkonnosti podniku ZEMAS AG, a.s. v letech 2017 až 2021. Práce se skládá ze tří částí. V první části jsou vymezena teoretická východiska, kde jsou popsány jednotlivé metody finanční analýzy a potřebné ukazatele. Druhá část se zaměřuje na analýzu zvolené společnosti pomocí metod popsaných v první části a porovnání výsledků s konkurenčním podnikem. Následuje poslední část, ve které jsou představeny návrhy na zlepšení situace podniku.

Klíčová slova

Finanční analýza, výkaz zisku a ztrát, rozvaha, rentabilita, zadluženost, cash flow, peněžní prostředky, benchmarking

Abstract

The bachelor's thesis focuses on the measurement and evaluation of the financial performance of the company ZEMAS AG, a.s. between 2017 and 2021. The work consists of three parts. In the first part, the theoretical starting points are defined, where the individual methods of financial analysis and the necessary indicators are described. The second part focuses on the analysis of the chosen company using the methods described in the first part and comparing the results with the competing company. The last part follows, in which proposals for improving the company's situation are presented.

Key words

Financial analysis, profit and loss statement, balance sheet, profitability, indebtedness, cash flow, finances, benchmarking

Bibliografická citace bakalářské práce

PLEVOVÁ, Pavlína. *Měření a hodnocení výkonnosti podniku* [online]. Brno, 2023 [cit. 2023-05-03]. Dostupné z: <https://www.vut.cz/studenti/zav-prace/detail/150081>. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, Ústav ekonomiky. Vedoucí práce prof. Ing. Alena Kocmanová, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 12. května 2023

.....
Pavlína Plevová
autor

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí mé bakalářské práce paní prof. Ing. Aleně Kocmanové, Ph.D., za čas, který mi ochotně věnovala, za všechny užitečné rady a připomínky, které mi při vypracování bakalářské práce poskytla. Dále děkuji své rodině za podporu během studia.

OBSAH

1	ÚVOD.....	11
2	CÍLE PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ.....	12
3	TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE.....	13
3.1	Finanční analýza.....	13
3.1.1	Uživatelé finanční analýzy.....	13
3.1.2	Zdroje informací pro finanční analýzu.....	14
3.2	Analýza absolutních ukazatelů.....	17
3.2.1	Horizontální analýza.....	17
3.2.2	Vertikální analýza.....	18
3.3	Analýza rozdílových ukazatelů.....	18
3.3.1	Čistý pracovní kapitál.....	18
3.3.2	Čisté pohotové prostředky.....	19
3.3.3	Čistý peněžně-pohledávkový finanční fond.....	20
3.4	Analýza poměrových ukazatelů.....	20
3.4.1	Ukazatele likvidity.....	20
3.4.2	Ukazatele rentability.....	22
3.4.3	Ukazatele zadluženosti.....	24
3.4.4	Ukazatele aktivity.....	26
3.5	Analýza soustav ukazatelů.....	28
3.5.1	Pyramidové soustavy ukazatelů.....	29
3.5.2	Bankrotní modely.....	29
3.5.3	Bonitní modely.....	31
3.6	SWOT analýza.....	32
3.7	Benchmarking.....	32
4	ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU.....	33

4.1	Představení společnosti ZEMAS AG, a.s.	33
4.1.1	Historie a současnost společnost.....	33
4.1.2	Předmět podnikání	34
4.2	Představení konkurenční společnosti ZERAS, a.s.	35
4.3	Analýza absolutních ukazatelů.....	36
4.3.1	Horizontální analýza	36
4.3.2	Vertikální analýza	42
4.4	Analýza rozdílových ukazatelů	46
4.4.1	Čistý pracovní kapitál	46
4.4.2	Čisté pohotové prostředky	47
4.4.3	Čistý peněžně-pohledávkový fond.....	48
4.5	Analýza poměrových ukazatelů	50
4.5.1	Ukazatele likvidity	50
4.5.2	Ukazatele rentability	53
4.5.3	Ukazatele zadluženosti	58
4.5.4	Ukazatele aktivity	63
4.6	Analýza soustav ukazatelů	68
4.6.1	Altmanův model	69
4.6.2	IN05	70
4.6.3	Index bonity	72
4.7	Zhodnocení finanční situace společnosti	73
4.8	SWOT analýza	78
5	VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ	82
5.1	Řízení pohledávek.....	82
5.2	Zvýšení hospodářského výsledku	85
5.3	Snížení závazků.....	87

6	ZÁVĚR	90
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	91
	SEZNAM OBRÁZKŮ	94
	SEZNAM TABULEK	95
	SEZNAM VZORCŮ.....	97
	SEZNAM SCHÉMAT	99
	SEZNAM GRAFŮ	100
	SEZNAM PŘÍLOH.....	101

1 ÚVOD

V dnešní době je čím dál obtížnější reagovat na neustále se měnící podmínky, obstat v konkurenčním boji a zajistit si své místo na trhu. Podnikatelé usilují o to, aby jejich společnost generovala zisk, fungovala efektivně a mohla být označena za konkurenceschopnou. Potřebným nástrojem je finanční analýza, prostřednictvím které můžeme posoudit finanční situaci podniku pomocí dat získaných z účetních výkazů. Finanční analýza může odhalit problémy a poukázat na oblasti, které představují prostor pro zlepšení a brání efektivnějšímu podnikání.

Finanční analýzu používáme k hodnocení výkonnosti firmy a opatření informací například o ziskovosti firmy, platební schopnosti nebo vývoji struktury majetku. Umožňuje srovnání získaných výsledků s konkurenčními podniky či oborovými průměry. Finanční analýza může ukázat na nedostatky, které by firma při každodenních činnostech nezjistila, představuje důležitý nástroj pro finanční řízení a předává informace, které jsou stěžejní pro budoucího rozhodování.

Bakalářská práce se zaměřuje na měření a hodnocení finanční situace podniku. Pro účely práce jsem si vybrala společnost ZEMAS AG, a. s. Jedná se o zemědělskou společnost, která se zabývá rostlinnou i živočišnou výrobou. Cílem je zhodnotit finanční situaci podniku pomocí zvolených metod a ukazatelů finanční analýzy s konkurenční společností ZERAS, a.s. a na základě získaných výsledků navrhnout opatření, která pozitivně ovlivní finanční situaci vybrané společnosti. Předmětem finanční analýzy budou firemní účetní výkazy za roky 2017 až 2021.

Bakalářská práce se skládá ze tří hlavních částí. První část se zabývá teoretickými východisky práce, definuje teoretické pojmy, popisuje vybrané metody a ukazatele finanční analýzy, které budou následně použity v praktické části bakalářské práce. Druhá část se věnuje představení vybrané společnosti a její konkurence, následuje analýza současné situace společností pomocí ukazatelů, které byly popsány v první části práce. Poslední část obsahuje návrhy sestavené na základě výsledků získaných v analytické části. Návrhy nabízí řešení zjištěných nedostatků a vedou ke zlepšení finanční situace společnosti ZEMAS AG, a.s.

2 CÍLE PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ

Hlavním cílem bakalářské práce je sestavit opatření ke zlepšení situace v podniku na základě měření a hodnocení finanční situace společnosti ZEMAS AG za roky 2017 až 2021 pomocí vybraných ukazatelů finanční analýzy.

Pro dosažení hlavního cíle musí být splněny cíle dílčí:

- nastudovat knižní publikace na téma finanční analýzy;
- definovat základní teoretické pojmy a popsat vybrané ukazatele finanční analýzy;
- představit vybranou společnost, na které bude finanční analýza provedena;
- provést finanční analýzu společnosti pomocí zvolených metod a vybraných ukazatelů;
- porovnat dosažené výsledky s konkurenční společností;
- zhodnotit finanční situaci na základě získaných výsledků finanční analýzy.

Pro dosažení stanoveného cíle byly při zpracování bakalářské práce použity určité metody.

Analýza představuje myšlenkové rozložení zkoumaného jevu na jednotlivé části, které se následně stávají předmětem dalšího zkoumání. Detailnější poznání dílčích částí umožňuje lépe poznat jev jako celek. **Syntézu** definujeme jako myšlenkové sjednocení jednotlivých částí v celek. Při syntéze sledujeme vzájemné souvislosti mezi jednotlivými složkami jevu, což umožní hlouběji poznat jev jako celek. Pomocí **srovnávání** zjišťujeme shodné či rozdílné vlastnosti u dvou nebo více různých jevů. Srovnávání je základní metodou hodnocení (Synek, 2011, s. 21).

Abstrakce označuje vědeckou metodu, při které se oddělují nepodstatné vlastnosti jevu od podstatných. **Indukce** znamená vyvozování obecného závěru na základě dílčích poznatků. Jedná se o metodu odvozování všeobecných tvrzení na základě mnoha poznatků o jednotlivostech. **Dedukce** je postup, při kterém je vyvozováno od obecného ke konkrétnímu. V praxi lze pomocí dedukce ověřovat teoretické závěry (Široký, 2011, s. 32).

3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

Teoretická část práce obsahuje vysvětlení základních odborných pojmů, které se týkají finanční analýzy a představení ukazatelů a vzorců pro jejich vypočítání, které budou následně použity v praktické části.

3.1 Finanční analýza

Finanční analýzu potřebujeme ke komplexnímu zhodnocení finanční situace podniku. Pomocí finanční analýzy získáváme potřebné informace o tom, jestli je podnik dostatečně ziskový, zda optimálně využívá svá aktiva, zda je schopen včas dostát svým závazkům a poskytuje mnoho dalších důležitých podkladů pro efektivní fungování podniku a dokáže manažerům pomoci k učinění správného rozhodnutí. Finanční analýza je součástí finančního řízení, kde ji manažeři potřebují pro krátkodobé, a především pro dlouhodobé řízení (Knápková, 2017, s. 17).

„Existuje celá řada způsobů, jak definovat pojem „finanční analýza“. V zásadě nejnávýstižnější definicí je však ta, která říká, že finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, která jsou obsažena především v účetních výkazech. Finanční analýzy v sobě zahrnují hodnocení firemní minulosti, současnosti a předpovídání budoucích finančních podmínek“ (Růčková, 2019, s. 9).

3.1.1 Uživatelé finanční analýzy

Finanční analýza slouží manažerům, kteří tak získávají informace pro finanční řízení podniku. Analýzu je možné využít jako významný zdroj v rámci rozhodování o investičních záměrech, o financování dlouhodobého majetku, při sestavování finančního plánu, při rozdělování zisku a mnoha dalších aktivit. Vlastníci se nejvíce budou zajímat o dosaženou rentabilitu jejich vloženého kapitálu. Dalšími uživateli mohou být zaměstnanci podniku, pro které je stěžejní jistota zaměstnání, zajímají se tedy, jestli finanční analýza označuje podnik za dostatečně ziskový a stabilní (Knápková, 2017, s. 17).

S výsledky analýzy nepracuje pouze samotný podnik, ale využívají je i další osoby a instituce. Mezi ně patří věřitelé, kteří se opírají zejména o výsledky v oblasti likvidity firmy a o jejich schopnost splácet závazky. Investoři a potenciální investoři vyhledávají

informace o finančním stavu podniku, aby získali informace pro rozhodnutí, zda realizovat své investice či nikoliv. Mezi uživatele patří i konkurence, která především vyhledává analýzy podniků, které na trhu zastávají významnou pozici, aby se mohla od těchto podniku případně inspirovat a najít oblasti pro zlepšení. Státní instituce zajímá schopnost podniků vytvářet zisk a následný odvod daní (Knápková, 2017, s. 17).

3.1.2 Zdroje informací pro finanční analýzu

Základním zdrojem informací pro vypracování finanční analýzy je účetní závěrka, kterou podnik může sestavit ve třech podobách podle toho, v jaké situaci se nachází. Nejčastějším typem je řádná účetní závěrka, kterou podnik zpracovává k poslednímu dni běžného účetního období. Pokud se podnik ocitne v mimořádné situaci, sestavuje mimořádnou účetní závěrku. Za mimořádnou okolnost se označuje například vstup společnosti do insolvenčního řízení. Třetím typem je účetní závěrka mezitímní, která se sestavuje v průběhu běžného účetního období a na rozdíl od řádné účetní závěrky se během tohoto procesu neuzavírají účetní knihy. Mezitímní účetní závěrka se sestavuje při přeměně společnosti. Účetní závěrku tvoří rozvaha, výkaz zisku a ztrát, výkaz cash flow a příloha k účetní závěrce. Pro účely bakalářské práce budou blíže popsány první tři položky (Vochozka, 2020, s. 34).

Rozvaha

Rozvahou rozumíme účetní výkaz, který poskytuje přehled druhů majetku a zdrojů podniku k určitému dni. Na jedné straně rozvahy najdeme aktiva, která představují majetek podniku a na druhé straně se nachází pasiva, která reprezentují zdroje financování, které byly použity k pořízení majetku. Rozvaha je založena na principu bilanční rovnosti, což znamená, že součet aktiv a pasiv se musí vždy rovnat (Vochozka, 2020, s. 34).

Rozvahu sledujeme, abychom získali údaje o majetkové situaci, zdrojích financování a finanční situaci podniku. V rámci majetkové situaci podniku zjišťujeme, v jakých konkrétních druzích je majetek vázán, jak je oceněn, nakolik je opotřeбен, optimálnosti složení majetku atd. Zanalyzování zdrojů financování nám sdělí, z jakých zdrojů byl majetek podniku pořízen, zajímáme se o vztah mezi vlastními a cizími zdroji a o jejich strukturu. Poslední oblast je finanční situace podniku, ze které čerpáme informace, jakého zisku podnik dosáhl, jak jej rozdělil apod. (Růčková, 2019, s. 23).

Při analýze rozvahy tedy budeme sledovat:

- stav a vývoj bilanční sumy;
- strukturu a vývoj aktiv a přiměřenost velikosti jednotlivých položek;
- strukturu a vývoj pasiv, zejména podíl vlastního kapitálu, bankovních a dodavatelských úvěrů;
- vztah mezi složkami aktiv a pasiv (velikost stálých aktiv a dlouhodobých pasiv, velikost oběžných aktiv a krátkodobých cizích aktiv apod.) (Růčková, 2019, s. 24).

Strukturu rozvahy můžeme vidět v následující tabulce.

Tabulka č. 1: Rozvaha

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Bartoš, 2022)

ROZVAHA			
Aktiva		Pasiva	
	Aktiva celkem		Pasiva celkem
A.	Pohledávky za upsaný kapitál	A.	Vlastní kapitál
B.	Stálá aktiva	A. I.	Základní kapitál
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	A. II.	Ážio a kapitálové fondy
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	A. III.	Fondy ze zisku
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let
C.	Oběžná aktiva	A. V.	Výsledek hospodaření běž. úč. období
C. I.	Zásoby	B.+C.	Cizí zdroje
C. II.	Pohledávky	B.	Rezervy
C. III.	Krátkodobý finanční majetek	C.	Závazky
C. IV.	Peněžní prostředky	C. I.	Dlouhodobé závazky
D.	Časové rozlišení aktiv	C. II.	Krátkodobé závazky
		D.	Časové rozlišení pasiv

Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty představuje přehled o výnosech, nákladech a výsledku hospodaření podniku za určité období (Růčková, 2019, s. 32).

Výnosy lze definovat jako peněžní částky, které podnik získal z veškerých svých činností za dané účetní období, přičemž se nezohledňuje, zda se v tomto období uskutečnilo jejich inkaso (Knápková, 2017, s. 40).

Náklady jsou peněžní částky, které podnik v daném období účelně vynaložil s cílem získání výnosů. Stejně jako u výnosů zde platí, že nemuselo v daném období dojít k jejich zaplacení (Knápková, 2017, s. 40).

Je důležité výnosy a náklady nezaměňovat s příjmy a výdaji. Příjem/výdaj představuje fyzický pohyb peněžních prostředků, přičemž rozhodujícím datem pro zařazení dané operace do účetního období je datum uskutečnění platby. U výnosů/nákladů se nehledí na datum provedení platby tedy na pohyb peněžních prostředků, do účetních výkazů se promítnou podle data, kdy došlo k uskutečnění dané operace. Operací může být den, kdy došlo ke splnění dodávky, pohybu majetku, postoupení pohledávky apod. (Landa, 2008, s. 15).

Výsledek hospodaření podniku představuje rozdíl mezi celkovými výnosy a náklady. Výsledek může být kladný, což znamená, že podnik vytvořil zisk, záporný výsledek značí ztrátu nebo se náklady i výnosy mohou rovnat a dojdeme k výsledku nula (Knápková, 2017, s. 41).

Při analýze budeme sledovat strukturu výkazu a dynamiku jednotlivých položek. Hledáme odpověď na otázku, jak jednotlivé položky výkazu zisku a ztráty ovlivňují výsledek hospodaření. Z výše zmíněného tedy vyplývá, že pro finanční analýzu je výkaz zisku a ztráty důležitým podkladem pro hodnocení ziskovosti podniku (Růčková, 2019, s. 32).

Výkaz cash flow

Přehled o peněžních tocích neboli výkaz cash flow působí jako zdroj informací o peněžních tocích v průběhu účetního období. Peněžními toky rozumíme úbytky (výdaje) a přírůstky (příjmy) peněžních prostředků a rovněž peněžních ekvivalentů (Růčková, 2019, s. 35).

„Za peněžní prostředky se považují peníze v hotovosti včetně cenin, peněžní prostředky na účtu včetně případného pasivního zůstatku běžného účtu a peníze na cestě. Peněžními ekvivalenty se rozumí krátkodobý likvidní majetek, který je možno s nízkými dodatečnými transakčními náklady přeměnit v předem známou peněžní částku a u něhož se nepředpokládají významné hodnoty v čase“ (Růčková, 2019, s. 35).

Výkaz cash flow sleduje příjmy a výdaje za určité období a srovnává jejich výši. Žádoucím stavem je, aby příjmy byly vyšší než výdaje, v tomto případě se bude jednat o zvýšení peněžních prostředků oproti počátečnímu stavu. Výkaz cash flow slouží k posouzení finanční situace a k posouzení likvidity podniku. Skládá se ze 3 částí: provozní, investiční a finanční (Vochozka, 2020, s. 38).

Pro některé podniky, zejména menší a střední, je výše peněžních prostředků, se kterými mohou nakládat, mnohem důležitějším údajem než zisk, který v daném roce vytvoří. Pokud podnik nevygeneruje zisk, není to vítaná zpráva, ale nemusí jej to bezprostředně ohrožovat. Jakmile však vyčerpá peněžní prostředky, které potřebuje na každodenní provoz, může to mít stěžejní dopad na jeho fungování (Knápková, 2017, s. 52).

3.2 Analýza absolutních ukazatelů

Jednou ze základních metod finanční analýzy je analýza tzv. absolutních ukazatelů. Tato metoda pracuje se stavovými a tokovými ukazateli. Za stavový ukazatel se považuje rozvaha, jelikož obsahuje údaje o stavu k určitému okamžiku, naopak výkaz zisku a ztráty předkládá údaje za daný časový interval, a proto ho řadíme mezi tokové ukazatele. Analýza absolutních ukazatelů se využívá k analýze vývojových trendů, která se provádí pomocí srovnání vývoje v časových řadách – na tomto principu funguje horizontální analýza. Vertikální analýza se využívá k procentnímu rozboru komponent, kdy se jednotlivé položky výkazů vyjádří jako procentní podíly těchto komponent (Knápková, 2017, s. 71).

3.2.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza zkoumá vývoj finančních ukazatelů v čase, odpovídá na otázku, jak se změnila příslušná položka ve vztahu k minulému období. Analýzu lze provést dvěma způsoby, buď sledujeme absolutní růst hodnoty položky, což znamená, že zjišťujeme rozdíl v hodnotách položek mezi analyzovanými obdobími, nebo zjišťujeme relativní růst, kdy poměříme změnu daných položek a výsledek zaznamenáme procentuálně (Scholleová, 2017, s. 167).

$$\text{absolutní změna} = \text{ukazatel}_{i+1} - \text{ukazatel}_i$$

Vzorec č. 1: Absolutní změna

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Kubičková, 2015, s. 84)

$$\text{relativní změna (\%)} = \frac{\text{absolutní změna} * 100}{\text{ukazatel}_i}$$

Vzorec č. 2: Relativní změna

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Kubičková, 2015, s. 84)

$\text{ukazatel}_{i+1} = \text{ukazatel ve sledovaném roce}$

$\text{ukazatel}_i = \text{ukazatel v předcházejícím (porovnávaném) roce}$ (Kubičková, 2015, s. 84)

3.2.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza je založená na vypočítání procentního podílu jednotlivých položek na bilanční sumě. Sleduje strukturu rozvahy, výkazu zisku a ztráty nebo výkazu cash flow ve vztahu ke stanovené základně, tou může být například velikost celkových aktiv či velikost tržeb (Vochozka, 2020, s. 40).

$$P_i = \frac{B_i}{\sum B_i}$$

Vzorec č. 3: Vertikální analýza

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Vochozka, 2020, s. 40)

$B_i = \text{velikost } i\text{-té položky}$

$\sum B_i = \text{suma hodnot položek v rámci určitého celku}$ (Vochozka, 2020, s. 40)

3.3 Analýza rozdílových ukazatelů

Další skupina ukazatelů bývá nazývána jako fondy finančních prostředků a obsahuje soubor prostředků s různým stupněm likvidity, který má podnik k dispozici. Ukazatele slouží k analýze finanční situace podniku se zaměřením na likviditu – schopnost podniku hradit své závazky. Ukazatele vždy pracují s určitou částí oběžných aktiv, která je očištěna o krátkodobé závazky (Kubičková, 2015, s. 97).

3.3.1 Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál je nejpoužívanějším rozdílovým ukazatelem a vypočítáme ho tak, že objem oběžných aktiv snížíme o objem krátkodobých závazků. Představuje část oběžných aktiv financovaných prostřednictvím dlouhodobého kapitálu (Knápková, 2017, s. 85).

Existují dva pohledy na čistý pracovní kapitál, dle kterých se liší způsoby jeho výpočtu.

$$\check{C}PK_m = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky}$$

Vzorec č. 4: Čistý pracovní kapitál, manažerský přístup

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Kubíčková, 2015, s. 98)

$$\check{C}PK_i = \text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobé závazky} - \text{stálá aktiva}$$

Vzorec č. 5: Čistý pracovní kapitál, investorský přístup

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Kubíčková, 2015, s. 99)

Ukazatel může nabývat kladných i záporných hodnot. ČPK v kladné výši je zjištěn tehdy, když dlouhodobé zdroje převyšují objem stálých aktiv a oběžná aktiva jsou kryta i pomocí dlouhodobých zdrojů. ČPK v záporné výši znamená, že část stálých aktiv je financována krátkodobými zdroji a jedná se o tzv. nekrytý dluh, který může signalizovat možné budoucí problémy s likviditou a se získáváním zdrojů. Pokud by podnik měl splatit všechny krátkodobé závazky, bylo by nutné prodat všechny složky oběžných aktiv a části stálých aktiv, aby získal dostatek peněžních prostředků (Kubíčková, 2015, s. 102).

Udává se, že čím vyšší hodnota ukazatele, tím má podnik vyšší schopnost hradit závazky. Kladný výsledek značí zajištění platební schopnosti, ale vysoký objem (bez adekvátní rychlosti obratu) může svědčit o neefektivním využívání prostředků (Kubíčková, 2015, s. 102).

3.3.2 Čisté pohotové prostředky

Ukazatel čistých pohotových prostředků se používá k přísnějšímu posouzení likvidity, jelikož z objemu oběžných aktiv vylučuje položky zásob a pohledávek jako málo likvidních forem majetku (Kubíčková, 2015, s. 104).

Vypočet zahrnuje nejlíkvidnější položky aktiv, do kterých patří peněžní prostředky v hotovosti a na bankovních účtech, benevolentnější způsob výpočtu zahrnuje i směnky, šeky, krátkodobé cenné papíry a krátkodobé vklady rychle likvidní, případně i zůstatky neúčelových úvěrů (Bartoš, 2022).

$$\check{C}PP = \text{pohotové peněžní prostředky} - \text{okamžitě splatné závazky}$$

Vzorec č. 6: Čisté pohotové prostředky

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Knápková, 2017, s. 86)

Literatura doporučuje výslednou hodnotu blížíci se nule. Vysoká hodnota indikuje příliš velký objem peněžních prostředků, jejichž výše musí být opodstatněna. Naopak záporné hodnoty upozorňují na nedostatek peněžních prostředků (Kubičková, 2015, s. 105).

3.3.3 Čistý peněžně-pohledávkový finanční fond

Čistý peněžně-pohledávkový finanční fond, někdy označovaný jako čistý peněžní majetek je modifikací ČPK. Pro jeho výpočet se z oběžných aktiv vylučuje méně likvidní oběžná aktiva, kterými jsou zásoby, popřípadě i jiná aktiva dle účelu finanční analýzy (Kubičková, 2015, s. 104).

$$\text{ČPM} = (\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}) - \text{krátkodobé závazky}$$

Vzorec č. 7: ČPM

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Kubičková, 2015, s. 104)

3.4 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza účetních výkazů pomocí poměrových ukazatelů je jednou z nejčastějších a nejoblíbenějších metod, jelikož umožňuje získat rychlou představu o finanční situaci podniku. Principem analýzy je, že dává do poměru různé položky základních účetních výkazů. Ukazatele jsou rozříděny do skupin podle oblastí, kterou v podniku hodnotí. U ukazatelů bývá uvedena i doporučená hodnota, která je orientační a je potřeba s ní pracovat obezřetně, jelikož podniky jsou různorodé a v některých případech fakt, že se výsledek nevejde do doporučeného intervalu, nemusíme nutně vnímat příliš negativně (Knápková, 2017, s. 87).

3.4.1 Ukazatele likvidity

Pojem likvidita se používá se vztahu k likviditě určité položky majetku nebo k likviditě celého podniku. Likvidita majetku představuje schopnost dané položky rychle a bez velké ztráty hodnoty se přeměnit na peněžní prostředky. Likviditou podniku rozumíme schopnost podniku hradit své závazky (Růčková, 2019, s. 57).

Ukazatele likvidity poměřují to, čím je možno platit, s tím, co je nutno zaplatit. Do čitatele dosazujeme majetkové složky s různou dobou likvidnosti (Knápková, 2017, s. 93).

čím je možno platit
co je nutno zaplatit

Vzorec č. 8: Obecný tvar ukazatele likvidity
(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Knápková, 2017, s. 93)

Likvidita je spojena se solventností podniku. Solventnost se definuje jako schopnost či připravenost hradit své závazky včas. Podmínkou solventnosti je likvidita, tedy to, aby podnik měl část majetku vázanou v peněžních prostředcích nebo v takovém majetku, který může pohotově přeměnit na peníze (Sedláček, 2011, s. 66).

Běžná likvidita (likvidita 3. stupně)

Běžná likvidita značí, kolikrát oběžná aktiva pokrývají krátkodobé závazky. Ukazatel je citlivý na strukturu zásob a jejich realistické ocenění vzhledem k jejich prodejnosti. Další oblastí, na kterou je potřeba se zaměřit jsou pohledávky po lhůtě splatnosti a pohledávky nedobytné. Tyto položky nepřispívají k likviditě podniku a neměly by se do výpočtu zahrnovat (Knápková, 2017, s. 94).

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Vzorec č. 9: Běžná likvidita
(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Kubičková, 2015, s. 132)

Doporučená hodnota se pohybuje v intervalu 1,5 – 2,5. Pokud by se podnik dostal do situace, kdy by se objem oběžného majetku a krátkodobých závazků rovnal, znamenalo by to rizikovou likviditu podniku, zvláště tehdy pokud by byl obrat krátkodobých závazků vyšší než obrat oběžných aktiv (Knápková, 2017, s. 94).

Pohotová likvidita (likvidita 2. stupně)

Pohotová likvidita určuje, zda je podnik schopný uhradit své krátkodobé závazky, aniž by prodal své zásoby, čímž odstraňuje nevýhodu u výpočtu předchozího ukazatele. Při tvorbě analýzy se můžeme podívat, jaký je poměr mezi ukazatelem běžné a pohotové likvidity. V případě, že podnik vykazuje výrazně nižší hodnotu pohotové likvidity, tak mají zásoby nadměrnou váhu v rozvaze (Sedláček, 2011, s. 67).

$$\text{pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Vzorec č. 10: Pohotová likvidita
(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Kubičková, 2015, s. 134)

Výsledek by se měl pohybovat v rozmezí 1-1,5. Pokud hodnota klesne pod 1, musí se podnik spoléhat na případný prodej svých zásob (Knápková, 2017, s. 95).

Okamžitá likvidita (likvidita 1. stupně)

Okamžitá likvidita představuje nejužší vymezení likvidity, jelikož do jejího výpočtu vstupují nejlikvidnější položky rozvahy. Vyhodnocuje schopnost podniku hradit právě splatné závazky pomocí krátkodobého finančního majetku a peněžních prostředků v pokladně a na účtech a cenin (Růčková, 2019, s. 58).

$$\text{okamžitá likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek} + \text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Vzorec č. 11: Okamžitá likvidita

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Knápková, 2017, s. 95)

Ukazatel by měl nabývat hodnot v rozmezí 0,2-0,5. Hodnoty vyšší ukazují na neefektivní využití finančních prostředků (Knápková, 2017, s. 95).

3.4.2 Ukazatele rentability

Rentabilita (resp. výnosnost) vyjadřuje, do jaké míry a jak rychle se vklad do podniku vyplatí, a proto ukazatele poměří vztahy mezi ziskem a kapitálem. Jelikož existuje několik typů zisku i kapitálu, existuje i několik typů ukazatelů, které rentabilitu hodnotí (Landa, 2008, s. 81).

Pro finanční analýzu je důležité znát tři kategorie zisku, všechny lze zjistit pomocí výkazu zisku a ztráty. První je EBIT (earnings before interest and taxes) neboli zisk před odečtením úroků a daně z příjmů a odpovídá provoznímu výsledku hospodaření. Druhou kategorií je EBT (earnings before taxes) neboli zisk před zdaněním, jedná se o provozní výsledek hospodaření snížený nebo zvýšený o finanční a mimořádný výsledek hospodaření před odečtením daní. EAT (earnings after taxes), což je zisk po zdanění, označován také jako čistý zisk. Ve výkazu ho najdeme jako výsledek hospodaření za účetní období (Růčková, 2019, s. 61).

Rentabilita tržeb (ROS – return on sales)

Rentabilita tržeb vyjadřuje schopnost generovat zisk při dané úrovni realizovaných tržeb. Do čitatele zlomku můžeme dosadit zisk po zdanění, zisk před zdaněním nebo EBIT. Ukazatel znázorňuje ziskovou marži, která je důležitým údajem pro hodnocení

podnikání. Hodnotu ziskové marže se nabízí porovnat s ostatními podniky. Při tomto srovnání se doporučuje použít ve vzorci právě EBIT, aby na hodnocení neměla vliv odlišná kapitálová struktura, popřípadě, pokud se jedná o zahraniční podnik, jiná míra daňové zátěže (Knápková, 2017, s. 100).

$$ROS = \frac{EBIT}{tržby}$$

Vzorec č. 12: ROS

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Kubičková, 2015, s. 128)

Rentabilita celkového kapitálu (ROA – return on assets)

Ukazatel rentability celkového kapitálu dává do poměru zisk s celkovými aktivy investovanými do podnikání. Hodnotí výnosnost vloženého kapitálu bez ohledu na to, zda byl financován z vlastních nebo cizích zdrojů (Sedláček, 2011, s. 57).

$$ROA = \frac{EBIT}{celková aktiva}$$

Vzorec č. 13: ROA

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Sedláček, 2011, s. 57)

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE – return of equity)

Ukazatel rentability vlastního kapitálu ukazuje, kolik čistého zisku připadá na jednu korunu kapitálu investovaného vlastníky (Scholleová, 2017, s. 177).

Z pohledu investora je důležité, aby hodnota ROE byla vyšší než úroky, které by obdržel při volbě jiné formy investice (Sedláček, 2011, s. 57).

$$ROE = \frac{EAT}{vlastní kapitál}$$

Vzorec č. 14: ROE

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Sedláček, 2011, s. 57)

Rentabilita investovaného kapitálu (ROI – return on investment)

Ukazatel sleduje výnosnost cizího i vlastního kapitálu vloženého do majetku společnosti (Knápková, 2017, s. 105).

$$ROI = \frac{EBIT}{\text{celkový kapitál}}$$

Vzorec č. 15: ROI

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Bartoš, 2022)

Jako dobrý výsledek ukazatele se značí hodnoty mezi 0,12-0,15. Hodnoty nad 0,15 platí za velmi dobré (Bartoš, 2022).

Rentabilita dlouhodobého kapitálu (ROCE – return on capital employed)

Poslední ukazatel rentability podniku vyjadřuje míru zhodnocení všech aktiv společnosti, které byly financovány pomocí vlastního i cizího kapitálu. Dlouhodobý kapitál představuje vlastní kapitál a dlouhodobé závazky, do kterých patří emitované obligace a dlouhodobé bankovní úvěry (Růčková, 2019, s. 63).

$$ROCE = \frac{EBIT}{\text{dlouhodobé závazky} + \text{vlastní kapitál}}$$

Vzorec č. 16: ROCE

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Růčková, 2019, s. 62)

3.4.3 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti slouží jako indikátory výše rizika, které podnik podstupuje při daném poměru a struktuře vlastního kapitálu a cizích zdrojů. Podnik musí být vždy schopen hradit své závazky bez ohledu na jeho aktuální situaci, proto platí, že čím vyšší zadluženost vykazuje, tím v rizikovější situaci se nachází (Knápková, 2017, s. 87).

Zadluženost ovšem nemusíme vždy vnímat negativně. Určitá míra zadluženosti může být užitečná díky tzv. daňovému štítu. Úroky z cizího kapitálu snižují daňové zatížení podniku, jelikož úrok jako součást nákladů snižuje zisk, ze kterého se odvádí daně, a tak můžeme říci, že cizí kapitál je levnější než vlastní. Má to ovšem svá úskalí, jak bylo zmíněno, podnik své dluhy musí splácet a věřitel tyto splátky bude chtít uhradit vždy, i když se podniku nebude dařit a může se tak dostat do tíživé situace. Cenu kapitálu ovlivňuje i stupeň rizika, které investor podstupuje. Čím větší riziko investor podstupuje, tím vyšší cenu si za příslušný kapitál bude nárokovat. Nároky věřitele jsou uspokojovány před nároky vlastníka (Knápková, 2017, s. 87).

Celková zadluženost

Celkovou zadluženost, která se též označuje jako ukazatel věřitelského rizika, vypočítáme jako poměr cizích zdrojů k celkovým aktivům. Platí, že čím vyšších hodnot ukazatel dosahuje, tím vyšší je riziko věřitelů – ti tudíž preferují nízké hodnoty (Růčková, 2019, s. 68).

$$\text{celková zadluženost} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{aktiva celkem}}$$

Vzorec č. 17: Celková zadluženost

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Knápková, 2017, s. 88)

Doporučená hodnota se pohybuje mezi 30 a 60 %. Výsledky se liší dle odvětví, a proto bývají porovnávány s oborovými průměry (Knápková, 2017, s. 88).

Míra zadluženosti

Míra zadluženosti poměruje cizí a vlastní kapitál. Ukazatel je důležitý pro věřitele, jelikož indikuje, do jaké míry by mohly být ohroženy jejich nároky. V případě, že podnik bude v bance žádat úvěr, se banka bude zajímat o míru zadluženosti během procesu rozhodování, zda úvěr poskytne či nikoliv. Pozornost by měla být upřena na fakt, jestli se zadluženost v čase zvyšuje či snižuje (Knápková, 2017, s. 89).

$$\text{míra zadluženosti} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Vzorec č. 18: Míra zadluženosti

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Knápková, 2017, s. 89)

Úrokové krytí

Ukazatel úrokového krytí vyjadřuje, kolikrát zisk převyšuje placené úroky (Sedláček, 2011, s. 64).

$$\text{úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}}$$

Vzorec č. 19: Úrokové krytí

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Knápková, 2017, s. 89)

Pokud má ukazatel hodnotu 1, znamená to, že podnik použije celý zisk na zaplacení úroků. Nevytvoří tak čistý zisk pro vlastníka, ani nezbude na zaplacení daní. Uvádí se doporučená hodnota vyšší než 5 (Knápková, 2017, s. 90).

Doba splácení dluhů

Ukazatel sleduje dobu, za kterou by byl podnik schopen splatit své dluhy pomocí provozního cash flow. Výsledky jsou udávány v letech, žádoucí je klesající trend hodnot (Knápková, 2017, s. 90).

$$\text{doba splácení dluhů} = \frac{\text{cizí zdroje} - \text{rezervy}}{\text{provozní cash flow}}$$

Vzorec č. 20: Doba splácení dluhů

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Knápková, 2017, s. 90)

Koeficient samofinancování

Koeficient samofinancování vyjadřuje finanční samostatnost podniku – jakým poměrem se vlastní kapitál podílí na celkových aktivech. Ukazatel funguje jako doplněk k ukazateli celkové zadluženosti, jejich součet se rovná 1 (Sedláček, 2011, s. 64).

$$\text{koeficient samofinancování} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

Vzorec č. 21: Koeficient samofinancování

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Sedláček, 2011, s. 64)

3.4.4 Ukazatele aktivity

„Měří, jak efektivně podnik hospodaří se svými aktivy. Má-li jich více, než je účelné, vznikají mu zbytečné náklady a tím i nízký zisk. Má-li jich nedostatek, pak se musí vzdát mnoha potenciálně výhodných podnikatelských příležitostí a přichází o výnosy, které by mohl získat“ (Sedláček, 2011, s. 60).

Ukazatele aktivity se objevují ve dvou formách – počet obrátů a doba obrátu. Pomocí počtu obrátů vypočítáme počet obrátek za určité období (zpravidla rok), tj. kolikrát roční tržby převyšují hodnotu položky, jejíž obratovost měříme. Čím vyššího počtu dosáhneme, tím kratší dobu je majetek v podniku vázán a obvykle se zvyšuje zisk. Doba obrátu představuje průměrnou dobu trvání jedné obrátky majetku. U doby obrátu se naopak snažíme dosáhnout co nejnižší hodnoty, což povede ke zvýšení počtu obrátek (Scholleová, 2017, s. 180).

Obrat celkových aktiv

Ukazatel měří, kolikrát se celková aktiva obrátí za rok. Minimální doporučená hodnota je 1, výsledek však ovlivňuje odvětví, ke kterému podnik přísluší (Knápková, 2017, s. 107). Pokud dosažený počet obrátek je nižší než oborový průměr, měl by se podnik zaměřit na zvýšení tržeb nebo odprodat některá aktiva (Sedláček, 2011, s. 61).

$$\text{obrat celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva celkem}}$$

Vzorec č. 22: Obrat celkových aktiv

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Scholleová, 2017, s. 180)

Obrat stálých aktiv

Ukazatel vyjadřuje, kolikrát se stálá aktiva obrátí v tržby za rok. Výsledek je ovlivněn mírou odepsanosti aktiv, jelikož vysoká odepsanost zlepšuje hodnotu ukazatele, i když podnik dosahuje stejných tržeb. Počet obrátek stálých aktiv je nadhodnocen, pokud společnost ve významné míře využívá leasingové formy financování, jelikož rozvaha leasing nezachycuje (Knápková, 2017, s. 108).

$$\text{obrat stálých aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{stálá aktiva}}$$

Vzorec č. 23: Obrat stálých aktiv

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Kubičková, 2015, s. 158)

Obrat zásob

Obrat zásob sleduje, kolikrát je v průběhu roku každá položka zásob prodána a znovu naskladněna. Nevýhodou ukazatele je, že tržby jsou vyjádřeny v tržní hodnotě, avšak zásoby se uvádějí v pořizovacích cenách, proto často dochází k nadhodnocování počtu obrátek (Sedláček, 2011, s. 61).

$$\text{obrat zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}}$$

Vzorec č. 24: Obrat zásob

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Scholleová, 2017, s. 180)

Doba obratu zásob

Doba obratu zásob udává průměrný počet dnů, kdy jsou zásoby v podniku vázány až do chvíle jejich spotřeby nebo do fáze prodeje. Při výpočtu doby obratu se používá ekonomický rok, který má 360 dní (Scholleová, 2017, s. 180).

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}/360}$$

Vzorec č. 25: Doba obratu zásob

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Scholleová, 2017, s. 180)

Doba obratu pohledávek

Ukazatel vyjadřuje počet dnů, kdy firma musí čekat, než obdrží platby od odběratelů za již prodané výrobky a služby. Po dobu od prodeje výrobků či služby poskytuje firma svým odběratelům obchodní úvěr (Scholleová, 2017, s. 181). Hodnota ukazatele se porovnává s dobou splatnosti faktur. Delší průměrná doba inkasa může vést k tomu, že podnik bude potřebovat úvěr, se kterým se pojí i náklady (Knápková, 2017, s. 108).

$$\text{doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}/360}$$

Vzorec č. 26: Doba obratu pohledávek

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Vochozka, 2020, s. 45)

Doba obratu závazků

Ukazatel udává dobu od vzniku závazku až po jeho uhrazení. Doba obratu závazků se nabízí srovnat s dobou obratu pohledávek, přičemž je žádoucí, aby hodnota obratu závazků dosahovala alespoň hodnoty doby obratu pohledávek. Pokud je doba obratu závazků delší než u pohledávek, tím lépe (Knápková, 2017, s. 109).

$$\text{doba obratu závazků} = \frac{\text{krátkodobé závazky}}{\text{tržby}/360}$$

Vzorec č. 27: Doba obratu závazků

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Kalouda, 2017, s. 74)

3.5 Analýza soustav ukazatelů

Analýza pomocí soustav ukazatelů patří ke složitějším metodám a představuje způsob, jak komplexně zhodnotit finanční situaci podniku. Soustavy ukazatelů jsou sestavovány

jako souhrn vybraných dílčích ukazatelů, které největší mírou ovlivňují finanční situaci podniku, jejichž hodnoty jsou shrnuty do jedné veličiny (Kubíčková, 2015, s. 181).

Soustavy ukazatelů můžeme rozdělit do dvou skupin. První je soustava hierarchicky uspořádaných ukazatelů, do kterých se řadí pyramidové soustavy ukazatelů. Jejich podstatou je podrobný rozklad ukazatele, který představuje vrchol pyramidy. Druhou skupinou jsou účelově vybrané ukazatele, které zahrnují bankrotní a bonitní modely. Jejich cílem je předpovědět vývoj finanční situace firmy na základně jednočíselné charakteristiky (Růčková, 2019, s. 78-79).

3.5.1 Pyramidové soustavy ukazatelů

Princip pyramidových soustav ukazatelů spočívá v rozložení základního vrcholového ukazatele na dílčí ukazatele. Rozklad je prováděn pomocí elementárních matematických operací, díky kterým docílíme vymezení dílčích poměrových ukazatelů, které vypovídají o některé oblasti finanční situace (Kubíčková, 2015, s. 182).

Mezi dílčími ukazateli jsou identifikovány aditivní nebo multiplikativní vazby, které vyjadřují, že jejich společný vliv na vrcholový ukazatel vzniká buď sloučením (aditivní), nebo násobením či dělením (multiplikativní). V každé další úrovni rozkladu dílčí ukazatel zaujímá pozici vrcholového ukazatele a je následně rozložen na dílčí ukazatele. Postupným rozkladem všech dílčích ukazatelů vznikne podoba pyramidy, kde ukazatele nižších stupňů ovlivňují ukazatele úrovně bezprostředně vyšší (Kubíčková, 2015, s. 183).

Cílem pyramidových soustav je popsání vzájemných závislostí jednotlivých ukazatelů. Pyramidový rozklad byl poprvé využit ve společnosti Du Pont de Nomeurs a platí za nejtypičtější pyramidový rozklad. Du Pont pyramida je zaměřena na rozklad rentability vlastního kapitálu (Růčková, 2019, s. 79).

3.5.2 Bankrotní modely

Bankrotní modely předávají informaci, zda je podnik v dohledné době ohrožen bankrotem. Slouží věřitelům, které zajímá schopnost podniku dostát svým závazkům i vlastníkům, které zajímá budoucí vývoj společnosti (Kubíčková, 2015, s. 202).

Altmanův model

Existují různé modifikace výpočtu Altmanova modelu, pro bakalářskou práci jsem zvolila vzorec, který je upraven pro české podmínky. Obsahuje šest dílčích ukazatelů, kterým je přiřazena určitá váha (Kubíčková, 2015, s. 213).

$$Z = 1,2 * X_1 + 1,4 * X_2 + 3,3 * X_3 + 0,6 * X_4 + 1 * X_5 - 1 * X_6$$

Vzorec č. 28 Altmanův model

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Kubíčková, 2015, s. 213)

X_1 = ČPK / Aktiva celkem

X_2 = Nerozdělený zisk / Aktiva celkem

X_3 = EBIT / Aktiva celkem

X_4 = Vlastní kapitál / Cizí zdroje

X_5 = Tržby / Aktiva celkem

X_6 = Závazky po lhůtě splatnosti / Tržby (Kubíčková, 2015, s. 213)

Interpretace výsledků:

- $Z \geq 2,99$ – bonitní podnik;
- $1,81 < Z < 2,99$ – šedá zóna;
- $Z \leq 1,81$ – bankrotní podnik (Vochozka, 2020, s. 103).

Model IN – Index důvěryhodnosti

Snahou modelu je hodnotit finanční zdraví podniků působících v českém prostředí. Celkem byly sestaveny čtyři indexy důvěryhodnosti, posledním z nich, a tedy nejvíce aktuálním je index IN05, který vychází z dat průmyslových podniků z roku 2004 (Kalouda, 2017, s. 86).

$$IN05 = 0,13 * X_1 + 0,04 * X_2 + 3,97 * X_3 + 0,21 * X_4 + 0,09 * X_5$$

Vzorec č. 29: IN05

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Kalouda, 2017, s. 86)

X_1 = Celková aktiva/cizí kapitál

X_2 = EBIT/Nákladové úroky

X_3 = EBIT/Celková aktiva

$X_4 = \text{Celkové výnosy} / \text{Celková aktiva}$

$X_5 = \text{Oběžná aktiva} / \text{Krátkodobé závazky}$ (Kalouda, 2017, s. 86).

Interpretace výsledků:

- $IN05 > 1,6$ – uspokojivá finanční situace;
- $0,9 < IN05 \leq 1,6$ – šedá zóna;
- $IN05 \leq 0,9$ – vážné finanční problémy (Kalouda, 2017, s. 87).

3.5.3 Bonitní modely

Bonitou rozumíme schopnost podniku splácet svoje závazky, čímž uspokojuje věřitele (Vochozka, 2020, s. 94).

Index bonity

$$IB = 1,5 * X_1 + 0,08 * X_2 + 10 * X_3 + 5 * X_4 + 0,3 * X_5 + 0,1 * X_6$$

Vzorec č. 30: Index bonity

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Sedláček, 2011, s. 109)

$X_1 = \text{Cash Flow} / \text{Cizí zdroje}$

$X_2 = \text{Celková Aktiva} / \text{Cizí zdroje}$

$X_3 = \text{Zisk před zdaněním} / \text{Celková aktiva}$

$X_4 = \text{Zisk před zdaněním} / \text{Celkové výnosy}$

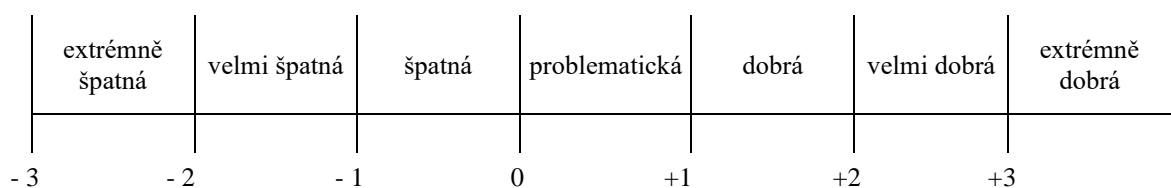
$X_5 = \text{Zásoby} / \text{Celkové výnosy}$

$X_6 = \text{Celkové výkony} / \text{Celkový aktiva}$ (Bartoš, 2022).

Index bonity rozděluje podniky na bonitní a bankrotní, přičemž jako kritickou hodnotu vnímáme nulu. Záporné hodnoty ukazatele indikují značné ohrožení podniku bankrotem. Můžeme říci, že čím větší hodnotu dostaneme, tím je hodnocení finanční situace podniku lepší (Vochozka, 2020, s. 95).

Schéma č. 1: Index bonity

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Sedláček, 2011, s. 109)

3.6 SWOT analýza

SWOT analýza je využívaným nástrojem pro tvorbu strategie podniku. Zabývá se vnitřním prostředím, kde jsou identifikovány silné a slabé stránky i vnějším prostředím, ze kterého plynou hrozby a příležitosti. Všechny faktory jsou charakterizovány a ohodnoceny ve čtyřech kvadrantech SWOT matice (Hanzelová, 2017, str. 137).

Výstupem analýzy je vytvoření strategie, která využívá silné stránky firmy a její příležitosti a zároveň se snaží odstranit slabé stránky a minimalizovat dopad hrozeb, respektive je přetransformovat na příležitosti (Tyll, 2014, str. 39).

3.7 Benchmarking

Benchmarking je jedním ze způsobů interpretace výsledků získaných finanční analýzou a posouzení finančního zdraví podniku. Účelem benchmarkingu je poznání vlastní pozice na základě srovnání dat s konkurenčním podnikem. Benchmarking pomáhá podnikům lépe pochopit, zda jsou jejich dosažené výsledky a hodnoty jednotlivých ukazatelů uspokojivé či nikoliv. Aby srovnání bylo relevantní, musí být zvolen vhodný konkurent, se kterým budou výsledky porovnávány. Benchmarking může odhalit problémy i poskytnout oblasti, ve kterých se podnik může od konkurence inspirovat (Knápková, 2017, s. 120).

4 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

Úvod analytické části obsahuje představení vybrané společnosti a konkurenčního podniku. Následuje finanční analýza zvolených společností s využitím teoretických východisek a ukazatelů popsanych v první části bakalářské práce a vzájemné porovnání dosažených hodnot.

4.1 Představení společnosti ZEMAS AG, a.s.

Název: ZEMAS AG, a.s.

Datum vzniku a zápisu: 21. září 1999

Sídlo: Martinice 87, 594 01 Velké Meziříčí

Identifikační číslo: 255 75 805

Právní forma: akciová společnost

Základní kapitál: 106 800 000 Kč

Předmět činnosti: zemědělství

Statutární orgán: představenstvo

- Předseda: Ing. Josef Vondráček
- Místopředseda: Ondřej Zikmund (justice.cz, 2022)

Obrázek č. 1: Logo společnosti ZEMAS AG, a.s.
(Zdroj: zemasag.cz, 2022)

4.1.1 Historie a současnost společnost

Společnost, která sídlí v Martinicích na Vysočině, byla založena 21. 9. 1999 a od 1.1.2000 převzala veškerou zemědělskou výrobu od společnosti ZEMAS Mostiště, a.s. a AGRISIS, s.r.o. Počáteční kapitál představoval 85 mil Kč, v lednu roku 2000 se zvýšil

na aktuálních 106,8 mil. Kč. V lednu 2011 společnost odkoupila část pozemků a převzala část zaměstnanců od Zemědělského a obchodního družstva Olší u Tišnova (justice.cz, 2022).

V současné době ve společnosti pracuje 55 zaměstnanců, z toho 12 pracuje na THP pozici (technickohospodářští pracovníci) a 43 zaměstnanců provádí manuální práce. Firma se skládá celkem ze sedmi středisek nacházejících se v Martinicích, Borech, Vídni, Kozlově, Strážku, Olší u Tišnova a v Radenicích (justice.cz, 2022).

4.1.2 Předmět podnikání

ZEMAS AG, a.s. je zemědělská firma, mezi jejíž hlavní činnosti patří rostlinná výroba, živočišná výroba a výroba bioplynu.

Rostlinná výroba se rozléhá téměř na 2 800 hektarech orné půdy a dalších více než 800 hektarů je vedeno jako trvale travní porosty. Rostlinná výroba se zaměřuje na pěstování pšenice, kukuřice, ječmene, řepky ozimé, máku, pěstování trav na semeno a dalších (zemasag.cz, 2022). Výrobky rostlinné výroby dodává například do sítě prodejen ZZN Hospodářské potřeby, a.s., POEX Velké Meziříčí, a.s. nebo SEED SERVICE, s.r.o. (Pleva, 2022).

V rámci živočišné výroby se společnost zaměřuje zejména na chov krav a býků. V kravínech i na pastvinách se pohybuje okolo 520 krav a 480 telat. Ve farmě v Radenicích probíhá výkrm zhruba 470 býčků. Nosným programem živočišné výroby je produkce kravského mléka, ke které je určeno zhruba 400 krav z celkového počtu a vyprodukují 4 miliony litrů mléka ročně (Pleva, 2022).

Další významnou aktivitou je vlastnictví bioplynové stanice, kterou firma uvedla do provozu v roce 2012. V zemědělství vzniká velké množství biologického odpadu, který tak firma efektivně využívá k výrobě bioplynu, jež se používá k výrobě elektřiny a tepla. Palivo pro bioplynovou stanici tvoří kukuřičná siláž, travní senáž a odpad vzniklý chovem prasat (zemasag.cz, 2022).

4.2 Představení konkurenční společnosti ZERAS, a.s.

Název:	ZERAS, a.s.
Datum vzniku a zápisu:	1. ledna 1999
Sídlo:	594 44 Radostín nad Oslavou
Identifikační číslo:	255 46 040
Právní forma:	akciová společnost
Základní kapitál:	45 941 000 Kč
Předmět činnosti:	zemědělská výroba (justice.cz, 2023)

Obrázek č. 2: Logo společnosti ZERAS, a.s.
(Zdroj: zeras.cz, 2023)

ZERAS, a.s. sídlí v Radostíně nad Oslavou, což je zhruba 15 kilometrů od sídla ZEMAS AG, a.s. (mapy.cz, 2023). Společnost byla založena 1.1. 1999 a aktuálně hospodaří na výměře 1877 hektarů orné půdy v bramborářsko-ovesné výrobní oblasti v centru Českomoravské vrchoviny. Obhospodařuje pozemky, které se celkově nacházejí na 11 katastrálních územích (zeras.cz, 2023). Společnost se věnuje rostlinné i živočišné výrobě. Rostlinná výroba se zaměřuje zejména na pěstování brambor, řepky a části obilovin. Opěrným programem živočišné výroby je chov dojnic, především holštýnského plemene, kterého společnost vlastní více než 1 500 kusů, díky tomu tržby za prodej mléka v roce 2021 dosáhly 81,8 % z tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb (justice.cz, 2023).

Společnost ZERAS, a.s. v roce 2021 průměrně zaměstnávala 92 zaměstnanců, z toho 5 řídicích pracovníků, 83 výkonných pracovníků a 4 administrativní pracovníky (justice.cz, 2023).

4.3 Analýza absolutních ukazatelů

Analýza absolutních ukazatelů je jedna z nezákladnějších používaných analýz. Dělí se na horizontální, kde zkoumáme vývojové trendy ve sledovaném období a na vertikální, která se zabývá strukturou položek. Analýza absolutních ukazatelů bude provedena pouze na společnosti ZEMAS AG, a.s.

4.3.1 Horizontální analýza

Účelem horizontální analýzy je porovnání změn jednotlivých položek účetních výkazů oproti předcházejícímu období. V bakalářské práci se bude jednat o analýzu nejpodstatnějších položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty. V tabulkách níže jsou zaznamenány absolutní změny, které jsou vyjádřeny v tis. Kč a relativní změny uvedené v procentech.

Aktiva

Tabulka č. 2 Horizontální analýza aktiv

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. za období 2017-2021)

AKTIVA	2017/2018		2018/2019		2019/2020		2020/2021	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Aktiva celkem	-11 164	-3,15	-7 054	-2,05	20 592	6,12	10 039	2,81
Stálá aktiva	4 064	1,72	21 637	9,02	2 511	0,96	3 520	1,33
Dlouhodobý hmotný majetek	3 225	1,56	20 672	9,83	3 964	1,72	3 177	1,35
Dlouhodobý finanční majetek	839	2,93	965	3,27	-1 453	-4,77	343	1,18
Oběžná aktiva	-12 995	-11,33	-27 581	-27,12	18 752	25,30	7 146	7,69
Zásoby	-10 675	-16,58	-6 212	-11,56	12 934	27,22	9 228	15,27
Krátkodobé pohledávky	-3 555	-7,08	-20 967	-44,94	5 327	20,74	-3 269	-10,54
Peněžní prostředky	1 235	1273,2	-402	-30,18	491	52,80	1 187	83,53
Časové rozlišení aktiv	-2 233	-51,36	-1 110	-52,48	-671	-66,77	-627	-187,72

Z tabulky vyplývá, že ve sledovaném období došlo k největšímu poklesu **celkových aktiv** v roce 2018, kdy se hodnota snížila o 11 164 tis. Kč, což představuje pokles o 3,15 %. V roce 2019 došlo opět ke snížení hodnoty celkových aktiv, jednalo se o pokles o 2,05 %. V následujících letech můžeme vidět vzestupnou tendenci hodnot, v roce 2020 společnost zaznamenala největší nárůst o 20 592 tis. Kč (6,12 %). V posledním roce také přišel nárůst konkrétně o 10 039 tis. Kč (2,81 %).

Hodnoty **stálých aktiv** během celého období rostly. K největšímu nárůstu došlo v roce 2019, kdy se hodnota stálých aktiv zvýšila o 21 637 tis. Kč (9,02 %) v porovnání s předcházejícím rokem. Dlouhodobý hmotný majetek se nejvíce odchýlil v roce 2019, kdy můžeme sledovat největší nárůst, jednalo se o 20 672 tis. Kč, což se rovná zvýšení o 9,83 %. V roce 2020 opět následoval růst, jednalo se o navýšení hodnoty o 1,72 % a dosahovalo podobné úrovně jako v roce 2018 i 2021. Hodnotách dlouhodobého finančního majetku nezasáhly výrazné změny. Ve všech sledovaných letech měl stoupající tendenci, kromě roku 2020, kdy v porovnání s rokem 2019 hodnota klesla o 1 453 tis. Kč (4,77 %).

Oběžná aktiva kopírují trend celkových aktiv, kdy nejprve klesají a posléze začnou růst. Stejně tomu je i u zásob, které v roce 2018 klesly o 10 675 tis. Kč (16,58 %), klesání pokračovalo i v roce 2019, kdy se jejich hodnota snížila o 11,56 %. V dalším srovnání už docházelo pouze k nárůstu, největší byl v roce 2020, kdy se zásoby zvýšily 12 934 tis. Kč (27,22 %). Položka pohledávek se v roce 2018 oproti předcházejícímu roku snížila o 3 555 tis. Kč (7,08 %), v roce 2019 následoval ještě významnější pokles, a to o 20 967 tis. Kč, což byl pokles téměř o 50 %. V roce 2020 došlo na jediný růst hodnot pohledávek, jednalo se o 5 327 tis. Kč (20,74 %). Poté následovalo opět snížení, tentokrát o 10,54 % oproti roku 2020. Peněžní prostředky se navyšovaly s výjimkou roku 2019, kdy můžeme vidět propad o 402 tis. Kč (30,18 %). Předcházel tomu největší nárůst v roce 2018, kdy hodnota peněžních prostředků vzrostla o 1 273,20 %.

Pasiva

Tabulka č. 3: Horizontální analýza pasiv

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. za období 2017-2021)

PASIVA	2017/2018		2018/2019		2019/2020		2020/2021	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Pasiva celkem	-11 164	-3,15	-7 054	-2,05	20 592	6,12	10 039	2,81
Vlastní kapitál	7 243	4,08	12 556	6,80	22 388	11,36	11 407	5,20
Základní kapitál	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Ážio a kapitálové fondy	0	0,00	-6	-0,17	-23	-0,65	50	1,43
VH minulých let	5 663	9,07	2 174	3,19	12 562	17,88	20 506	24,76

VH běžného účetního období	1 452	201,11	10 388	477,83	10 001	79,61	-9 105	-40,35
Cizí zdroje	-18 506	-10,44	-19 413	-12,23	-1 731	-1,24	-1 369	-1,00
Rezervy	840	16800	840	99,41	-1 685	-100,00	0	0,00
Dlouhodobé závazky	22 470	23,74	-28 001	-23,91	-2 415	-2,71	-11 993	-13,83
Krátkodobé závazky	-41 816	-50,65	7 748	19,02	2 339	4,82	10 914	21,47
Časové rozlišení pasiv	99	42,67	-197	-59,52	-35	-26,12	-29	-29,29

Celková pasiva ve dvou prvních srovnání klesala oproti předchozímu stavu, avšak nedošlo k významnému poklesu. V roce 2018 se jednalo o pokles o 3,15 % a další rok klesly o 2,05 %. Poté došlo k navýšení hodnot stejně jako u aktiv.

Vlastní kapitál ve všech letech zaznamenal nárůst hodnot. V roce 2018 vzrostl o 7 243 tis. Kč (4,08 %), poté se navýšil o 12 556 tis. Kč (6,8 %). K největšímu zvýšení došlo v roce 2021, kdy se vlastní kapitál zvýšil o 22 388 tis. Kč (11,36 %), čemuž přispělo navýšování hodnot výsledku hospodaření minulých let i běžného účetního období v tomto roce. Základní kapitál se ve všech sledovaných letech pohyboval na stejné hodnotě. Výsledek hospodaření běžného účetního období ve všech srovnání zaznamenal značný růst, kromě roku 2021. K největšímu nárůstu došlo v roce 2019, kdy se navýšil o 10 388 tis. Kč (477,93 %). Ážio a kapitálové fondy zůstávají na podobných hodnotách během všech sledovaných let.

Cizí zdroje společnosti každým rokem klesaly. V roce 2018 klesly o 18 506 tis. Kč (10,44 %), k největšímu poklesu došlo v následujícím roce, tedy v roce 2019, kdy se snížily o 19 413 tis. Kč (12,23 %) a to zejména v důsledku významného poklesu dlouhodobých závazků, které v tomto roce klesly o 28 001 tis. Kč (23,91 %). Dlouhodobé závazky, jejichž vývoj byl nejvíce ovlivněn změnami objemu závazků vůči úvěrovým institucím, pokračovaly v poklesu i v dalších letech, stejně jako celková hodnota cizích zdrojů. Opačnou tendenci měly krátkodobé závazky, které se snižovaly pouze při porovnání let 2017 a 2018, jednalo se o 50,65 %. O rok později vzrostly o 7 747 tis. Kč (19,02 %), v roce 2020 se zvýšily o 2 339 tis. Kč (4,82 %) a k významnému nárůstu došlo v roce 2021, o 10 914 tis. Kč (21,47 %). Rezervy zaznamenaly významné změny. Nejprve se zvyšovaly, největší nárůst se odehrál v roce 2018 (16 800 %), v roce 2020 došlo k jejich rozpuštění a žádný další objem peněz na tuto položku v roce 2021 přidán nebyl.

Časové rozlišení pasiv vykazovalo změny, které kvůli jejich malému objemu, působí výrazně. Po nárůstu v roce 2018 dochází ke snižování jejich stavu.

Výkaz zisku a ztráty

Tabulka č. 4: Horizontální analýza VZZ

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. za období 2017-2021)

VZZ	2017/2018		2018/2019		2019/2020		2020/2021	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Tržby z prodeje výrobků a služeb	-5 929	-5,79	2 750	2,85	7 007	7,06	-327	-0,31
Tržby za prodej zboží	-7	-3,06	1 029	463,51	-1 171	-93,61	-40	-50,00
Výkonová spotřeba	-3 267	-3,45	-4 600	-5,02	48	0,06	4 676	5,38
Spotřeba materiálu a energie	-2 118	-3,62	-791	-1,40	4 568	8,21	3 110	5,16
Osobní náklady	-812	-2,56	-1 841	-5,95	3 154	10,83	979	3,03
Ostatní provozní výnosy	15 198	27,10	235	0,33	-15 518	-21,70	1 680	3,00
Ostatní provozní náklady	3 503	63,95	1 766	19,66	-7 263	-67,58	3 912	112,28
Zúst. cena prodaného dlouhodobého majetku	2 542	165,17	-1 538	-37,69	-1 326	-52,14	1 293	106,24
Prodaný materiál	-1	-0,09	3 056	279,09	-4 026	-96,99	41	32,80
Provozní VH	2 022	51,69	12 483	210,36	12 166	66,06	-11 377	-37,20
Nákladové úroky a podobné náklady	290	10,09	-395	-12,48	-145	-5,24	-140	-5,34
Ostatní finanční náklady	-56	-35,00	14	13,46	34	28,81	-12	-7,89
Finanční VH	-253	-8,41	408	12,51	96	3,36	141	5,11
VH před zdaněním	1 769	195,69	12 891	482,27	12 262	78,78	-11 236	-40,38
VH za účetní období	1 452	201,11	10 388	477,83	10 001	79,61	-9 105	-40,35
Čistý obrat za účetní období	12 399	7,96	4 051	2,41	-9 863	-5,73	1 302	0,80

V uvedené tabulce si můžeme všimnout, že **tržby z prodeje výrobků a služeb** měly proměnlivou tendenci. Nejprve v roce 2018 klesly o 5 929 tis. Kč (5,79 %), v následujících dvou srovnání však přišlo navýšení. V roce 2019 se jednalo o 2 750 tis. Kč (2,85 %) a v roce 2020 to bylo zvýšení o 7 007 tis. Kč (7,06 %). Následovalo snížení, které vzhledem k tomu, že celková výše tržeb z prodeje výrobků a služeb je vysoká, bylo nepatrné. **Tržby za zboží** téměř ve všech letech klesaly. Na tržbách se podílí mnohem méně než tržby z prodeje výrobků a služeb, tudíž procentuálně

zaznamenaly podstatné změny. K největšímu vychýlení došlo v roce 2019, jelikož se zvýšily o 463,51 %.

Výkonová spotřeba v porovnání let 2017/2018 a posléze 2018/2019 klesala, v roce 2018 se jednalo o pokles o 3 267 tis. Kč (3,45 %) oproti předcházejícímu roku, v roce 2019 se snížila o 4600 tis. Kč (5,02 %). Tento pokles byl zapříčiněn zejména snížením nákladů vynaložených na materiál a energie a také na služby v těchto letech. Následovala dvě zvýšení hodnot, významnější bylo v posledním sledovaném roce 2021, kdy došlo k nárůstu o 4 676 tis. Kč (5,38 %).

Osobní náklady kopírují trend výkonové spotřeby, jelikož nejprve dochází ke klesání hodnot a poté k jejich navyšování. V roce 2018 se snížily o 812 tis. Kč (2,56 %), v roce 2019 o 1 841 tis. Kč (5,95 %). V roce 2020 dochází ke zvýšení o 3 154 (10,83 %), růst pokračuje i v posledním roce, kdy není tak výrazný. Poklesy i nárůsty osobních nákladů jsou zapříčiněny změnami hodnot položky mzdových nákladů, která má na osobní náklady nejméně významný vliv.

Ostatní provozní výnosy ve sledovaných letech rostly s výjimkou roku 2020, kdy se snížily o 15 518 tis. Kč (21,7 %). Za neúspěšnější rok můžeme označit rok 2018, který přinesl největší nárůst, jednalo se o zvýšení o 15 198 tis. Kč (27,10 %) oproti roku 2017. **Ostatní provozní náklady** se s ohledem na nárůst a pokles vyvíjeli stejně jako ostatní provozní výnosy. Lišily se v tom, že vykazovaly mnohem výraznější změny.

Provozní výsledek hospodaření v letech 2018-2020 významně vzrůstal oproti předcházejícím letům. Tyto roky byly velmi pozitivní, jelikož ve všech letech dochází k navýšení o více než 50 %. V roce 2021 přišlo snížení provozního výsledku hospodaření, jelikož se na něm odrazilo snižování tržeb z prodejů, a naopak zvyšování nákladů (výkonová spotřeba, osobní náklady, ostatní provozní náklady).

Nákladové úroky a podobné náklady v roce 2018 vzrostly o 290 tis. Kč (10,09 %). Poté následoval pouze pokles. Mezi lety 2018 a 2019 se snížily o 395 tis. Kč (12,48 %), mezi 2019 a 2020 o 145 tis. Kč (5,24 %) a mezi 2020 a 2021 o 140 tis. Kč (5,34 %).

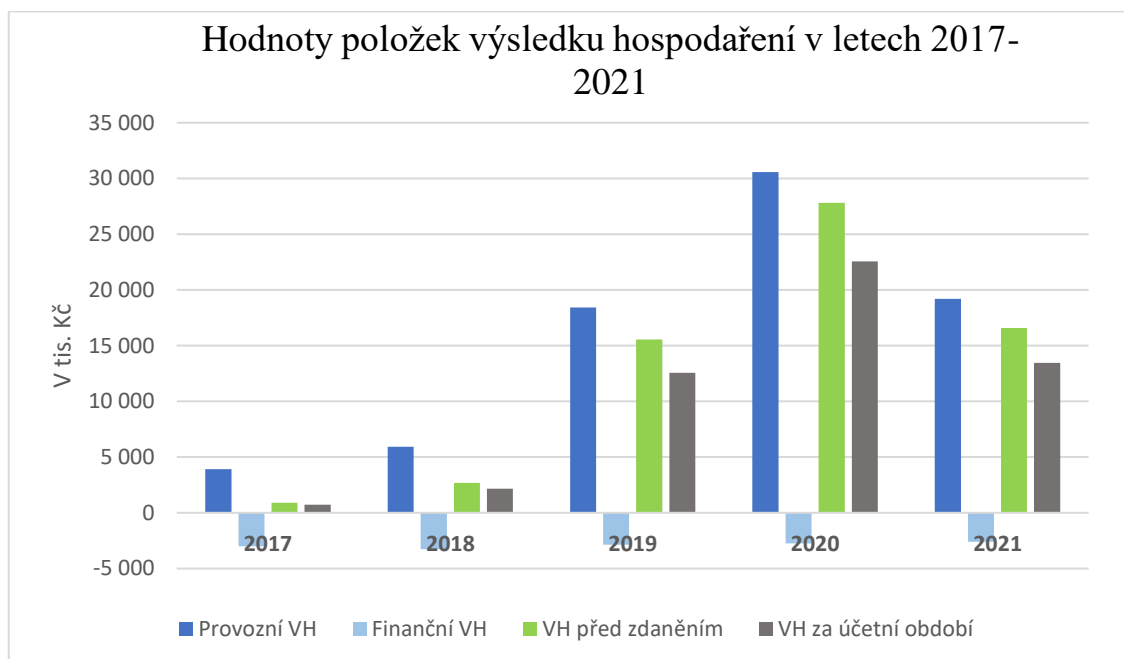
Finanční výsledek hospodaření nevykazoval příliš významné změny v tis. Kč. V prvním meziročním srovnání se snížil o 253 tis. Kč (8,41 %), v dalších letech následovalo postupné navyšování. Největší změna proběhla mezi lety 2018 a 2019, kdy

se položka zvýšila o 408 tis. Kč (12,51 %). Ve zbývajících letech vykazuje stabilnější vývoj, mezi lety 2020 a 2021 se zvýšil o 3,36 % a v následujícím srovnání o 5,11 %.

U **výsledku hospodaření před zdaněním** naopak můžeme sledovat rozsáhlejší změny. Mezi lety 2017-2021 se položka výrazně zvyšovala. V roce 2018 došlo k nárůstu o 1 769 tis. Kč (195,69 %), za neúspěšnější rok můžeme označit rok 2019, kdy podnik vykázal nárůst o 12 891 tis. Kč (482,27 %). V roce 2020 podnik pokračoval v růstu, bylo to o 78,78 %. Ve srovnání let 2020 a 2021 došlo k jedinému poklesu během sledovaného období o 11 236 tis. Kč (40,38 %).

Výsledek hospodaření za účetní období měl podobný vývoj jako výsledek hospodaření před zdaněním, s tím rozdílem, že se od něj odečítá daň z příjmu, která zapříčiní mírně odlišné hodnoty.

Čistý obrat za účetní období je součtem všech výnosů. Největší nárůst proběhl hned v roce 2018, a to o 12 399 tis. Kč (7,96 %), ve stejném roce byl zaznamenán i největší nárůst ostatních provozních výnosů. Ve všech letech probíhal nárůst čistého obratu, kromě roku 2020, kdy se snížil o 9 863 tis. Kč (5,73 %) oproti roku 2019.

Graf č. 1: Vývoj hodnot položek výsledku hospodaření

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. za období 2017-2021)

Graf, který obsahuje dosahované hodnoty v tis. Kč, nabízí větší přehled vývoje jednotlivých položek výsledku hospodaření. Je z ní zřejmé, že finanční výsledek

hospodaření ve všech letech vykazuje záporné hodnoty, což je zapříčiněno výší nákladových úroků a podobných nákladů (a také ostatními finančními náklady), které převyšují veškeré výnosy plynoucí z finanční oblasti, což následně snižuje výsledek hospodaření před zdaněním. Z grafu je patrné zvyšování hodnot provozního výsledku hospodaření až do roku 2020, kdy dosáhl svého vrcholu ve sledovaném období, následoval značný pokles.

4.3.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza určuje podíl jednotlivých položek na zvolené základně, v našem případě na hodnotě celkových aktiv a celkových pasiv. Umožňuje procentuálně vyjádřit jejich strukturu.

Aktiva

Tabulka č. 5: Vertikální analýza aktiv

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. za období 2017-2021)

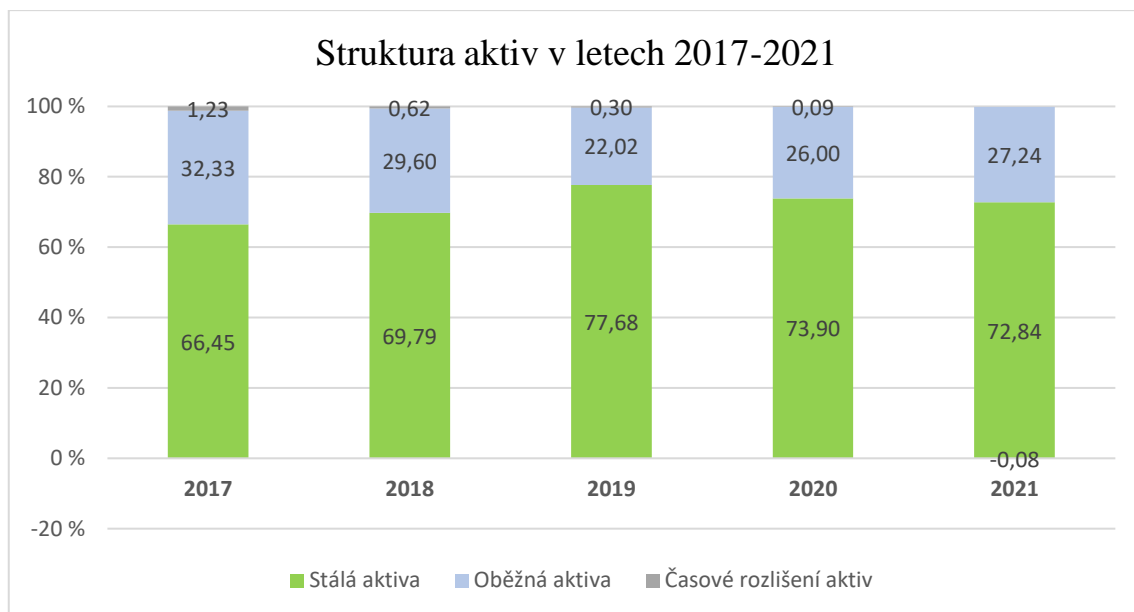
AKTIVA	Podíl na celkových aktivech v %				
	2017	2018	2019	2020	2021
Aktiva celkem	100	100	100	100	100
Stálá aktiva	66,45	69,79	77,68	73,90	72,84
Dlouhodobý hmotný majetek	58,38	61,21	68,64	65,79	64,85
Dlouhodobý finanční majetek	8,07	8,58	9,04	8,11	7,99
Oběžná aktiva	32,33	29,60	22,02	26,00	27,24
Zásoby	18,15	15,63	14,12	16,92	18,97
Krátkodobé pohledávky	14,15	13,58	7,63	8,68	7,56
Peněžní prostředky	0,03	0,39	0,28	0,40	0,71
Časové rozlišení aktiv	1,23	0,62	0,30	0,09	-0,08

Na **celkových aktivech** se ve všech letech z větší části podílí **stálá aktiva**, ve všech letech je to přes 66 %. Příčinou toho jsou především vysoké hodnoty, a tudíž i vysoký podíl dlouhodobého hmotného majetku na stálých aktivech i na aktivech celkových, který tak určuje vývoj podílu stálých aktiv. Můžeme vidět, že v roce 2017 byla hodnota dlouhodobého hmotného majetku nejnižší, jednalo se o 58,38 %, v následujících dvou letech došlo ke zvýšení, největší hodnota byla zjištěna v roce 2019, kdy dlouhodobý hmotný majetek představoval 68,64 % z celkových aktiv. Poté došlo ke snížení hodnot, které ale neznamenal příliš významnou procentuální změnu podílu. Společnost nevykazuje žádný dlouhodobý nehmotný majetek, proto do této tabulky nebyl zahrnut. Dlouhodobý finanční majetek kopíruje trend vývoje stálých aktiv i dlouhodobého

hmotného majetku. Začal na podílu 8,07 % na celkových aktivech, poté se mírně zvyšoval až na hodnotu 9,04 % v roce 2019. Největší jeho položkou jsou ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly, které tvoří zhruba 90 % dlouhodobého finančního majetku.

Oběžná aktiva zaznamenala největší podíl na celkových aktivech hned v roce 2017, kdy dosáhla na 32,33 %. Následně došlo ke snížení podílu, nejmenší hodnota byla zjištěna v roce 2019 (22,02 %), což je očekávatelné, protože to je rok, kdy měla stála aktiva největší podíl. Oběžná aktiva jsou nejvíce zastoupena zásobami a krátkodobými pohledávkami. Hodnoty zásob měly proměnlivý charakter. V roce 2017 představovaly 18,15 % z celkových aktiv, o rok později na 15,63 %, nejnižší hodnotu měli v roce 2019 a to 14,12 %, klesání vystřídal růst a v roce 2021 dosáhly na podíl 18,97 %. Skoro polovinu zásob drží podnik ve formě výrobků, následuje nedokončená výroba a polotovary, jelikož se jedná o zemědělskou firmu, třetí největší zastoupení zásob má položka mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny. Krátkodobé pohledávky začaly na 14,15 % v roce 2017, poté postupně klesaly kromě roku 2020 (8,68 %), v roce 2021 představovaly 7,56 % celkových aktiv. V rozvaze podniku nejsou zaznamenány žádné dlouhodobé pohledávky, tudíž celkový podíl pohledávek je ovlivněn pouze pohledávkami krátkodobými. Další položkou, která v rozvaze dosahuje nulových čísel je krátkodobý finanční majetek. Nepatrný podíl na celkových aktivech vlastní peněžní prostředky, u kterých jejich podíl nepřesahuje 1 %. Nejvyšších hodnot dosáhly v roce 2021, kdy se výrazně zvýšily peněžní prostředky na účtech.

Časové rozlišení aktiv má, obdobně jako peněžní prostředky, velmi malý podíl na celkových aktivech.

Graf č. 2: Struktura aktiv

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. za období 2017-2021)

Z grafu je viditelná dominance stálých aktiv, jejichž podíl na celkových aktivech se ve sledovaném období pohyboval mezi 66 až 78 %. Jejich růst a poté následný pokles se vyvíjel postupně a v meziročním srovnání tak nedocházelo k příliš dramatickým změnám.

Pasiva

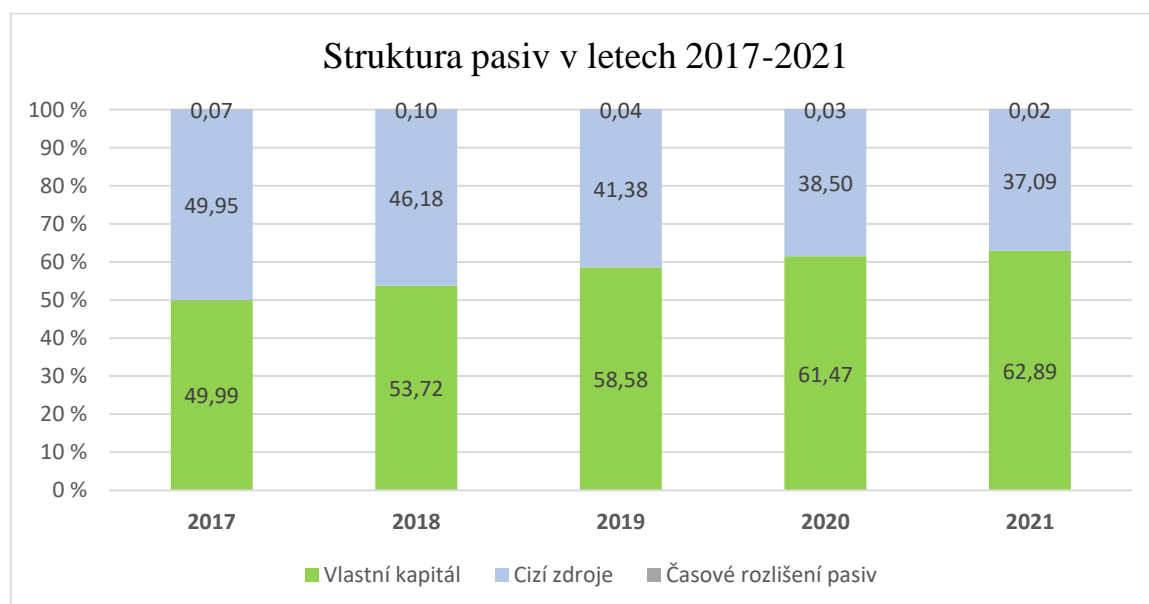
Tabulka č. 6: Vertikální analýza pasiv

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. za období 2017-2021)

PASIVA	Podíl na celkových pasivech v %				
	2017	2018	2019	2020	2021
Pasiva celkem	100	100	100	100	100
Vlastní kapitál	50,02	53,72	58,58	61,51	62,89
Základní kapitál	30,10	31,08	31,73	29,90	29,08
Ážio a kapitálové fondy	1,00	1,03	1,05	0,98	0,97
Fondy ze zisku	1,13	1,16	1,19	1,12	1,09
VH minulých let	17,60	19,82	20,88	23,19	28,14
VH běž. úč. období	0,20	0,63	3,73	6,32	3,67
Cizí zdroje	49,95	46,18	41,38	38,50	37,09
Rezervy	0,00	0,25	0,50	0,00	0,00
Dlouhodobé závazky	26,67	34,08	26,47	24,27	20,34
Krátkodobé závazky	23,27	11,86	14,41	14,23	16,74
Časové rozlišení pasiv	0,07	0,10	0,04	0,03	0,02

Ve všech letech má vlastní kapitál na **celkových pasivech** větší podíl než cizí zdroje. Téměř totožných hodnot dosáhly v roce 2017, kdy na vlastní kapitál i na cizí zdroje připadala necelá polovina celkových pasiv. Poté ale můžeme sledovat zvětšující se rozdíly. **Vlastní kapitál** každým rokem zvyšoval svůj podíl až na 62,89 %. Zapříčinil to zejména růst výsledku hospodaření minulých let. V roce 2017 představoval 17,60 % hodnoty pasiv, jeho hodnota ovšem stoupala, v roce 2020 to bylo 23,19 %, o rok později 28,14 %. Stabilní hodnoty vykazoval základní kapitál, který se na celkových pasivech podílel zhruba 30 % a spolu s výsledkem hospodaření minulých let tvoří největší část vlastního kapitálu. Výsledek hospodaření běžného účetního období vykazoval růst, který se však zastavil v roce 2020. Položka v roce 2017 začala na nejnižší hodnotě, a to 0,20 %, následoval růst, který vyvrcholil v roce 2020 na podílu 6,32 %.

Cizí zdroje vykazovaly klesající trend, z čehož vyplývá, že v průběhu let klesá financování společnosti pomocí cizích zdrojů. Cizí zdroje jsou nejvíce zastoupeny dlouhodobými pohledávkami, které měly proměnlivý vývoj. Jejich podíl na celkových pasivech se pohyboval mezi 20 a 35 %. Dlouhodobé závazky ovlivnil zejména vývoj závazků vůči úvěrovým institucím, které tvoří největší složku dlouhodobých závazků. Druhou největší položkou cizích zdrojů jsou krátkodobé závazky, jejichž nejvyšší podíl byl 23,27 % v roce 2017, následně v roce 2018 vykazaly nejnižší hodnotu 11,86 %. Podíl rezerv nepřesáhl 0,5 %, v roce 2020 došlo k jejich rozpuštění.

Graf č. 3: Struktura pasiv

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. za období 2017-2021)

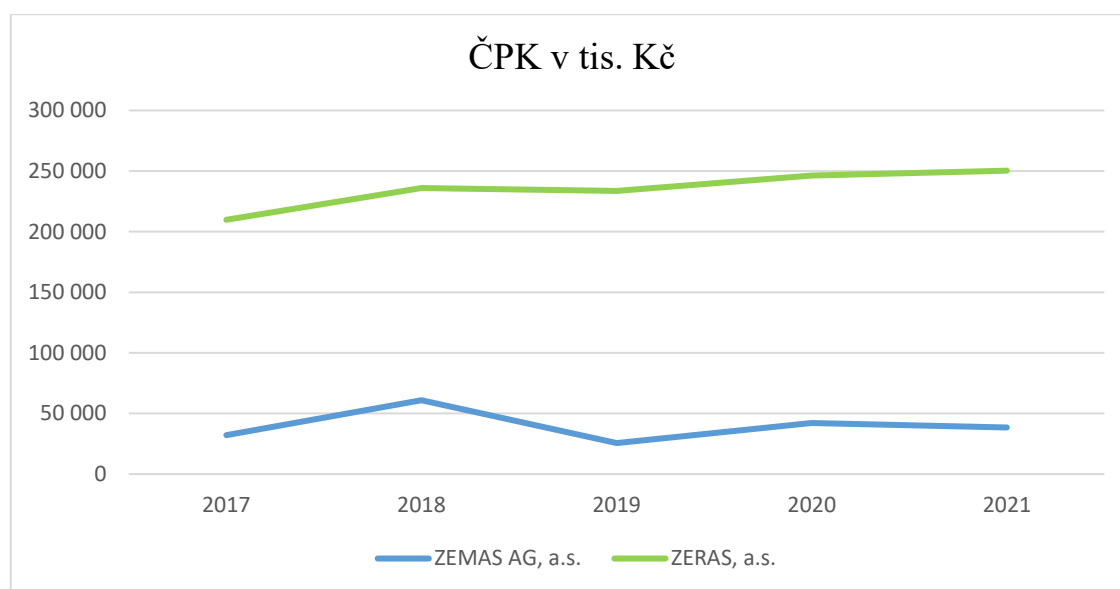
Na grafu je znázorněn postupný pokles podílu cizích zdrojů, které v roce 2021 tvořily zhruba 37 % celkových pasiv.

4.4 Analýza rozdílových ukazatelů

Analýza rozdílových ukazatelů se zaměřuje na likviditu podniku, která je hodnocena výpočtem čistého pracovního kapitálu, čistých pohotových prostředků a čistého peněžně-pohledávkového fondu.

4.4.1 Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál vyjadřuje oběžná aktiva snižená o objem krátkodobých závazků. Zbývající část není na krátkodobé závazky vázána a případně může být použita na úhradu výdajů.

Graf č. 4: ČPK

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

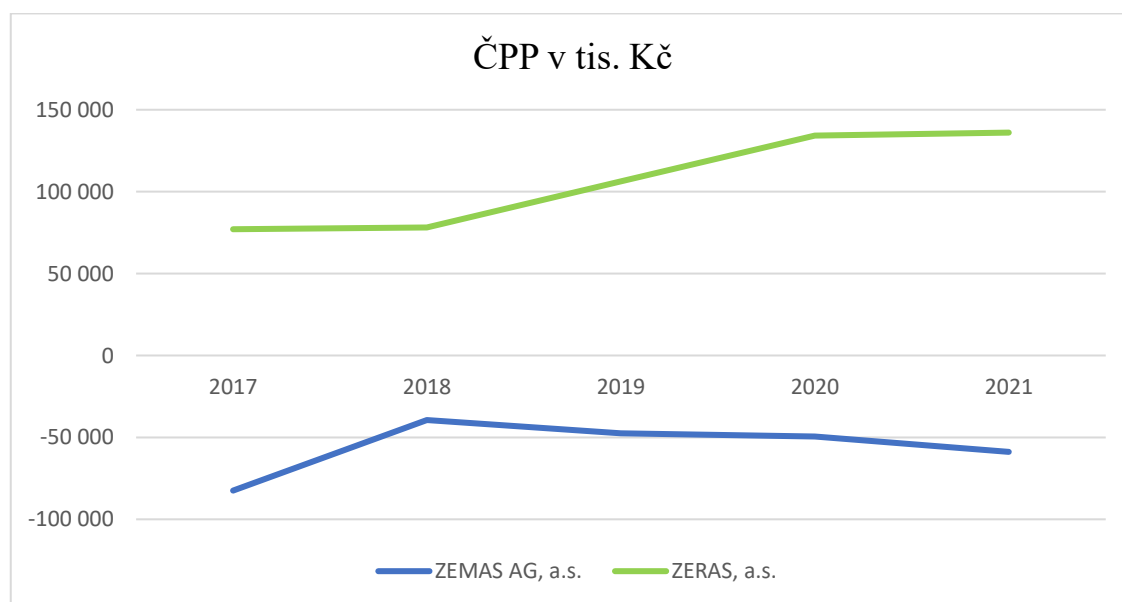
Čistý pracovní kapitál byl vypočítán manažerským způsobem. ZEMAS AG, a.s. dosahuje ve všech letech kladných hodnot, což znamená, že oběžná aktiva převyšují hodnotu krátkodobých závazků a čistý pracovní kapitál v tomto případě můžeme nazvat „ochranným polštářem“, který podnik může použít v případě potřeby likvidních prostředků. Ukazatel zaznamenal ve sledovaném období proměnlivý vývoj. V roce 2017 oběžná aktiva převyšují krátkodobé závazky o 32 139 tis. Kč, v dalších dvou letech si můžeme všimnout značného výkyvu v hodnotách. V roce 2018 se podnik dostává na

nejvyšší hodnotu, která činí 60 960 tis. Kč, tento růst zapříčinil pokles krátkodobých závazků, které se v porovnání s rokem 2017 o polovinu snížily. V roce 2019 je rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky nejnižší a čistý pracovní kapitál je vypočítán ve výši 25 631 tis. Kč. V tomto roce hodnota oběžných aktiv výrazně klesla, na což měl největší vliv pokles objemu krátkodobých pohledávek. V roce 2020 ukazatel vzrostl na 42 044 tis. Kč a v roce 2021 čistý pracovní kapitál byl 38 536 tis. Kč.

Hodnoty u ZERAS, a.s. jsou několikrát vyšší a vykazují růstový trend, kromě roku 2019, kdy došlo k nepatrnému snížení. V roce 2017 byl přebytek oběžných aktiv nad krátkodobých závazky v hodnotě 209 810 tis. Kč, což je nejnižší výsledek z analyzovaných let. Krátkodobé závazky podniku mírně rostly, ale oběžná aktiva dosahovala rychlejšího růstu, proto se výsledné hodnoty ukazatele zvyšovaly. Nejvyšší přebytek oběžných aktiv nad krátkodobými závazky u konkurence představoval 250 320 tis. Kč v roce 2021 a jedná se o mnohem vyšší hodnotu než u společnosti ZEMAS AG, a.s.

4.4.2 Čisté pohotové prostředky

Čisté pohotové prostředky představují peněžní prostředky, která má firma k dispozici pro bezprostřední uhrazení svých závazků.

Graf č. 5: ČPP

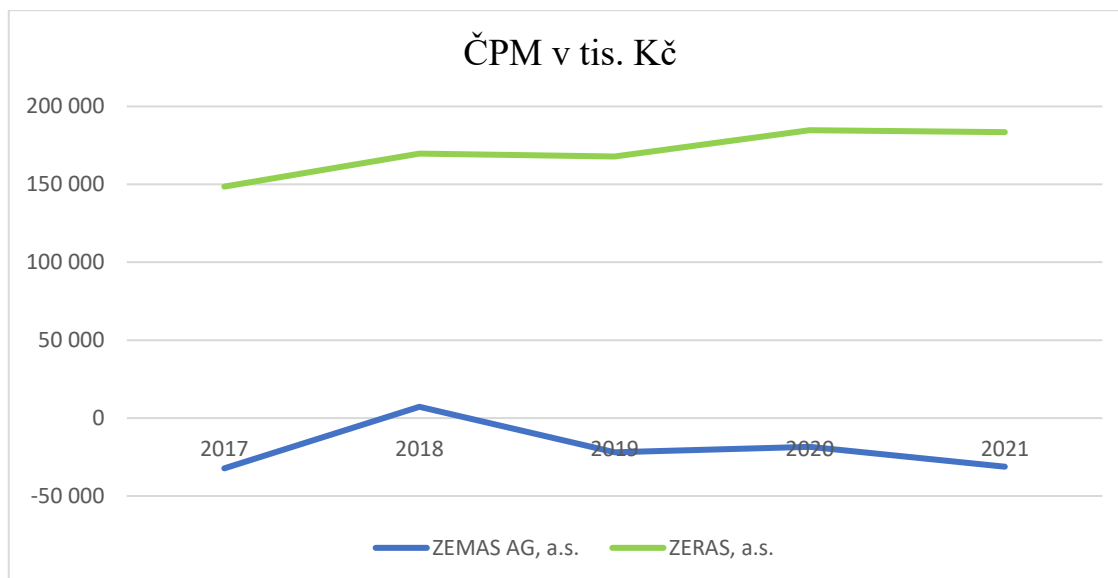
(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

Z grafu můžeme vidět, že výsledky u ZEMAS AG, a.s. jsou ve všech letech záporné, z čehož vyplývá, že společnost by nebyla schopná hradit své okamžitě splatné závazky pouze prostřednictvím peněžních prostředků. Nejhorší situace je v roce 2017, kdy pohotové peněžní prostředky vykazují hodnotu -82 464 tis. Kč. Tato velmi nízká hodnota je zapříčiněna nadměrným objemem peněžních prostředků, a navíc firma v tomto roce vykazuje nejvyšší objem krátkodobých závazků. V dalších letech se situace zlepšuje, ale přesto krátkodobé závazky značně převyšují peněžní prostředky. V roce 2018 je rozdíl mezi nimi nejmenší a hodnota ukazatele činí -39 413 tis. Kč. Poté se rozdíl opět zvětšuje, jelikož objem krátkodobých závazků roste rychleji než hodnota peněžních prostředků. V roce 2021 jsou peněžní prostředky o 58 878 tis. Kč menší než krátkodobé závazky.

Naopak společnosti ZERAS, a.s. se podařilo ve všech letech dosáhnout kladných výsledků, které se navíc pohybují ve vysokých částkách, jelikož peněžní prostředky několikanásobně převyšují hodnotu krátkodobých závazků. Ukazatel pohotových peněžních prostředků u konkurence vykazuje rostoucí trend. V roce 2017 jeho hodnota představuje 77 065 tis. Kč a každým rokem se zvyšuje. Největší změny jsou zaznamenány mezi lety 2018 až 2020, kdy meziročně dochází ke zvýšení pohotových peněžních prostředků zhruba o 28 000 tis. Kč. Největší hodnota je vypočtena v roce 2021, kdy peněžní prostředky převyšují krátkodobé závazky o 136 050 tis. Kč.

4.4.3 Čistý peněžně-pohledávkový fond

Čistý peněžně-pohledávkový fond neboli čistý peněžní majetek je upravenou verzí čistého pracovního kapitálu, kdy se z oběžných aktiv vyloučí zásoby jako nejméně likvidní položka.

Graf č. 6: ČPM

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

Z grafu můžeme u firmy ZEMAS AG, a.s. vidět kolísavý průběh tohoto ukazatele. Téměř ve všech letech se hodnoty objevují v záporných číslech kromě roku 2018, z čehož vyplývá, že by podnik měl problémy uhradit své veškeré krátkodobé závazky pomocí oběžných aktiv bez účasti zásob. Za rok 2017 byla zjištěna nejnižší hodnota čistého peněžního majetku, jehož hodnota představuje -32 257 tis. Kč. Takto nízkou hodnotu způsobil zejména největší objem krátkodobých závazků z celého analyzovaného období. V roce 2018 se krátkodobé závazky snížily o více než polovinu, ostatní položky nezaznamenaly takto výrazných změn, a proto se hodnota ukazatele zvýšila na 7 239 tis. Kč, což je nejvyšší výsledek ze všech sledovaných let. Poté dochází střídavě ke snižování a zvyšování hodnot. V roce 2019 se hodnota snížila na -21 878 tis. Kč a podobnou hodnotu můžeme sledovat i v roce 2020, která představuje -18 399 tis. Kč. I když se v posledním roce zvyšuje hodnota oběžných aktiv, zvyšuje se také podíl zásob i objem krátkodobých závazků, takže dochází k poklesu hodnoty ukazatele na -31 135 tis. Kč.

ZERAS, a.s. se dařilo ve všech letech vykazovat kladné hodnoty. Můžeme si všimnout menších výkyvů v hodnotách, v průběhu let ovšem převládá rostoucí trend. V roce 2017 se nachází nejnižší hodnota, která byla 148 561 tis. Kč. V dalších letech roste objem oběžných aktiv a s tímto trendem roste i výsledná hodnota ukazatele. V roce 2018 se hodnota zvyšuje na 169 722 tis. Kč a podobnou hodnotu nabízí i rok 2019, konkrétně

167 901 tis. Kč. V roce 2020 dochází k dalšímu růstu na hodnotu 184 739 tis. Kč, v posledním roce dochází k nepatrnému snížení.

4.5 Analýza poměrových ukazatelů

Následující část bakalářské práce se postupně věnuje ukazatelům likvidity, rentability, zadluženosti a aktivity. Tabulky obsahují hodnoty položek společnosti ZEMAS AG, a.s. a výsledné hodnoty ukazatelů porovnané s hodnotami společnosti ZERAS, a.s.

4.5.1 Ukazatele likvidity

Analýza likvidity zkoumá schopnost podniku hradit své závazky. Podle likvidnosti dosazovaných položek rozlišujeme ukazatele běžné, pohotové a okamžité likvidity.

Běžná likvidita

Běžná likvidita značí, kolikrát je podnik schopen dostát svým krátkodobým závazkům v situaci, kdyby prodal veškerá svá oběžná aktiva.

Tabulka č. 7: Běžná likvidita

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

Běžná likvidita	2017	2018	2019	2020	2021
Oběžná aktiva	114 700	101 705	74 124	92 876	100 022
Krátkodobé závazky	82 561	40 745	48 493	50 832	61 486
ZEMAS AG, a.s.	1,39	2,50	1,53	1,83	1,63
ZERAS, a.s.	11,06	14,44	7,06	12,34	11,04

Doporučené hodnoty se dle literatury pohybují od 1,5 do 2,5. V tabulce můžeme vidět, že se téměř ve všech letech výsledné hodnoty ZEMAS AG, a.s. nacházejí v doporučeném intervalu. Nejnižší hodnota běžné likvidity byla zjištěna v roce 2017, kdy činila 1,39. V roce 2018 došlo ke zřetelnému poklesu krátkodobých závazků, což zapříčinilo nárůst likvidity na 2,5. V následujícím letech byly výsledky více vyrovnané. V roce 2019 byla zjištěna hodnota 1,5 a o rok později 1,83. V roce 2021 podnik vykázal hodnotu 1,63.

Společnost ZERAS, a.s. má hodnoty několikanásobně vyšší, což je způsobeno tím, že vlastní mnohem více oběžných aktiv a zároveň vykazuje menší objem krátkodobých závazků. Hodnoty ZERAS, a.s. se ve všech letech značně vymykají doporučeným hodnotám, což může značit neefektivní vázání oběžných aktiv. Nejvyšší hodnota byla

vypočtena v roce 2018, kdy hodnota oběžných aktiv 14,44krát převyšovala krátkodobé závazky. V roce 2019 byla zjištěna nejnižší hodnota 7,06, kdy byly krátkodobé závazky na svém maximu za sledované roky a snižovaly tak výslednou hodnotu ukazatele.

Pohotová likvidita

Při výpočtu pohotové likvidity, tj. likvidity 2. stupně, se z oběžných aktiv vyloučí položka zásob a jedná se tak o užší vymezení likvidity než u předchozího ukazatele.

Tabulka č. 8: Pohotová likvidita

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

Pohotová likvidita	2017	2018	2019	2020	2021
Oběžná aktiva	114 700	101 705	74 124	92 876	100 022
Zásoby	64 396	53 721	47 509	60 443	69 671
Krátkodobé závazky	82 561	40 745	48 493	50 832	61 486
ZEMAS AG, a.s.	0,61	1,18	0,55	0,64	0,49
ZERAS, a.s.	8,13	10,67	5,35	9,51	8,36

Pro pohotovou likvidity se doporučují hodnoty 1 až 1,5. Pokud hodnota klesne pod 1, znamená to, že se podnik musí spoléhat i na prodej zásob, aby byl schopen uhradit své krátkodobé závazky. Z tabulky vypočítaných hodnot si můžeme všimnout, že optimální hodnoty podnik dosáhl pouze v roce 2018, a to hodnoty 1,18, kdy klesly zásoby a zároveň podnik vykazoval nejnižší objem krátkodobých závazků. Za rok 2017 byla zjištěna hodnota 0,61. V roce 2019 a 2020 vychází pohotová likvidita 0,55 resp. 0,64. V roce 2021 následovala nejnižší hodnota 0,49.

Konkurenční podnik ZERAS, a.s. opět vykazuje mnohonásobně vyšší hodnoty. Takto zásadní rozdíl způsobují částky peněžních prostředků a krátkodobých závazků, které se mezi firmami velmi liší a budou blíže rozebrány u následujícího ukazatele likvidity. Můžeme zde zaregistrovat menší rozdíly hodnot oproti prvnímu ukazateli než u firmy ZEMAS AG, a.s., jelikož ZERAS, a.s. má menší podíl zásob na celkovém objemu oběžných aktiv než ZEMAS AG, a.s. Hodnoty konkurence kopírují vývoj předchozího ukazatele, nejvyšší hodnota je vypočtena v roce 2018 a to 10,67, o rok později je zjištěna nejnižší hodnota 5,35.

Okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita, označována jako likvidita 1. stupně, měří schopnost spláacet krátkodobé závazky pouze prostřednictvím krátkodobého finančního majetku a peněžních prostředků, které představují nejlikvidnější položky rozvahy.

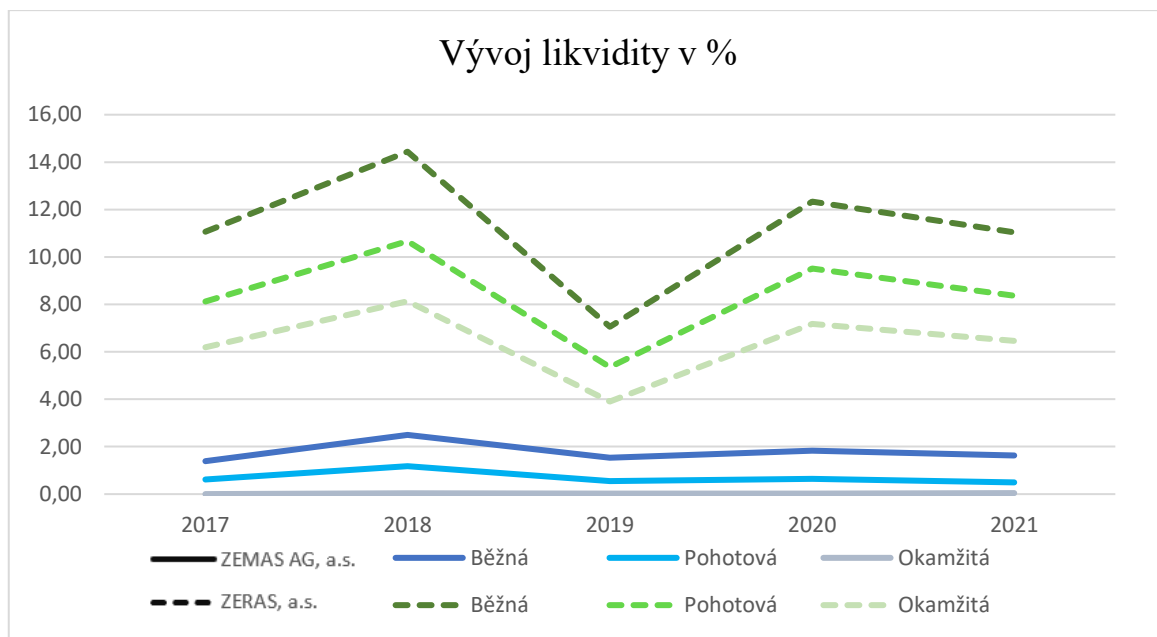
Tabulka č. 9: Okamžitá likvidita

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

Okamžitá likvidita	2017	2018	2019	2020	2021
Peněžní prostředky	97	1 332	930	1 421	2 608
Krátkodobé závazky	82 561	40 745	48 493	50 832	61 486
ZEMAS AG, a.s.	0,00	0,03	0,02	0,03	0,04
ZERAS, a.s.	6,19	8,13	3,90	7,18	6,46

Za optimální se označují hodnoty od 0,2 až 0,5. ZEMAS AG, a.s. nevykazuje žádný krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky, kterými disponuje, nedosahují velkých částek, proto výsledné hodnoty okamžité likvidity jsou velmi nízké, zároveň ZEMAS AG, a.s. tíží poměrně vysoké krátkodobé závazky. Nejhorší stav byl v roce 2017, kdy podnik držel velmi malý objem peněžních prostředků ve spojení s nejvyššími krátkodobými závazky za sledované období a vypočítaná hodnota se v tomto roce blížila nule. V dalších letech byly hodnoty ukazatele vyšší. V roce 2018 i 2020 vycházela hodnota 0,03, v roce 2019 klesla na 0,02. V roce 2021 podnik disponoval nejvyššími peněžními prostředky, což pomohlo k nárůstu ukazatele na nejvyšší hodnotu 0,04. Vykazované hodnoty jsou výrazně nižší než doporučené hodnoty i než hodnoty konkurence.

Na první pohled je zřetelné, že se ZERAS, a.s. značně vzdaluje od doporučených hodnot, tak jako v předešlých ukazatelích a vykazuje rozdílné hodnoty a strukturu než analyzovaný podnik. Zatímco firmou ZEMAS AG, a.s. vykázané peněžní prostředky dosahují maximálně 2 608 tis. Kč, konkurence disponuje peněžními prostředky mezi 95 753 až 160 987 tis. Kč. Nezanedbatelný rozdíl je i u položky krátkodobých závazků, které má ZERAS, a.s. zhruba dvakrát až třikrát menší. K vyšším číslům také přispívá skutečnost, že ZERAS, a.s. v prvních třech letech měření vlastní krátkodobý finanční majetek, zatímco ZEMAS AG, a.s. jej nevlastní v žádném roce. Významný nárůst krátkodobých závazků ZERAS, a.s. v roce 2019 způsobuje pokles okamžité likvidity na nejnižší hodnotu 3,90, v ostatních letech výsledky přesahují hodnotu 6.

Graf č. 7: Ukazatele likvidity ZERAS, a.s.

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

Na grafech je zaznamenán vývoj likvidity v průběhu 5 sledovaných let. U ZEMAS AG, a.s. můžeme vidět proměnlivý trend u běžné a pohotové likvidity, zatímco okamžitá likvidita se po celé období pohybuje blízko nulové hodnoty. U ZERAS, a.s. je zřetelný propad hodnot v roce 2019 a také zde můžeme vidět, o kolik se hodnoty konkurence liší od vybrané společnosti.

I když hodnoty likvidity konkurence mohou být atraktivní pro věřitele a banky a zvyšují jistotu, že společnost bude schopná hradit své závazky a vyhne se platební neschopnosti, hodnoty se takovou mírou odchyľují od doporučených hodnot, že signalizují neefektivní udržování vysokého objemu oběžných aktiv. Opakem je analyzovaná firma ZEMAS AG, a.s., která drží velmi malý objem zejména peněžních prostředků v porovnání s vysokou hodnotou krátkodobých závazků.

4.5.2 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability vyjadřují schopnost podniku vytvářet zisk. Poměřují zisk, kterého podnik dosáhl, s výší zdrojů, kterých bylo zapotřebí k jeho dosažení. Tato část bakalářské práce se věnuje rentabilitě tržeb (ROS), rentabilitě celkového kapitálu (ROA), rentabilitě vlastního kapitálu (ROE), rentabilitě investovaného kapitálu (ROI) a rentabilitě dlouhodobého kapitálu (ROCE).

Rentabilita tržeb (ROS – return on sales)

Ukazatel rentability tržeb měří schopnost podniku dosahovat zisku při určité úrovni tržeb. Předává informaci o tom, kolik zisku bylo vyprodukováno v jedné koruně tržeb.

Tabulka č. 10: ROS

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

ROS (v %)	2017	2018	2019	2020	2021
EBIT	3 912	5 934	18 417	30 583	19 206
Tržby	102 681	96 745	100 524	107 531	105 993
ZEMAS AG, a.s.	3,81	6,13	18,32	28,44	18,12
ZERAS, a.s.	38,12	30,44	22,06	16,84	8,09

Nejnižší hodnotu rentability tržeb společnosti ZEMAS AG, a.s. jsme zaznamenali hned v roce 2017, kdy rentabilita tržeb činila pouze 3,81 %. Poté začala hodnota stoupat, v roce 2018 na úroveň 6,13 % a v roce 2019 se rentabilita tržeb zvýšila na 18,32 %. V roce 2020 se růst zastavil na nejvyšší dosažené hodnotě 28,44 %, následně v roce 2021 došlo ke snížení hodnoty EBIT oproti minulému roku, což zapříčinilo pokles rentability na 18,12 %. Položky tržeb nenaznamenala žádné výrazné změny.

Konkurenční podnik v prvních třech letech měření zaznamenal mnohem lepší výsledky, ale hodnoty rentability postupně začaly klesat. Pokles byl zapříčiněn výrazným snižováním provozního zisku, v roce 2021 byla jeho hodnota nejnižší a tím podnik vykázal nejnižší hodnotu rentability tržeb 8,09 %. Nejúspěšnějším rokem pro ZERAS, a.s. byl rok 2017, kdy dosáhl hodnoty rentability 38,12 %. Na celkových tržbách se podílí pouze tržby z prodeje výrobků a služeb, stejně jako u ZEMAS AG, a.s. ani konkurence nezaznamenala příliš vysoké změny hodnot tržeb.

Rentabilita celkových aktiv (ROA – return on assets)

Rentabilita celkových aktiv měří celkovou výnosnost kapitálu bez ohledu na to, z jakých zdrojů byl financován. Ukazatel dává do poměru dosažený zisk s celkovými aktivy a sleduje, jak efektivně podnik svá aktiva využívá.

Tabulka č. 11: ROA

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

ROA (v %)	2017	2018	2019	2020	2021
EBIT	3 912	5 934	18 417	30 583	19 206
Aktiva celkem	354 789	343 625	336 571	357 163	367 202
ZEMAS AG, a.s.	1,10	1,73	5,47	8,56	5,23
ZERAS, a.s.	18,87	13,95	9,04	6,97	3,19

U ZEMAS AG, a.s. můžeme vidět rostoucí trend, který je zastaven v roce 2020 na 8,56 %. V roce 2021 následoval pokles na hodnotu 5,23 % z důvodu snížení provozního zisku, tato položka byla nejnižší v roce 2017, kdy byla také zjištěna nejnižší rentabilita celkových aktiv, která v tomto roce představovala nízkých 1,10 %.

Hodnoty ZERAS, a.s. se velice lišily od hodnot společnosti ZEMAS AG, a.s. v roce 2017 a 2018, kdy byla vypočtena rentabilita 18,87 % a 13,95 %, což znamená, že podnik dosáhl několikanásobně vyšších hodnot. Rozdíl se ale začal zmenšovat v roce 2019, v roce 2020 ZERAS, a.s. vykazuje nižší rentabilitu než ZEMAS AG, a.s. a v roce 2021 se rentabilita ještě snížila na 3,19 %.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE – return of equity)

Ukazatel dává do poměru výsledek hospodaření po zdanění s vlastním kapitálem, sleduje tedy ziskovost vlastního kapitálu. Rentabilitou celkového kapitálu se zabývá především management podniku, naopak rentabilitě vlastního kapitálu budou věnovat největší pozornost vlastníci podniku, kteří sledují, kolik zisku připadá na jednu korunu nimi investovaného kapitálu.

Tabulka č. 12: ROE

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

ROE (v %)	2017	2018	2019	2020	2021
EAT	722	2 174	12 562	22 563	13 458
Vlastní kapitál	177 355	184 598	197 154	219 542	230 949
ZEMAS AG, a.s.	0,41	1,18	6,37	10,28	5,83
ZERAS, a.s.	16,21	11,09	9,38	6,27	3,69

Vývoj hodnot kopíruje trend předchozích ukazatelů. Rok 2017 stojí za nejnižší hodnotou, která zde představuje 0,41 % a v roce 2020 můžeme vidět nejvyšší výsledek, kdy ziskovost vlastního kapitálu činila 10,28 %. Velmi nízkou hodnotu v roce 2017 zapříčinil slabý výsledek hospodaření po zdanění, který nezpůsobil propad v oblasti tržeb z hlavní činnosti podniku, ale změny v jiných oblastech, například zvýšení

výkonové spotřeby a nízké tržby z prodaného dlouhodobého majetku ve srovnání s následujícími dvěma roky.

Výsledek hospodaření po zdanění ZERAS, a.s. v každém roce klesá, a naopak vlastní kapitál se vždy v porovnání s předcházejícím rokem zvyšuje, když se tyto dvě veličiny dají do poměru, způsobí to tak razantní snížení ukazatele, které můžeme vidět v tabulce. V roce 2017 byla ziskovost vlastního kapitálu nejvyšší, a to 16,21 % a byla tak o více než 15 % vyšší než u ZEMAS AG, a.s. Rentabilita vlastního kapitálu ZERAS, a.s. se postupně propadla až na 3,69 % v roce 2021.

Rentabilita investovaného kapitálu (ROI – return on investment)

Ukazatel rentability investovaného kapitálu sleduje výnosnost kapitálu bez ohledu na jeho původ.

Tabulka č. 13: ROI

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

ROI (v %)	2017	2018	2019	2020	2021
EBIT	3 912	5 934	18 417	30 583	19 206
Celkový kapitál	354 789	343 625	336 571	357 163	367 202
ZEMAS AG, a.s.	1,10	1,73	5,47	8,56	5,23
ZERAS, a.s.	18,87	13,95	9,04	6,97	3,19

Hodnoty kopírují výsledky ukazatele rentability celkových aktiv, na které má největší vliv vývoj položky EBIT. Hodnoty se pohybují od 1,10 % až do 8,56 %. Nejúspěšnější byl rok 2020, kdy byla naměřena nejvyšší hodnota 8,56 %, poté v roce 2021 došlo k poklesu na 5,23 %. Za dobré se označují hodnoty mezi 12 až 15 %, kterých se společnosti ZEMAS AG, a.s. nepodařilo dosáhnout v žádném roce. Ve finanční analýze se hodnota ROI často srovnává s hodnotou ROE, přičemž je žádoucí, aby ROE převyšovalo ROI. Toto kritérium hodnocení společnost splňuje mezi lety 2019 až 2021.

U hodnot ZERAS, a.s. opět vidíme klesající vývoj. Nejvyšší rentabilita byla v roce 2017, kdy dosáhla 18,87 %, poté se rozdíl mezi podniky začal snižovat. V roce 2020 ZEMAS AG, a.s. poprvé vykázal vyšší hodnotu rentability investovaného kapitálu než konkurenční ZERAS, a.s., u kterého pokles pokračoval i v roce 2021, kdy byla spočítána nejnižší ziskovost 3,19 %. Když porovnáme hodnoty ROE a ROI, zjistíme, že ROE převyšuje ROI pouze v roce 2019 a 2021.

Rentabilita dlouhodobého kapitálu (ROCE – return on capital employe)

Rentabilita dlouhodobého kapitálu vyjadřuje výnosnost vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků.

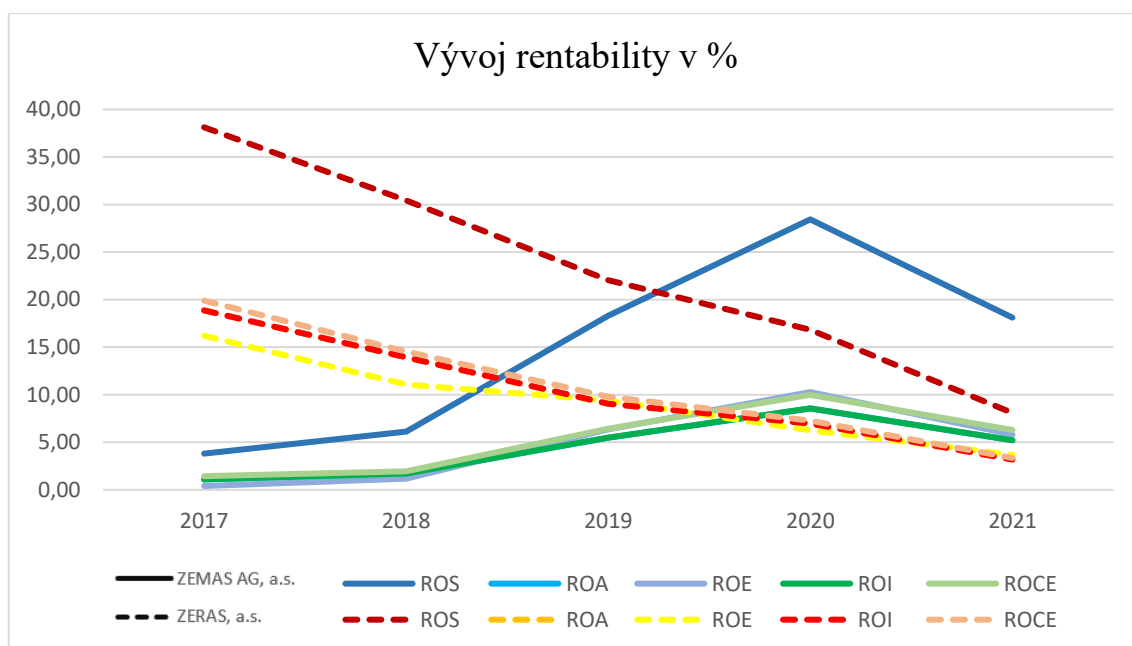
Tabulka č. 14: ROCE

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

ROCE (v %)	2017	2018	2019	2020	2021
EBIT	3 912	5 934	18 417	30 583	19 206
Dlouhodobé závazky	94 636	117 106	89 105	86 690	74 697
Vlastní kapitál	177 355	184 598	197 154	219 542	230 949
ZEMAS AG, a.s.	1,44	1,97	6,43	9,99	6,28
ZERAS, a.s.	19,90	14,53	9,80	7,28	3,35

Nejnižší hodnotu společnost ZEMAS AG, a.s. vykázala v roce 2017, a to 1,44 %. V dalších třech letech následoval nárůst. V roce 2018 dosahovala rentabilita 1,97 %, v roce 2019 6,43 % a nejvyšší hodnotu měla v roce 2020 – necelých 10 %. V roce 2021 následoval propad provozního zisku o třetinu oproti předchozímu roku, což znamenalo pokles rentability na 6,28 %. V porovnání s konkurenční firmou, která navíc disponuje větším celkovým kapitálem, ZEMAS AG, a.s. vykazuje poměrně vysoké dlouhodobé závazky, což také snižuje výsledné hodnoty rentability dlouhodobého kapitálu.

ZERAS, a.s. vykazuje mnohem větší provozní zisk, alespoň co se týká let 2017 až 2019, poté se rozdíly začínají smazávat, tak jako ve vypočítaných hodnotách ukazatele. Nezřetelnější rozdíl je v roce 2017, kdy ZERAS, a.s. dosáhl rentability dlouhodobého kapitálu 19,90 % a v roce 2018, kdy jeho ziskovost dosahuje 14,53 %. Hodnoty pokračují v klesajícím trendu, který zapříčinil pokles provozního zisku a nárůst objemu vlastního kapitálu, rentabilita dlouhodobého kapitálu u společnosti ZERAS, a.s. dosahuje svého minima v roce 2021 na hodnotě 3,35 %.

Graf č. 8: Vývoj rentability

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

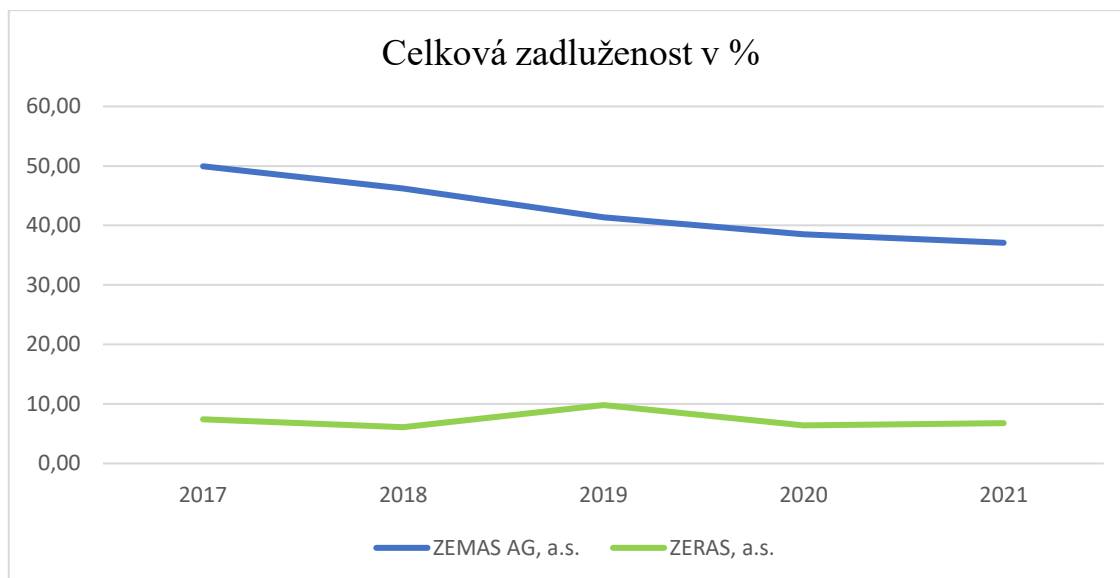
Z grafu je zřetelný vývoj rentability společnosti ZEMAS AG, a.s. i ZERAS, a.s. V případě ZEMAS AG, a.s. můžeme vidět, že všechny ukazatele dosáhly svého maxima v roce 2020, což je rok, kdy se společnosti podařilo vygenerovat nejvyšší výsledek hospodaření. Poté následuje v roce 2021 pokles hodnot. Ukazatele ZERAS, a.s. vykazují jednoznačně klesající trend hodnot. Postupně ze svého maxima v roce 2017 klesají až do roku 2021.

4.5.3 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti informují o míře rizika, které podnik podstupuje při daném poměru a struktuře vlastního kapitálu a cizích zdrojů. Obecně platí, že čím je podnik zadluženější, tím v rizikovější situaci se nachází. Mezi ukazatele zadluženosti se řadí celková zadluženost, míra zadluženosti, úrokové krytí, doba splácení dluhu a koeficient samofinancování.

Celková zadluženost

Pomocí ukazatele celkové zadluženosti zjišťujeme, jaký je poměr cizích zdrojů vůči celkovým aktivům podniku.

Graf č. 9: Celková zadluženost

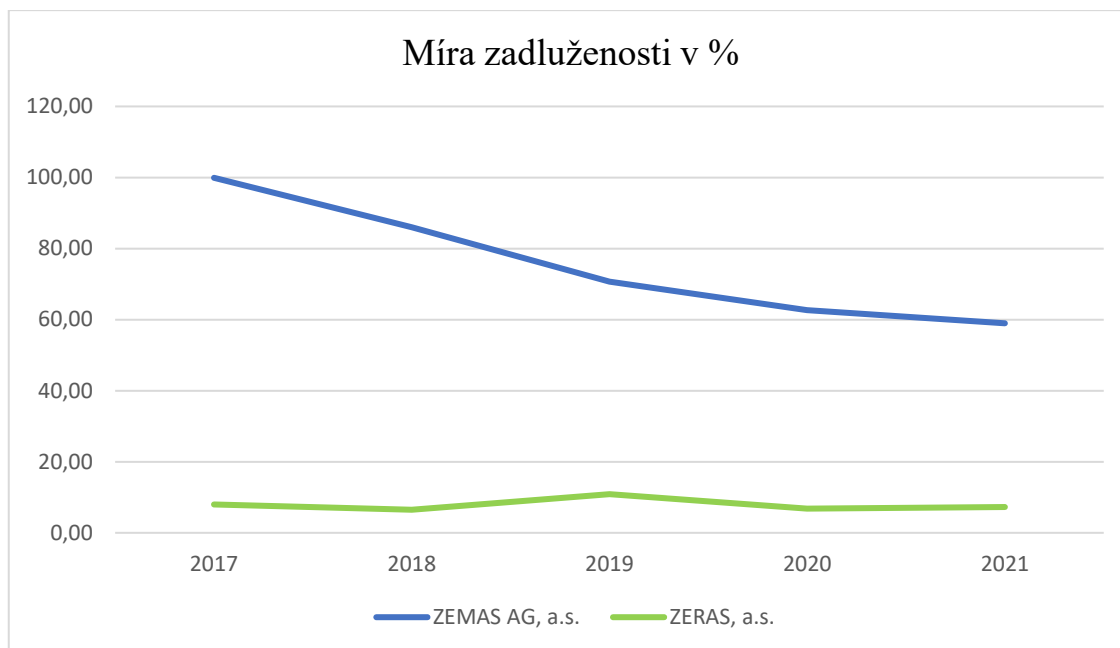
(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

Doporučené hodnoty se pohybují v rozmezí 30 až 60 %. Z tabulky můžeme vidět, že v žádném ze sledovaných let celková zadluženost podniku ZEMAS AG, a.s. nepřekračuje 50 %. Dalším pozitivním znakem je, že zadluženost v průběhu let postupně klesá – z nejvyšší hodnoty v roce 2017 49,95 % až na 37,09 % v roce 2021.

ZERAS, a.s. má mnohem menší poměr cizích zdrojů vůči celkovým aktivům a jako zdroj financování více využívá vlastní zdroje než cizí, proto vykazuje mnohem menší procento zadluženosti. Celková zadluženost podniku ZERAS, a.s. se pohybuje mezi 6,09 % až 9,81 %. V průběhu let mají hodnoty proměnlivý charakter, ale nedochází k velkým výkyvům. Hodnoty jsou vzhledem k doporučeným hodnotám i k hodnotám ZEMAS AG, a.s. velmi nízké, což může být pozitivním signálem pro věřitele či akcionáře, kterým podnik dodá pocit jistoty a stability, na druhou stranu platí, že vlastní kapitál je dražší než cizí a jeho velké zapojení často snižuje výnosnost vloženého kapitálu.

Míra zadluženosti

Pro věřitele či potenciální věřitele je důležité sledovat ukazatel míry zadluženosti, který vyjadřuje, do jaké míry by mohly být ohroženy jejich nároky vůči společnosti.

Graf č. 10: Míra zadluženosti

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

ZEMAS AG, a.s. začíná v roce 2017 na nejvyšší hodnotě, kterou je 99,91 %, jelikož objem cizích zdrojů a vlastního kapitálu se téměř rovná. V dalších letech klesá zastoupení cizích zdrojů, a naopak hodnota vlastního kapitálu se zvyšuje. Můžeme tak sledovat klesání míry zadluženosti. V roce 2019 byla vypočítána hodnota 70,65 % a v roce 2021 pokračovala v poklesu na hodnotu 58,97 %. V žádném roce míra zadluženosti nepřesahuje hodnotu 1, což znamená, že vlastní kapitál vždy převyšuje cizí zdroje, což je pro podnik žádaný stav.

ZERAS, a.s. dosahuje podobných hodnot jako u předchozího ukazatele. V roce 2017 vykazuje hodnotu 7,99 %, poté v roce 2018 poklesla na 6,49 %. V roce 2019 míra zadluženosti představuje 10,88 %, což je nejvyšší hodnota u konkurence, ale přesto je to stále velmi nízká hodnota v porovnání se ZEMAS AG, a.s. V dalších letech pozorujeme proměnlivý vývoj. V roce 2020 hodnota klesá na 6,84 % a v roce 2021 zastoupení cizích zdrojů vzrůstá na 7,26 %.

Úrokové krytí

Ukazatel úrokového krytí informuje, kolikrát daný zisk převyšuje placené úroky.

Tabulka č. 15: Úrokové krytí

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

Úrokové krytí (krát)	2017	2018	2019	2020	2021
EBIT	3 912	5 934	18 417	30 583	19 206
Nákladové úroky	2 874	3 164	2 769	2 624	2 484
ZEMAS AG, a.s.	1,36	1,88	6,65	11,66	7,73
ZERAS, a.s.	332,41	374,69	284,26	213,38	97,36

Za doporučené se označují hodnoty nad 5. V roce 2017 je hodnota ukazatele nejnižší, konkrétně 1,36, což znamená, že velká část provozního zisku bude použita na zaplacení úroků. Skoro polovina provozního zisku slouží na zaplacení úroků v roce 2018, kdy provozní zisk je 1,88krát vyšší než nákladové úroky. Důležité ovšem je, že hodnota neklesla pod 1, což by znamenalo, že provozní zisk nestačí na pokrytí nákladových úroků a společnost by se tak mohla dostat do problémů a stát se neatraktivní pro možné věřitele. V dalších letech se situace zlepšuje, díky výraznému zvýšení hodnoty EBIT. V roce 2019 hodnota ukazatele vzrostla na 6,65 a v roce 2020 na nejvyšší hodnotu 11,66, v roce 2021 následoval pokles na 7,73, což je ovšem stále kladně vnímaná hodnota.

Hodnoty ZERAS, a.s. ve všech letech převyšují výsledky ZEMAS AG, a.s. Je to způsobeno skutečností, že ZERAS, a.s. dosahuje mnohem většího provozního zisku a vzhledem k tomu, že disponuje relativně malým objemem cizích zdrojů, tak nemusí vynakládat tolik peněžních prostředků na zaplacení nákladových úroků. Nejvyšší hodnoty jsou v roce 2017 a 2018, kdy je 332,41krát a 374,69krát vyšší než položka nákladových úroků. V dalších letech provozní výsledek hospodaření významně klesá a s ním i hodnoty úrokového krytí. V roce 2019 se jedná o hodnotu 284,26, poté v roce 2020 klesá na 213,38 a v roce 2021 je provozní zisk 97,36krát větší než nákladové úroky.

Doba splácení dluhů

Doba splácení dluhů vyjadřuje, za kolik let by byla společnost schopná splatit své závazky prostřednictvím provozního cash flow.

Tabulka č. 16: Doba splácení dluhů

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

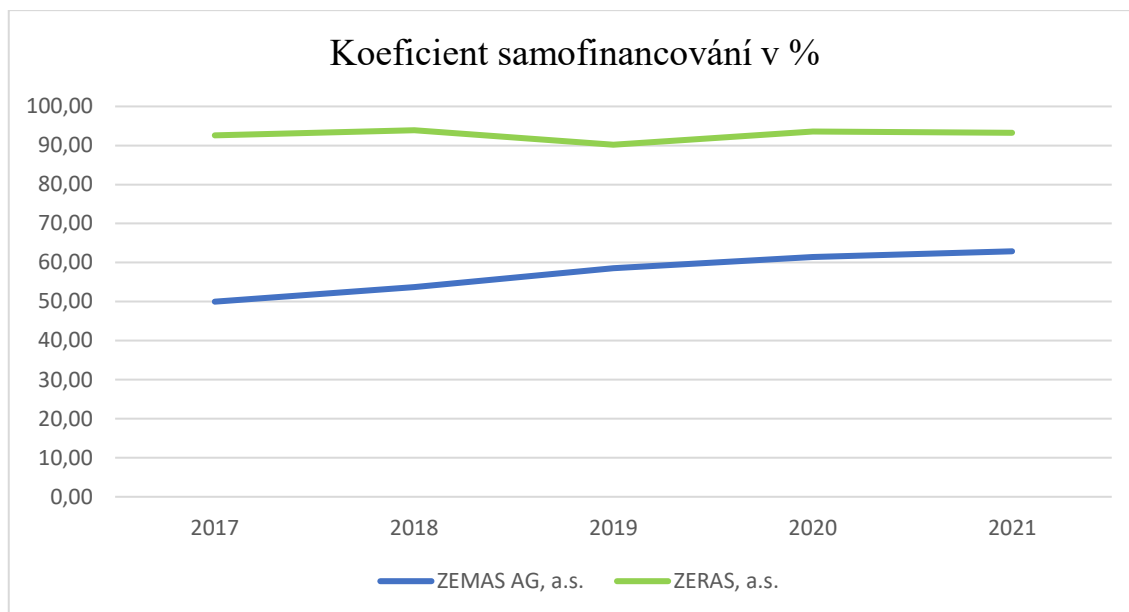
Doba splácení dluhů (v letech)	2017	2018	2019	2020	2021
Cizí zdroje	177 202	158 696	139 283	137 522	136 183
Rezervy	5	845	1 685	0	0
Provozní cash flow	10 388	32 401	47 023	27 761	30 751
ZEMAS AG, a.s.	17,06	4,87	2,93	4,95	4,43
ZERAS, a.s.	0,27	0,30	0,35	0,38	0,70

Z tabulky si můžeme všimnout velkého výkyvu v roce 2017, kdy ukazatel vykazuje dobu 17,06 let, což je velmi vysoké číslo. V roce 2018 ale dochází k navýšení provozního cash flow na trojnásobek oproti předchozímu roku, což zlepšuje hodnotu na 4,87 let. Nejlepší výsledek ZEMAS AG, a.s. vykazuje v roce 2019, kdy by byl schopný své závazky splatit za necelé 3 roky. V dalších dvou letech dochází ke zvýšení ukazatele na 4,95, respektive 4,43 let.

ZERAS, a.s. opět vykazuje poměrně odlišné hodnoty. Ale na rozdíl od ZEMAS AG, a.s. se jeho doba splácení dluhů postupně zvyšuje, ale v žádném roce nepřekračuje 1 rok. Nejnižší dobu splácení můžeme najít v roce 2017, která činí 0,27 let. Mezi roky 2018 a 2020 doba splácení pohybuje mezi 0,30 a 0,38 lety. V roce 2021 vzrůstá na nejvyšší dobu, která představuje 0,70 let. I přesto, že ZERAS, a.s. můžeme označit za větší firmu, která má více zaměstnanců i vlastní větší celkový kapitál, má mnohem menší hodnotu cizích zdrojů než ZEMAS AG, a.s., což snižuje nejen zadluženost, ale i v tomto případě dobu splácení dluhů.

Koeficient samofinancování

Koeficient samofinancování udává, z jaké části jsou financována aktiva podniku vlastními zdroji. Budeme tedy očekávat opačný vývoj než u ukazatele celkové zadluženosti.

Graf č. 11: Koeficient samofinancování

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

Z tabulky můžeme vidět, že v případě ZEMAS AG, a.s. se hodnoty ukazatele zvyšují. V roce 2017 vykazuje nejnižší hodnotu, což je 49,99 %, což by podle některé z odborných literatur mohla být doporučená hodnota, kdy jsou vlastní i cizí zdroje vyvážené. V dalších letech se hodnota koeficientu samofinancování zvyšuje, jelikož zastoupení vlastního kapitálu se zvětšuje a celková aktiva se pohybují na podobných částkách. V roce 2019 byla vypočtena hodnota 58,58 % a vůbec nejvyšší hodnotu můžeme vidět v roce 2021, kdy byla celková aktiva z 62,89 % financována pomocí vlastního kapitálu.

Konkurence financovala svá aktiva převážně vlastními zdroji, v celém sledovaném období míra samofinancování převyšuje 90 %. Rozložení cizích a vlastních zdrojů není ve společnosti ideální a nedodržuje jedno ze zlatých pravidel financování, které říká, že by vlastní a cizí zdroje měly být více vyvážené. Nejnižší hodnotu ZERAS, a.s. zaznamenal v roce 2019, kdy byla celková aktiva z 90,19 % financována vlastními zdroji, naopak nejvyšší hodnota 93,91 % byla zjištěna o rok dříve, tedy v roce 2018. Hodnoty se ve všech letech pohybují na podobné úrovni, ale jsou velmi vysoké.

4.5.4 Ukazatele aktivity

Ukazatelé aktivity měří vázanost kapitálu v jednotlivých formách aktiv a zjišťují, jak podnik efektivně hospodaří s různými složkami aktiv. V bakalářské práci budou

k analýze společnosti ZEMAS AG, a.s. použity ukazatele obratu celkových aktiv, obratu stálých aktiv, obratu zásob, doby obratu zásob, doby obratu pohledávek a doby obratu závazků a budou porovnány s konkurenční firmou.

Obrat celkových aktiv

Obrat celkových aktiv měří efektivnost využívání aktiv, v tomto případě to znamená, kolikrát je podnik schopný obnovit celková aktiva z ročních tržeb.

Tabulka č. 17: Obrat celkových aktiv

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

Obrat celkových aktiv (krát)	2017	2018	2019	2020	2021
Tržby	102 681	96 745	100 524	107 531	105 993
Aktiva celkem	354 789	343 625	336 571	357 163	367 202
ZEMAS AG, a.s.	0,29	0,28	0,30	0,30	0,29
ZERAS, a.s.	0,49	0,46	0,41	0,41	0,39

Ukazatel obratu celkových aktiv by měl dosahovat co nejvyšších hodnot, minimální doporučená hodnota je rovna 1. Z tabulky můžeme vidět, že se ZEMAS AG, a.s. v žádném roce doporučené hodnotě nepřibližuje a hodnoty navíc stagnují na podobné úrovni. Výsledky vypovídají o tom, že společnost nevhodně hospodáří s aktivy příliš efektivně. V roce 2017 činil obrat 0,29krát a v roce 2018 společnost obrátila aktiva 0,28, což znamená nejnižší hodnotu během sledovaného období. V dalších letech se hodnota pohybovala mezi 0,30 a 0,29 obraty, jelikož se položky tržeb ani celkových aktiv příliš nemění.

Společnost ZERAS, a.s. vykazuje lepší hodnoty, přesto žádná z nich nepřekročuje hranici 1. Nejlepší situace byla v roce 2017, kdy se celková aktiva obrátila 0,49krát, ale po tomto roce přichází pokles hodnot, který byl způsoben nárůstem aktiv společnosti během let. Nejnižší obrat byl vypočten v roce 2021, kdy se celková aktiva obrátila 0,39krát.

Obrat stálých aktiv

Ukazatel obratu stálých aktiv se zaměřuje na využívání stálých aktiv podniku a definuje, kolik se celková aktiva obrátí za rok.

Tabulka č. 18: Obrat stálých aktiv

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

Obrat stálých aktiv (krát)	2017	2018	2019	2020	2021
Tržby	102 681	96 745	100 524	107 531	105 993
Stálá aktiva	235 741	239 505	261 442	263 953	267 473
ZEMAS AG, a.s.	0,44	0,40	0,38	0,41	0,40
ZERAS, a.s.	1,16	1,07	0,89	0,87	0,83

Z tabulky můžeme vidět proměnlivý vývoj obratovosti stálých aktiv. Začínají na hodnotě 0,44 v roce 2017, ZEMAS AG, a.s. se však nedaří tuto hodnotu navyšovat a v roce 2019 zaznamenáváme nejnižší hodnotu, kdy se stálá aktiva obrátila 0,38krát. V roce 2020 se stálá aktiva obrátila 0,41krát a v roce 2021 mírně klesají na číslo 0,40.

ZERAS, a.s. zaznamenává negativní vývoj, jelikož jeho hodnoty v čase klesají, ale daří se mu dosahovat vyšší obratovosti než u společnosti ZEMAS AG, a.s. Nejúspěšnější byl rok 2017, kdy se stálá aktiva obrátila 1,16krát. Poté ZERAS, a.s. navyšuje hodnotu svých stálých aktiv a mnohem menší nárůst tržeb zapříčiní pokles ukazatele. V roce 2021 se stálá aktiva obrátila 0,83krát, což je u konkurence nejnižší hodnota, která je přesto dvakrát vyšší než dosažené hodnoty ZEMAS AG, a.s.

Obrat zásob

Ukazatel obratu zásob informuje o tom, kolikrát jsou zásoby v průběhu daného období prodány a znovu naskladněny.

Tabulka č. 19: Obrat zásob

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

Obrat zásob (krát)	2017	2018	2019	2020	2021
Tržby	102 681	96 745	100 524	107 531	105 993
Zásoby	64 396	53 721	47 509	60 443	69 671
ZEMAS AG, a.s.	1,59	1,80	2,12	1,78	1,52
ZERAS, a.s.	3,26	3,07	3,14	3,44	3,12

Hodnoty u ZEMAS AG, a.s. mají proměnlivý charakter, jelikož se do roku 2019 zvyšují a poté se ve zbývajících dvou letech snižují a dostávají se na podobnou hodnotu jako na začátku analyzovaného období. Vývoj ukazatele reaguje na změny, které nastávají u položky zásob, jelikož objem tržeb se příliš nemění v porovnání se zásobami. Hodnoty začínají v roce 2017 na 1,59 obrátkách a jejich počet se daří zvyšovat až na

2,12 obrátek v roce 2019, což je zároveň rok, kdy je stav zásob nejnižší. Jak se zásoby zvyšují, snižuje se rychlost obratu a v roce 2021 se zásoby obrátí jen 1,52krát.

Zásoby u společnosti ZERAS, a.s. se ve všech letech obrátí více než 3krát. Tentokrát nekopírují vývoj předchozích dvou ukazatelů, kde se jejich hodnoty každým rokem snižovaly, ale jejich trend je nyní proměnlivý. Peněžní hodnota zásob, kterými ZERAS, a.s. disponuje se příliš neliší od zásob, které vlastní ZEMAS AG, a.s., ale ZERAS, a.s. generuje zhruba 2krát větší tržby, proto ukazatel obratu zásob dosahuje vyšších čísel. Nejnižší počet obrátek společnost měla v roce 2018, kdy se každá položka zásob prodala a znovu naskladnila 3,07krát. Nejlepší byla situace v roce 2020, kdy se zásoby obrátily 3,44krát.

Doba obratu zásob

Ukazatel doby obratu zásob vyjadřuje počet dní, po kterou jsou zásoby vázány v podniku.

Tabulka č. 20: Doba obratu zásob

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

Doba obratu zásob (ve dnech)	2017	2018	2019	2020	2021
Zásoby	64 396	53 721	47 509	60 443	69 671
Tržby/360	285,23	268,74	279,23	298,70	294,43
ZEMAS AG, a.s.	225,77	199,90	170,14	202,36	236,63
ZERAS, a.s.	110,43	117,44	114,64	104,68	115,50

Čím kratší je doba obratu, tím více obrátek daná položka za rok uskuteční a tím kratší dobu jsou v podniku vázány. ZEMAS AG, a.s. vykazuje velmi vysokou dobu obratu zásob, která je ve všech letech více než 170 dní. Nejlepší situace byla v roce 2019, kdy podnik dosáhl nejvyšší obratovosti zásob, což znamená, že mu stačilo méně dnů na to, aby zásoby mohl spotřebovat či prodat, v tomto roce to bylo 170,14 dní. Naopak nejdelší doba obratu zásob byla v roce 2021, kdy podnik vlastnil zásob nejvíce a jejich obrat trval 236,63 dní.

ZERAS, a.s. vykazuje nižší hodnoty, jelikož byl schopen zajistit, aby se zásoby vícekrát obrátily. Můžeme zde vidět, že hodnoty střídavě stoupají a klesají, ale celkově se nacházejí na podobných hodnotách. V roce 2017 doba obratu zásob byla 110,43 dní a následně v roce 2018 stoupla na 117,44 dní, což je zároveň nejvyšší zachycená hodnota

během sledovaných let. Poté hodnoty dva roky klesaly, v roce 2020 se pokles zastavil na 104,68 dnech.

Doba obratu pohledávek

Ukazatel doby obratu pohledávek vyjadřuje průměrnou dobu, za niž byly pohledávky v daném období uhrazeny.

Tabulka č. 21: Doba obratu pohledávek

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

Doba obratu pohledávek (ve dnech)	2017	2018	2019	2020	2021
Pohledávky	50 207	46 652	25 685	31 012	27 743
Tržby/360	285,23	268,74	279,23	298,70	294,43
ZEMAS AG, a.s.	176,03	173,60	91,98	103,82	94,23
ZERAS, a.s.	72,63	78,87	97,59	85,94	82,08

Čím kratší je doba obratu pohledávek, tím rychleji podnik obdrží peněžní prostředky vázané v pohledávkách a ty tak může využít na financování svých aktivit. U ZEMAS AG, a.s. je doba obratu pohledávek velmi vysoká. Nejhorší byla situace v prvních dvou letech, kdy proces přeměny pohledávek na peněžní prostředky trval více než 170 dní, nejvíce to bylo v roce 2017, a to 176,03 dní. Poté se objem pohledávek i doba jejich obratu snížila. Nejkratší dobu obratu pohledávek najdeme v roce 2019, kdy odběratele průměrně hradily své závazky za 91,98 dní.

V lepší situaci se nachází ZERAS, a.s., kde je vyšší platební kázeň odběratelů, ale i v tomto případě můžeme vidět poměrně dlouhou dobu, po kterou podnik musí čekat na uhrazení svých pohledávek. Hned v roce 2017 najdeme nejnižší hodnotu ze všech let, jedná se o 72,63 dní, po tomto roce se doba zvyšuje. Zvyšování se zastavuje v roce 2019 na 97,59 dnech, jedná se zároveň o rok, kdy podnik vykazuje největší částku svých pohledávek. V dalších dvou letech se doba obratu zvyšuje na 85,94 v roce 2020 a na 82,08 dní v roce 2021.

Doba obratu závazků

Ukazatel doby obratu závazků nás informuje o tom, za jakou průměrnou dobu podnik hradí své krátkodobé závazky, resp. kolikrát je možné z dosažených tržeb uhradit aktuálních stav krátkodobých závazků.

Tabulka č. 22: Doba obratu závazků

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

Doba obratu závazků (ve dnech)	2017	2018	2019	2020	2021
Krátkodobé závazky	82 561	40 745	48 493	50 832	61 486
Tržby/360	285,23	268,74	279,23	298,70	294,43
ZEMAS AG, a.s.	289,46	151,62	173,66	170,18	208,83
ZERAS, a.s.	37,58	31,13	67,33	36,94	43,12

U firmy ZEMAS AG, a.s. vidíme velmi vysoké doby obratu, které jsou v řádu stovek dní. Pozitivní je, že ve všech letech převyšují dobu obratu pohledávek kromě roku 2018, kdy je doba obratu závazků o 22 dní kratší než u pohledávek. Nejdelsí doba obratu závazků značně převyšovala ostatní, nastala v roce 2017 a činila 289,46 dnů. Takto vysokou dobu způsobila zejména hodnota krátkodobých závazků, která byla v tomto roce nejvyšší z celého sledovaného období. V roce 2018 byla doba obratu závazků nejnižší, společnost své závazky hradila průměrně za 151,62 dní a jak bylo zmíněno, své závazky splácela dříve, než ji platili odběratelé. V dalších letech doba obratu závazků zůstává na poměrně vysokých hodnotách. V roce 2019 to bylo 173,66 dní, o rok později se doba snížila o 3 dny a v roce 2021 stoupla na 208,83 dní. Na dobu obratu závazků se díváme z odlišného pohledu než na dobu obratu pohledávek. V případě delší doby obratu závazků může společnost využívat peněžní prostředky, určené pro splacení závazků, pro svoji vlastní potřebu. Musí si však dávat pozor, aby to neohrozilo obchodní vztahy s odběrateli.

ZERAS, a.s. vykazuje menší krátkodobé závazky a zároveň je schopen generovat větší tržby, což znamená, že doba obratu závazků je v tomto případě o mnoho menší. Společnost v žádném roce nesplňuje kritérium, že by doba obratu závazků měla dosahovat alespoň hodnoty doby obratu pohledávek a ve všech letech je ukazatel o mnoho dní nižší. Nejkratší dobu obratu závazků najdeme v roce 2018 a činila 31,13 dní. Naopak nejdelsí doba byla 67,33 dní v roce 2019, kdy došlo ke zdvojnásobení stavu krátkodobých závazků, což vedlo k růstu ukazatele.

4.6 Analýza soustav ukazatelů

Analýza soustav ukazatelů hodnotí celkovou finanční situaci. Soustavy ukazatelů jsou konstruovány jako souhrn vybraných dílčích ukazatelů, které mají na finanční zdraví podniku největší vliv a jejich hodnoty jsou společně vyjádřeny v jedné veličině.

Finanční situace bude hodnocena pomocí Altmanova modelu, indexu IN05 a indexu bonity.

4.6.1 Altmanův model

Altmanův model patří mezi bankrotní modely, tvoří jej 6 ukazatelů, jejichž hodnoty jsou uvedeny v následující tabulce. Podle výsledné hodnoty tzv. Z-skóre můžeme podnik označit za finančně stabilní nebo naopak bankrotem ohrožený.

Tabulka č. 23: Altmanův model

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

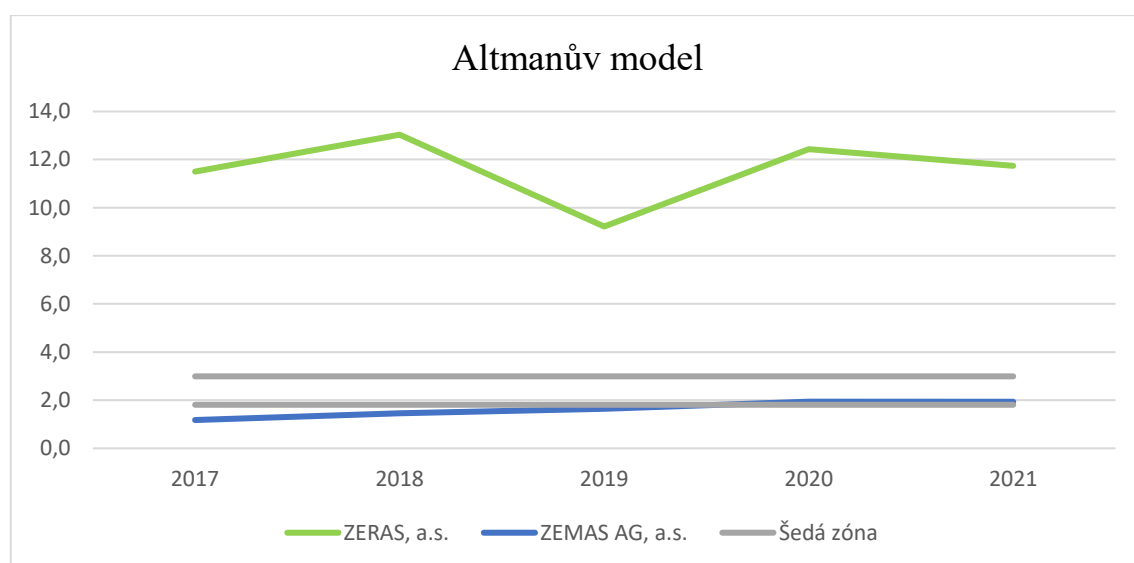
Altmanův model	2017	2018	2019	2020	2021
ČPK/Aktiva celkem	0,091	0,177	0,076	0,118	0,105
Nerozdělený zisk/Aktiva celkem	0,176	0,198	0,209	0,232	0,281
EBIT/Aktiva celkem	0,011	0,017	0,055	0,086	0,052
Vlastní kapitál/Cizí zdroje	1,001	1,163	1,415	1,596	1,696
Tržby/Aktiva celkem	0,289	0,282	0,299	0,301	0,289
Závazky po lhůtě splatnosti/Tržby	0,106	0,071	0,075	0,069	0,063
ZEMAS AG, a.s.	1,175	1,456	1,637	1,939	1,936
ZERAS, a.s.	11,497	13,034	9,218	12,438	11,745

U společnosti ZEMAS AG, a.s. můžeme zaznamenat rostoucí vývoj Z-skóre, který je pozastaven v roce 2020. U Altmanova modelu platí, že pokud je výsledná hodnota vyšší než 2,99, můžeme o podniku říci, že je bezproblémový a finančně zdravý. Z tabulky lze vidět, že hodnoty žádného roku tento paramet nespĺňujú. Hodnoty se nacházejí v intervalu od 1,81 do 2,99, který tvoří tzv. šedou zónu, která může signalizovat nejistý další průběh, pouze v roce 2020 a 2021. Hodnoty v ostatních letech jsou menší než 1,81, což znamená, že patří do posledního intervalu, který indikuje finanční problémy a budoucí nebezpečí bankrotu. Nejnížší hodnota byla vypočtena v roce 2017, kdy Z-skóre bylo 1,175. Tato hodnota byla způsobena zejména nízkou hodnotou poměru vlastního kapitálu a cizích zdrojů spolu s nízkou hodnotou poměru nerozděleného zisku a celkových aktiv, jejichž hodnoty byly nejnižší ze všech let. Dále se Z-skóre zvyšuje, v roce 2018 na hodnotu 1,456 a o rok později jeho výsledek činí 1,637. Nejvyšší hodnoty ZEMAS AG, a.s. dosáhl v roce 2020, a to 1,936. Obecně můžeme říci, že se podniku v tomto roce dařilo, jelikož vykazuje nejvyšší tržby a nejvyšší hodnotu provozního zisku, která značně převyšuje hodnoty z ostatních let.

ZERAS, a.s. v porovnání se ZEMAS AG, a.s. vykazuje mnohem vyšší hodnoty, které neindikují žádné finanční problémy. Největší změna přišla v roce 2019, kdy se hodnota modelu snížila na 9,218, následně se hodnoty opět zvyšují a přibližují se stavu z prvních let sledování a se pohybují mezi 11 a 13. Takto vysoké hodnoty ZERAS, a.s. jsou zapříčiněny vyššími hodnotami položek ve vzorci v porovnání se ZEMAS AG, a.s. zejména hodnot ČPK a nerozděleného zisku.

Graf č. 12: Altmanův model

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

Z grafu, ve kterém je znázorněn vývoj hodnot Altmanova modelu za období 2017 až 2021, je zřejmé, že hodnoty u ZEMAS AG, a.s. se mírně zvyšují a v posledních letech se dostávají na hranici šedé zóny. ZERAS, a.s. dosahuje hodnot, které jsou vysoko nad výsledky ZEMAS AG, a.s. a nesignalizují žádné ohrožení.

4.6.2 IN05

Index IN05 patří mezi bankrotní modely a zahrnuje výpočet pěti dílčích ukazatelů. Je nejnovější verzí indexů.

Tabulka č. 24: IN05

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

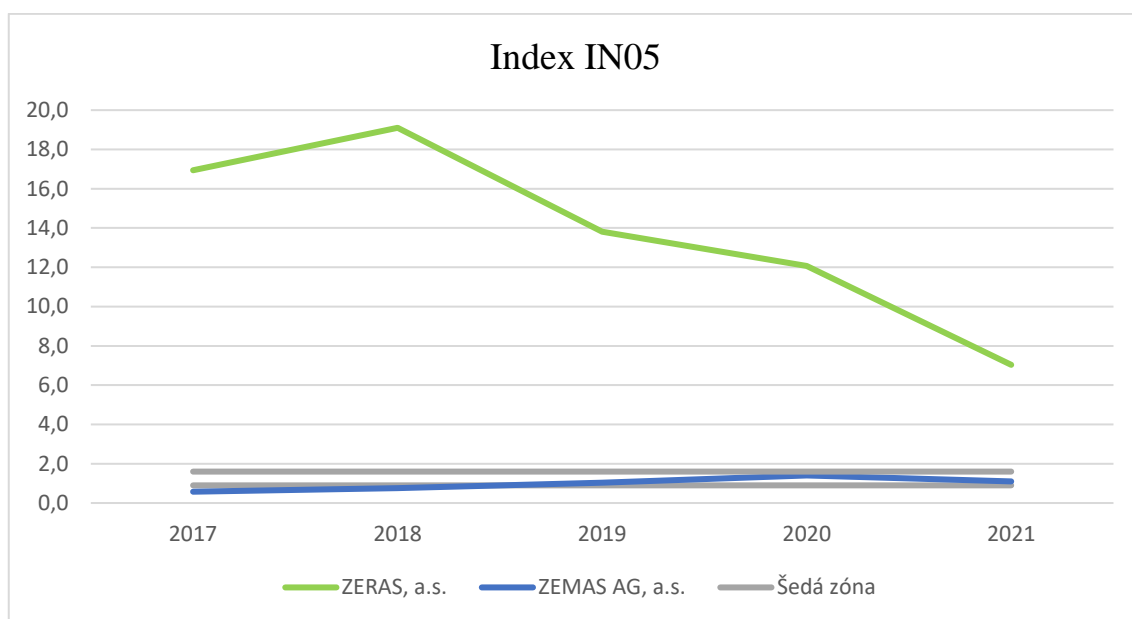
IN05	2017	2018	2019	2020	2021
Aktiva celkem/Cizí kapitál	2,002	2,165	2,416	2,597	2,696
EBIT/Nákladové úroky	1,361	1,875	6,651	11,655	7,732
EBIT/Aktiva celkem	0,011	0,017	0,055	0,086	0,052
Celkové výnosy/Aktiva celkem	0,439	0,489	0,512	0,455	0,446
Oběžná aktiva/Krátkodobé závazky	1,389	2,496	1,529	1,827	1,627
ZEMAS AG, a.s.	0,576	0,753	1,042	1,404	1,107
ZERAS, a.s.	16,942	19,101	13,814	12,065	7,036

Stejně jako u Altmanova modelu si můžeme všimnout rostoucího průběhu hodnot ZEMAS AG, a.s. jejichž navyšování je zastaveno v roce 2020 a poté následuje pokles. Dle IN05 se za finančně zdravý podnik označuje ten, jehož výsledek dosahuje hodnoty nad 1,6, což ZEMAS AG, a.s. neplní v žádném ze sledovaných let. V prvních dvou letech se firma pohybuje v bankrotních hodnotách. V roce 2017 společnost vykazuje nejnižší hodnotu, která činí 0,576. Na výsledek v tomto roce měly vliv první dva ukazatele, jelikož společnost vykazovala nejvyšší cizí zdroje v porovnání s ostatními roky a velmi nízkou míru provozního zisku. V roce 2018 hodnota modelu vzrostla na 0,753. Mezi lety 2019 až 2021 se společnost pohybuje v tzn. šedé zóně, která odpovídá interval od 0,9 až 1,6. Pokud se podnik nachází v šedé zóně, tak se obtížněji predikuje budoucí vývoj jeho finanční situace. V roce 2019 hodnota modelu představovala 1,042 a v roce 2020 se zvýšila na nejvyšší hodnotu, která byla 1,404. Vzrůst ukazatele v roce 2020 zapříčinilo zejména navýšení dílčího ukazatele, který poměruje provozní výsledek hospodaření s nákladovými úroky. ZEMAS AG, a.s. v tomto roce dosáhl provozního zisku, který výrazně převyšuje hodnoty v ostatních letech, a tak umožnil navýšení v pořadí druhého dílčího ukazatele. V roce 2021 společnost nepokračuje v rostoucím trendu, jelikož se hodnota snížila, a to na 1,107.

Hodnoty konkurence vykazují proměnlivý vývoj, ve všech letech jsou však několikrát vyšší než v případě ZEMAS AG, a.s. Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v roce 2019, a to 19,101. Poté hodnoty začínají postupně klesat až do roku 2021, kdy IN05 dosahuje hodnoty 7,036. Pokles hodnot byl ovlivněn snížením provozního výsledku hospodaření a navyšováním hodnot celkových aktiv. V posledních třech období ukazatel zaznamenal značný pokles, avšak jeho hodnoty jsou nadále výrazně vyšší než 1,6, a tak dle tohoto indexu můžeme podnik označit za finančně stabilní.

Graf č. 13: Index IN05

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

Na grafu můžeme vidět, že se ZEMAS AG, a.s. od roku 2019 nachází v šedé zóně, která značí nejistý budoucí vývoj. Hodnoty ZERAS, a.s. se výrazně snižují, jelikož v průběhu let dochází k poklesu provozního výsledku hospodaření spolu s celkovými výnosy. Přesto se dále nachází v zóně, která signalizuje dobrou finanční situaci.

4.6.3 Index bonity

Z bonitních modelů byl vybrán index bonity, jehož výpočet obsahuje šest dílčích ukazatelů zobrazených níže v tabulce.

Tabulka č. 25: Index bonity

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. a ZERAS, a.s. za období 2017-2021)

Index bonity	2017	2018	2019	2020	2021
Cash flow/Cizí zdroje	-0,070	0,008	-0,003	0,004	0,009
Aktiva celkem/Cizí zdroje	2,002	2,165	2,416	2,597	2,696
Zisk před zdaněním/Aktiva celkem	0,003	0,008	0,046	0,078	0,045
Zisk před zdaněním/Celkové výnosy	0,006	0,016	0,090	0,171	0,101
Zásoby/Celkové výnosy	0,413	0,319	0,276	0,372	0,426
Celkové výnosy/Aktiva celkem	0,439	0,489	0,512	0,455	0,446
ZEMAS AG, a.s.	0,278	0,487	1,237	2,006	1,360
ZERAS, a.s.	7,317	3,679	4,362	3,276	2,385

Všechny hodnoty ZEMAS AG, a.s. vyšly kladně, což je dle hodnocení indexu bonity žádaným znakem. Nejnižší hodnota pochází z roku 2017, jedná se o 0,278 a následně

v roce 2018 se zvyšuje na hodnotu 0,487. Hodnoty mezi 0 a 1 indikují určité problémy ve finanční oblasti. V dalších letech však dochází k výraznému nárůstu hodnot. V roce 2019 byla vypočtena hodnota 1,237 a v roce 2020 podnik zaznamenal nejvyšší hodnotu, která se rovná 2,006. Hodnoty nad 1 jsou hodnoceny jako dobré, ve sledovaném období jsou hodnoty vyšší než 1 v letech 2019 až 2021. V roce 2021 dochází k poklesu na hodnotu 1,360. Na toto snížení měl vliv pokles zisku před zdaněním v daném roce, který svou výší ovlivňuje dva dílčí ukazatele.

U hodnot ZERAS, a.s. tak jako v případě dvou předchozích ukazatelů sledujeme proměnlivý průběh. Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v roce 2017, kdy podnik dosáhl výsledku 7,317. V dalších letech hodnoty klesaly, nejnižší hodnota 2,385 byla zjištěna v roce 2021, kdy podnik vykazoval nejnižší zisk před zdaněním a s ním i zároveň nejnižší hodnotu celkových výnosů. Ve všech letech ZERAS, a.s. tedy dosahuje hodnot vyšších než 2, což jsou výsledky, na základě kterých, je finanční zdraví firem hodnoceno jako velmi dobré a zároveň by podniky neměly mít problém se splácením svých závazků.

4.7 Zhodnocení finanční situace společnosti

V následující části bakalářské práce bude shrnuta finanční situace společnosti ZEMAS AG, a.s. na základě provedené analýzy.

Horizontální analýza

K největšímu nárůstu celkových aktiv došlo v roce 2020, kdy vzrostly o 6,12 % v porovnání s rokem předchozím, což odpovídá zvýšení o 20 592 tis. Kč. Tento nárůst byl zapříčiněn podstatným zvětšením položek oběžných aktiv, které se v roce 2020 navýšily o 25,30 %, stálá aktiva pouze o 0,96 %. Nárůst hodnot pokračoval i v roce 2021.

Celková pasiva kopírují vývoj celkových aktiv, jelikož v prvních dvou srovnání klesají, ale poté v roce 2020 i v roce 2021 se jejich hodnota navyšuje. U vlastního kapitálu a cizích zdrojů můžeme sledovat opačný vývoj, jelikož objem vlastního kapitálu se ve všech meziročních srovnání navyšuje, zatímco hodnota cizí zdrojů se postupně snižuje. Největší změnu vlastního kapitálu společnost zaznamenala v roce 2020, kdy se jeho hodnota zvýšila o 11,36 %. Nárůst byl způsoben zejména navýšením výsledku

hospodaření za běžné účetní období, který se podařilo navýšit o 79,61 % v porovnání s rokem 2019. Cizí zdroje provázelo snižování jejich hodnoty, které bylo nejvýraznější mezi lety 2018 a 2019, kdy se snížily o 12,23 %, což se rovná 19 413 tis. Kč. Pokles způsobilo snížení krátkodobých závazků.

Ve výkazu zisku a ztrát si můžeme všimnout, že k největšímu nárůstu tržeb z prodeje výrobků a služeb dochází v roce 2020, kdy byly tržby o 7 007 tis. Kč (7,06 %) vyšší než v roce 2019. Tržby z prodej zboží mají mnohem menší zastoupení, což znamená, že u této položky dochází k větším procentuálním změnám. Ta největší nastala v roce 2019, kdy se jejich hodnota navýšila o 1 029 tis. Kč (463,51 %), což byl zároveň jediný rok, společnost zaznamenala jejich růst. Osobní náklady v prvních dvou srovnání klesaly, poté se začaly v roce 2020 zvyšovat, konkrétně o 10,83 %. Provozní výsledek hospodaření se kromě posledního meziročního srovnání ve všech letech poměrně výrazně navyšoval. V roce 2019 se zvýšil o 12 483 tis. Kč (210,36 %), navyšování pokračovalo i v roce 2020, v roce 2021 však dochází ke snížení. Výsledek hospodaření za účetní období kopíruje vývojový trend provozního výsledku hospodaření. Největší změnu zaznamenává v roce 2019, kdy v porovnání s rokem 2018 vzrostl o 12 891 tis. Kč (482,27 %). V roce 2020 dochází k dalšímu významnému nárůstu téměř o 80 %. V roce 2021 ovšem podnik zaznamenává snížení tržeb a navýšení nákladů, což znamená, že se snižuje výsledek hospodaření za účetní období, a to o 9 105 tis. Kč (40,35 %).

Vertikální analýza

Na celkových aktivech mají větší podíl stálá aktiva, ve všech letech je to přes 66 %, vývoj jejich podílu je však proměnlivý. Maximální hodnoty dosahují v roce 2019, kdy představují 77,68 % celkových aktiv, jejich větší objem zapříčinil nárůst dlouhodobého hmotného majetku, který má na stálých aktivech největší zastoupení, v tomto roce dochází i k růstu dlouhodobého finančního majetku, jehož podíl na celkových aktivech se v průběhu let pohybuje mezi 7,99 až 9,04 %. Oběžná aktiva vykazují opačný průběh. V roce 2017 dosahují největšího podílu, který činí 32,33 %. V dalších dvou letech dochází k poklesu nejobjemnějších položek oběžných aktiv, kterými jsou zásoby a krátkodobé pohledávky, a tak se podíl oběžných aktiv na celkových aktivech snižuje na nejnižší hodnotu během sledovaného období, která představuje 22,02 %. Podíl zásob

se pohybuje mezi 14 až necelými 19 %. ZEMAS AG, a.s. nevykazuje žádné dlouhodobé pohledávky, zastoupení krátkodobých pohledávek se postupně snižuje. V roce 2017 jejich hodnota tvoří 14,15 %, svého minima dosahují v roce 2021, a to 7,56 %. Společnost vlastní velmi nízký objem peněžních prostředků, jejichž podíl na celkových aktivech nepřesahuje 1 %.

Zastoupení vlastního kapitálu začíná v roce 2017 na hodnotě 50,02 % a každoročně se navyšuje až na hodnotu 62,89 % v roce 2021. Největší podíl na vlastním kapitálu má základní kapitál a následně výsledek hospodaření minulých let. Objem základního kapitálu kolísá kolem 30 %, výsledek hospodaření minulých let se navyšuje z 17,60 % v roce 2017 až na 28,14 v roce 2021. Největší výsledek hospodaření společnost vygenerovala v roce 2020, kdy jeho hodnota představuje podíl 6,32 % na celkových pasivech. Financování prostřednictvím cizích zdrojů se snižovalo, v roce 2021 dosahují nejnižší hodnoty, která činí 37,09 %. Z cizích zdrojů jsou nejobjemnější dlouhodobé závazky, jejich podíl je od 20 do 34 %. Hodnota krátkodobých pohledávek nepřesahuje 24 %.

Rozdílové ukazatele

ZEMAS AG, a.s. vykazuje výrazně vyšší krátkodobé závazky, přesto jsou vyšší, než hodnota oběžných aktiv, a tak se čistý pracovní kapitál po dobu celého období nachází v kladných hodnotách. Společnost disponuje malým objemem peněžních prostředků a zároveň vykazuje vysoké krátkodobé závazky, což zapříčinilo záporné hodnoty ukazatele čistých pohotových prostředků, což znamená, že společnost by nebyla schopna uhradit své okamžitě splatné závazky pouze prostřednictvím peněžních prostředků. Čistý peněžní majetek se kromě roku 2018 též nachází v záporných hodnotách, z čehož vyplývá, že by podnik nemohl uhradit své okamžitě splatné závazky bez pomoci prodeje zásob. Situace ZERAS, a.s. je odlišná, jelikož zde všechny ukazatele vycházejí v kladných hodnotách. ZERAS, a.s. disponuje vyššími peněžními prostředky a zároveň vykazuje dvakrát až třikrát nižší objem krátkodobých závazků.

Ukazatele likvidity

Společnost ZEMAS AG, a.s. nedisponuje žádným krátkodobým finančním majetkem a velmi malým objemem peněžních prostředků, což následně snižuje výsledné hodnoty ukazatelů likvidity, které byly ve všech letech nižší než u konkurence. Běžná likvidita

se pohybuje mezi 1,39 až 2,5 %, což odpovídá doporučenému intervalu. Optimálních hodnot však společnost nedosahuje v rámci pohotové a okamžité likvidity. Pohotová likvidita přesahuje hodnotu 1 pouze v roce 2018, v dalších letech se pohybuje mezi 0,49 až 0,64. Okamžitá likvidita dosahuje velmi nízkých hodnot, nejvyšší hodnota byla zjištěna v roce 2021, a to 0,04, je tak velmi vzdálená doporučenému intervalu. ZEMAS AG, a.s. vykazuje výrazně vyšší krátkodobé závazky než konkurenční podnik, což spolu s malým objemem peněžních prostředků způsobuje takto nízké hodnoty. ZERAS, a.s. má hodnoty likvidity o tolik vyšší, že převyšují doporučené hodnoty, což signalizuje, že podnik má volné peněžní prostředky.

Ukazatele rentability

ZEMAS AG, a.s. nedosahuje tak vysokého výsledku hospodaření v porovnání s konkurencí, a proto často vykazuje nižší hodnoty jednotlivých ukazatelů rentability. Hodnoty konkurence však provází každoroční pokles, a tak se situace obrací v roce 2020 a 2021, což jsou jediné roky, kdy ZEMAS AG, a.s. vykazuje vyšší hodnoty. Všechny rentability různých položek dosáhly svého maxima v roce 2020, kdy se společnosti podařilo vygenerovat hospodářský výsledek značně vyšší než v ostatních letech. Při srovnání hodnot by měla rentabilita vlastního kapitálu převyšovat rentabilitu investovaného kapitálu, což se děje mezi lety 2019 až 2021. Naopak několikrát nižší hodnoty než ZERAS, a.s. společnost vykazuje v roce 2017, kdy jsou ukazatele na svém minimu a neuspokojivých hodnot dosahují i v roce 2019.

Ukazatele zadluženosti

U celkové zadluženosti můžeme sledovat, že se z počátečního bodu v roce 2017, kdy bylo zapojení vlastních a cizích zdrojů vyrovnané, postupně snižovalo využívání cizích zdrojů až na nejnižší hodnotu v roce 2021, kdy celková zadluženost představovala 37,09 %. Ve všech letech se tedy společnost pohybuje v doporučeném intervalu. Úrokové krytí mělo tendenci kolísat v závislosti zejména na provozním výsledku hospodaření, jelikož nákladové úroky nevykazují výrazné změny. Důležité je, že se hodnota nedostala pod hranici 1, což by znamenalo, že je provozní výsledek hospodaření nedostatečný na pokrytí nákladových úroků, ovšem podnik provází velmi nízké hodnoty v roce 2017 a 2018. Poté se situace začíná zlepšovat a hodnoty jsou vyšší než 6. Doba splácení dluhů se vymyká v roce 2017, kdy byl objem cizích zdrojů

nejvyšší a zároveň společnost vygenerovala nejmenší objem provozního cash flow, a tak doba splácení dluhů představovala 17 let. V dalších letech dochází k navýšení cash flow zhruba na trojnásobek v porovnání se stavem v roce 2017 a snižuje se zapojení cizích zdrojů, takže hodnoty se ustalují kolem 3 až 5 let. Koeficient samofinancování se vyznačuje opačným průběhem než celková zadluženost, jelikož společnost postupně více využívá na financování svých aktivit prostřednictvím vlastních zdrojů. ZERAS, a.s. vykazuje mnohem nižší zapojení cizího kapitálu, což se projevuje na celkové zadluženosti, která nepřesahuje 10 % a podobných hodnot dosahuje i míra zadluženosti, doba splácení dluhů je ve všech letech kratší než 1 rok.

Ukazatele aktivity

Ve všech letech ZEMAS AG, a.s. dosahuje horších hodnot než konkurenční podnik, jelikož jejich aktiva se obrátí méněkrát a za delší dobu. Obraty celkových aktiv se obrátí zhruba 0,3krát u obratu stálých aktiv jsou ve všech letech podobné hodnoty, které se pohybují kolem čísla 0,4 a jsou minimálně dvakrát menší než hodnoty konkurence. Vysoké hodnoty zaznamenává doba obratu zásob, která se pohybuje od 170 až do téměř 240 dní. ZERAS, a.s. disponuje podobným objemem zásob, ale je schopen vygenerovat větší tržby, a tak jsou jejich zásoby v podniku vázány po zhruba o polovinu kratší dobu. Doba obratu pohledávek stejně jako doba obratu zásob či závazků vyznačuje proměnlivý vývoj. V roce 2017 a 2018 společnost proměnila své pohledávky v peněžní prostředky za více než 170 dní. Poté se výrazně snížil objem pohledávek, a tak ukazatel mohl klesnout na nejnižší hodnotu, která byla necelých 92 dní, což nadále poměrně vysoké číslo. Pozitivní skutečností je, že doba obratu závazků je u ZEMAS AG, a.s. vyšší než doba obratu pohledávek, což znamená, že obdrží peněžní prostředky od svých odběratelů dříve, než uhradí své závazky. Nejvyšší doba obratu závazků, která značně převyšovala ostatní hodnoty, nastala v roce 2017, kdy společnost hradila své závazky průměrně za 289,46 dní. Zatímco tržby se pohybovaly na podobných hodnotách, krátkodobé závazky vykazují pokles, a tak o rok později se doba obratu snižuje na 151,62 dní. V porovnání s konkurencí jsou hodnoty několikanásobně vyšší, ZERAS a.s. stačilo maximálně 67,33 dní na úhradu závazků.

Analýza soustav ukazatelů

Výsledné hodnoty Altmanova modelu jsou pod úrovní doporučeného intervalu, což indikuje možné budoucí finanční problémy, avšak hodnoty vykazují rostoucí trend. Největší hodnoty bylo dosaženo v roce 2020, kdy společnost vygenerovala největší tržby i provozní výsledek hospodaření. Hodnoty ukazatele indexu IN05 přináší trochu pozitivnější výsledky, jelikož v roce 2019 se společnosti podařilo vymanit z bankrotních hodnot a pohybuje se v šedé zóně, bude však záležet na budoucím vývoji, jelikož hodnoty v roce 2021 opět poklesly. Hodnoty indexu bonity kopírují trend předchozích ukazatelů, jelikož jejich hodnoty postupně narůstají, zastaví se na svém maximu v roce 2020 a následně poklesnou. Mezi lety 2019 až 2021 je výsledek indexu bonity vyšší než 1 a jejich hodnoty tak můžeme označit za dobré. ZERAS, a.s. provází proměnlivý vývoj, ve všech letech jsou však jejich hodnoty vyšší než v případě ZEMAS AG, a.s. V případě Altmanova modelu a indexu IN05 se ZERAS, a.s. nachází nad hranicí šedé zóny a jako finančně stabilní podnik je označen i indexem bonity.

4.8 SWOT analýza

Poslední část této kapitoly obsahuje vypracovanou SWOT analýzu, která shrnuje silné stránky a slabé stránky, příležitosti a hrozby společnosti ZEMAS AG, a.s.

Tabulka č. 26: SWOT analýza
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Silné stránky	Slabé stránky
Dlouholeté zkušenosti	Nízká likvidita
Pevné a dlouholeté vztahy s dodavateli	Neschopnost uhradit krátkodobé závazky peněžními prostředky
Stabilní počet zaměstnanců	Výkyvy výsledku hospodaření
Rozmanitost produktu	Nízké hodnoty soustav ukazatelů
Příležitosti	Hrozby
Získání nových pozemků k obhospodařování	Ztráta zájmu lidí pracovat v zemědělství
Vykoupení pozemků z pronájmu	Přísnější regulace zemědělství a tlak na ochranu životního prostředí
Zvýšení prodejních cen komodit na burze	Posilující postavení konkurence
Získání nových dotací	Živočišní škůdci
Ze strany státu větší podpora potravin od českých zemědělců před zahraničními prodejci	Růst cen vstupů

Mezi silné stránky společnosti ZEMAS AG, a.s. patří její dlouholeté působení na trhu, jelikož firma byla založena v roce 1999. Za tuto dobu si vytvořila pevné vztahy se svými dodavateli, kteří podniku poskytují slevy na nákup materiálu i stojů a vedoucí pracovníky i zaměstnance pravidelně zvou na semináře, různé propagační akce i vzdělávací pobyty. Ve firmě pracuje mnoho zaměstnanců desítky let, jejich počet se ustálil na 55. Obsah činností společnosti je velmi rozmanitý. Věnují se živočišné výrobě, kterou tvoří zejména chov krav a dále výkrm býčků. V rámci rostlinné výroby pěstují řadu obilovin a dalších plodin. Neustále zkouší nové směry a druhy plodin, aby pokryli poptávku trhu. Aktivitou, která se v posledních letech stává stále významnější je provoz bioplynové stanice, která produkuje energii, jež podnik dodává na trh.

Finanční analýza poukázala na slabé stránky, mezi které patří likvidita, jejíž hodnoty byly významně nižší než hodnoty konkurence a v mnoha případech nedosahovaly doporučených hodnot. Na nízkou likviditu navazuje neschopnost podniku splatit své krátkodobé závazky, který by se tak v případě potřeby musel spolehnout na prodej dalších aktiv. Při srovnávání s konkurencí jsme si mohli všimnout, že se společnost odchyluje vyšší dobou obratu závazků i zásob. ZEMAS AG, a.s. nedosahoval uspokojivých hodnot ani při výpočtu soustav ukazatelů.

Společnost si řadu pozemků pronajímá od občanů, kterým platí pachtovné, s čímž jsou spojeny omezené pravomoci, jak s daným pozemkem nakládat. Například jeden kravín stojí na pozemku, který společnost nemá ve svém vlastnictví a chtěla by jej i jeho okolí zmodernizovat, ale nedaří se tyto pozemky od majitelů vykoupit. Navíc, pokud by se podniku podařilo nějaké pozemky odkoupit, nemusel by se obávat, že jim lidé přestanou být ochotni jejich pozemky pronajímat. Společnost se též snaží nakupovat úplně nová pole, aby mohla rozšířit svoji působnost. Další příležitostí je splňování podmínek různých dotačních programů, což je v dnešní době ovšem čím dál obtížnější. A tak se společnost snaží reagovat na aktuální situaci a přizpůsobovat se nárokům státu či Evropské unie. Další příležitostí by byla významnější podpora českých výrobků od českých zemědělců ze strany státu a například je v obchodech více upřednostňovat před zahraničními produkty.

Mezi hrozby patří klesající atraktivita zemědělství. Mnoho mladých lidí raději volí pozice s jiným zaměřením. Ubývá těch, kteří jsou manuálně zruční, nevdají se jim starat

se o dobytek či v letních měsících pracovat do pozdních večerních hodin. Až stávající zaměstnanci budou odcházet do důchodu, je možné, že je bude obtížné nahradit. Další nepříjemností jsou zpřísnující se ekologická pravidla a regulace, která mají chránit životní prostředí. Další hrozbou může být posílení konkurenčních podniků či vstup na trh nových. Problémem, který společnost v některých případech pouze velmi těžko ovlivní, je působení různých živočišných škůdců, kteří ničí jejich úrodu a snižují tak jejich tržby. Nepříjemností, se kterou společnost rovněž bojuje je zvyšování cen, v tomto případě se jedná například o ceny různých osiv, pohonných hmot i energie, které tak navyšují náklady a bude záležet na budoucím vývoji.

Jednotlivým faktorům SWOT analýzy byla přidělena váha a známka od 1 do 5 dle významnosti. Pro silné stránky a příležitosti byly použity kladné hodnoty, slabé stránky a hrozby byly ohodnoceny zápornou známkou. Suma vlivu dané skupiny faktorů představuje součet jednotlivých součinů váhy a známky.

Tabulka č. 27: SWOT analýza

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: Cimbáliková, 2012, s. 65)

Silné stránky	Váha	Známka	Slabé stránky	Váha	Známka
Dlouholeté zkušenosti	0,25	3	Nízká likvidita	0,35	-3
Pevné a dlouholeté vztahy s dodavateli	0,35	4	Neschopnost uhradit krátkodobé závazky peněžními prostředky	0,25	-3
Stabilní počet zaměstnanců	0,20	3	Výkyvy výsledku hospodaření	0,20	-3
Rozmanitost produktu	0,20	3	Nízké hodnoty soustav ukazatelů	0,20	-2
Suma vlivu		3,35	Suma vlivu		-2,80
Příležitosti	Váha	Známka	Hrozby	Váha	Známka
Získání nových pozemků k obhospodařování	0,15	2	Ztráta zájmu lidí pracovat v zemědělství	0,20	-3
Vykoupení pozemků z pronájmu	0,10	2	Přísnější regulace zemědělství a tlak na ochranu životního prostředí	0,30	-4
Zvýšení prodejních cen komodit na burze	0,30	4	Posilující postavení konkurence	0,10	-2
Získání nových dotací	0,20	3	Živočišní škůdci	0,15	-3
Ze strany státu větší podpora potravin od českých zemědělců před zahraničními prodejci	0,25	4	Růst cen vstupů	0,25	-4
Suma vlivu		3,30	Suma vlivu		-3,45

Z provedené SWOT analýzy můžeme vidět, že největší suma vlivu byla přiřazena silným stránkám a hrozbám. Z čehož vyplývá, že bude provedena strategie ST, což je přístup, který charakterizuje situaci, kdy hrozby mohou poškodit silné stránky a zároveň znázorňuje možnost využití silných stránek pro eliminaci hrozeb (Cimbálníková, 2012, str. 66).

Ze silných stránek byl největší vliv přiřazen pevným vztahům s dodavateli a dlouholetému působení společnosti, ze kterého lze čerpat zkušenosti. Zemědělskou společnost by významně mohl ohrozit stoupající tlak na ochranu životního prostředí a omezení s tím spojená. Dále společnost trápí zvyšující se ceny vstupů, tak jako mnoho dalších odvětví.

5 VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ

Poslední část bakalářské práce se věnuje představení možných návrhů řešení na zlepšení hlavních problémů společnosti ZEMAS AG, a.s. Po vypracování finanční analýzy bylo zjištěno, že analyzovaná společnost dosahuje u většiny ukazatelů horších hodnot než vybraná konkurenční společnost ZERAS, a.s. U několika ukazatelů se ZEMAS AG, a.s. nepodařilo naplnit doporučené hodnoty. Mezi zjištěné problémy patří:

- nízké hodnoty likvidity;
- vysoké doby obratu závazků a pohledávek;
- neuspokojivé hodnoty soustav ukazatelů.

Následující podkapitoly obsahují návrhy, prostřednictvím kterých by společnost mohla zlepšit dosažené výsledky u výše zmíněných ukazatelů.

5.1 Řízení pohledávek

Ukazatele likvidity společnosti ZEMAS AG, a.s. nedosahují doporučených hodnot a jsou mnohonásobně nižší než hodnoty konkurenčního podniku. Od doporučených hodnot se odchyluje zejména pohotová likvidita a okamžitá likvidita, což jsou ukazatele z jejichž výpočtu jsou vyloučeny zásoby a počítají s nejvíce likvidními položkami oběžných aktiv. Dle provedené finanční analýzy by se tedy podnik musel spoléhat na prodej zásob, aby byl schopný uhradit veškeré své krátkodobé závazky. Likviditu snižuje poměrně malý objem peněžních prostředků, kdy u okamžité likvidity můžeme vidět, že se její výsledné hodnoty blíže nule. Dalším negativním vlivem na likviditu má objem krátkodobých závazků, který je v porovnání s konkurencí zhruba dvakrát až třikrát vyšší.

Tabulka č. 28: Pohledávky po lhůtě splatnosti

(Zdroj: Vlastní zpracování dle přílohy k účetní závěrce společnosti ZEMAS AG, a.s. v letech 2017-2021)

Pohledávky po lhůtě splatnosti (v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
Po splatnosti do 90	1 681	1 470	1 002	10 025	7 227
Po splatnosti nad 90 dnů do 365 dnů	0	0	1 076	1 951	138
Po splatnosti nad 1 rok	1 956	1 648	1 643	1 760	367
Celkem	3 637	3 118	3 721	13 736	7 732
Podíl pohledávek po splatnosti na celkových pohledávkách (v %)	7,24	6,68	14,49	44,29	27,87

Zde můžeme sledovat vývoj hodnot pohledávek po splatnosti. V posledních dvou letech je jejich podíl na celkové hodnotě pohledávek výrazně vyšší než v předcházejících obdobích. Prostřednictvím efektivnějšího řízení pohledávek by společnost mohla snížit hodnotu pohledávek po splatnosti, docílit kratší doby obratu pohledávek a získat tak dříve své peněžní prostředky, které by mohla využít na hrazení svých závazků, na provoz podniku či si je ponechat jako finanční rezervu.

Úrok z prodlení

Prostřednictvím úroku z prodlení bude společnost motivovat své odběratele, aby platily včas, a pokud tak neučiní, bude společnost inkasovat peněžní prostřední navíc ve formě požadovaného úroku.

$$\text{Úrok z prodlení} = \text{dlužná částka} * \frac{\text{úroková sazba}}{100} * \frac{\text{počet dnů prodlení}}{365}$$

Vzorec č. 31: Úrok z prodlení

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: finance.cz, 2023)

Úroková sazba pro zjištění úroku z prodlení je vypočítána pomocí dvoutýdenní repo sazby, kterou stanovuje Česká národní banka platné pro první den kalendářního pololetí, ve kterém dané prodlení nastalo. Repo sazba od 23.6. 2022 činí 7 %. Pro účely výpočtu úroku z prodlení je k repo sazbě přičteno 8 procentních bodů, sazba se tedy rovná 13 % (cnb.cz, 2023).

Výpočet úroku z prodlení je zobrazen na následujícím modelovém příkladu. ZEMAS AG, a.s. vystavil fakturu v hodnotě 210 000 Kč za dodávku mléka, splatnost faktury byla k 31.1. 2023. Pro účely výpočtu platí, že odběratel nezaplatil včas a počet dnů prodlení činí 90 dní.

$$\text{Úrok z prodlení} = 210\,000 * \frac{13}{100} * \frac{90}{365} = 6\,732 \text{ Kč}$$

Pokud by odběratel za pohledávku zaplatil 90 dnů po její splatnosti, za aktuální sazby by byl k dlužné částce připočten úrok 6 732 Kč. Celková hodnota pohledávky by představovala 216 732 Kč. Přesto, že by společnosti nebylo zapláceno včas, obdržela by alespoň část peněžních prostředků navíc.

V případě úroku z prodlení, který si společnost může ve svých smluvních podmínkách sjednat i na vyšší sazbu než, se kterou byl vypočítán příklad výše, můžeme

předpokládat, že se odběratelé budou snažit platit pohledávky v termínu splatnosti. V tabulce níže jsou vypočítány různé varianty v případě, že by odběratelé včas zaplatili 25 %, 50 % nebo až 80 % z aktuálních pohledávek po splatnosti. Za výchozí stav je dosazena celková hodnota pohledávek po splatnosti v roce 2021.

Tabulka č. 29: Ukazatele po zavedených opatření
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Podíl včasně splacených pohledávek z pohledávek po splatnosti	0 %	25 %	50 %	80 %
Pohledávky po splatnosti	7 732	5 799	3 866	1 546
Krátkodobé závazky	61 486	59 553	57 620	55 300
Běžná likvidita	1,63	1,65	1,67	1,70
Pohotová likvidita	0,49	0,48	0,46	0,44
Okamžitá likvidita	0,04	0,04	0,05	0,05
Doba obratu pohledávek	94,23	87,66	81,10	73,22
Doba obratu závazků	208,83	202,27	195,70	187,83

Tabulka č. 29 se věnuje situaci, kdyby společnost získané peněžní prostředky použila na úhradu svých krátkodobých závazků, jejichž hodnota je vysoká. Došlo by k navýšení hodnot běžné likvidity, ale naopak k menšímu zhoršení hodnot pohotové likvidity. Mírně by se zlepšila okamžitá likvidita. Pokud by odběratelé byli velmi ukáznění a 80 % z těch, kteří nyní platí své pohledávky po splatnosti, by zaplatili včas, mohla by se doba obratu pohledávek snížit o více než 20 dní. Doba obratu závazků, kterou má ZEMAS AG, a.s. výrazně vyšší než konkurenční podnik, by se rovněž snížila a zároveň by nadále zůstala vyšší než doba obratu pohledávek.

Na celkových pohledávkách se dále značně podílí položky ostatních pohledávek, které tvoří pohledávky vůči státům, mezi kterými podnik eviduje pohledávky ohledně DPH z přenesené daňové povinnosti, nevyplacené dotace a nárok na vrácení spotřební daně z tzv. zelené nafty, která je využita pro zemědělskou prvovýrobu. V tomto případě by se podnik neměl obávat, že mu pohledávky nebudou uhrazeny.

Kromě výše zmíněného úroku z prodlení jsou další způsoby řízení pohledávek, které by mohly snížit pohledávky po splatnosti. Patří mezi ně kontrola odběratelů před uzavřením smlouvy, prověření jejich finanční situace z veřejně dostupných rejstříků. Z účetních výkazů si můžeme zjistit zadluženost, vypočítat likviditu, z výročních zpráv se nám může podařit zjistit, jestli mají závazky po splatnosti a pomocí těchto informací odhadnout platební morálku odběratelů. Důležité jsou údaje z insolvenčního rejstříku,

prostřednictvím jehož si můžeme ověřit, jestli proti dané společnosti nebylo zahájeno insolvenční řízení.

Dále je vhodné pravidelně analyzovat stav pohledávek ve firmě, kontrolovat jejich splácení, aktualizovat informace o finanční situaci odběratelů a dávat si pozor na správnost a úplnost sepsaných smluv.

Pokud odběratelé nezaplatí včas, můžeme využít systém upomínek. Nejprve telefonicky či pomocí e-mailové komunikace upozorníme na nezaplacenou fakturu a případně zjistíme, jestli daný odběratel naši fakturu obdržel v pořádku. Pokud se situace nevyřeší, zašleme společnosti písemnou upomínku. V případě, že pohledávka nebude uhrazena ani po několika měsících od její splatnosti, společnost se může uchýlit k zaslání předžalobní výzvy a následně k podání žaloby.

5.2 Zvýšení hospodářského výsledku

Další oblastí, kde ZEMAS AG, a.s. nedosahuje příliš uspokojivých hodnot jsou soustavy ukazatelů. Zde by mohlo pomoci zvýšení hospodářského výsledku. Podnik ve všech letech generuje zisk, avšak výsledek hospodaření nevykazuje příliš stabilní vývoj. I když v roce 2021 se podnik pohyboval v několikamilionovém zisku, tak se v porovnání s rokem 2020 snížil o 40 %. Aby se hospodářský výsledek mohl zvýšit, je za potřebí zvýšit tržby nebo snížit náklady, nejlépe kombinace obou.

Zvýšit tržby může ZEMAS AG, a.s. prodejem nepotřebného dlouhodobého hmotného majetku, prodejem drobnějších předmětů prostřednictvím výkupem železa, kovů a mědi. Další oblastí, jak podpořit tržby je zvýšení produkce rostlinné výroby. Podnik se soustavně věnuje tomu, aby mohl odkupovat další pozemky, s čímž je ovšem spojený velký výdaj a případný úvěr, kterých má podnik už více. Produkce může být zefektivněna pomocí odlišných osiv, hnojiv a postřikových směsí. Pro zvýšení tržeb z rostlinné výroby by se mohlo nabízet zvýšení prodejních cen, ty jsou ovšem obvykle dány smluvně a reagují na ceny na burze, tudíž není příliš reálné do nich významněji zasahovat. Tak jako v ostatních předmětech podnikání je důležité reagovat na aktuální trendy a zkoušet zavádět produkci nových plodin a pokrýt další část trhu. Vedle rostlinné výroby se ZEMAS AG, a.s. věnuje živočišné výrobě, která se na tržbách z prodeje výrobků v posledním analyzovaném roce 2021 podílela ze 43 %. Podniku se

každoročně daří zvyšovat produkci mléka, využívají služeb výživových poradců a změnili složení krmných dávek. Tržby za mléko v roce 2021 představovali téměř 35 miliónů korun, proto je to velmi důležitá složka tržeb. V roce 2022 byla doживost ještě vyšší než v předcházejících letech, proto můžeme očekávat růst tržeb i v této oblasti.

Pokud bychom chtěli zvýšit hospodářský výsledek je důležité se rovněž zaměřit na **náklady**. Nabízí se snížit mzdy pracovníků, ovšem jak bylo zmíněno ve SWOT analýze, postupně klesá zájem lidí pracovat v zemědělství a mzda může být vnímána jako silný motivační faktor, proto jsem v následujících propočtech nechtěla mzdové náklady snižovat. K přepravě objemných nákladů by ZEMAS AG, a.s. mohl využívat nákladní automobily, které mají vyšší kapacitu a ušetřily by se tak náklady na dopravu oproti přepravě pomocí traktorů. Pro vytápění pracovní dílny v jednom ze středisek byl postaven kotel, který jako zdroj energie využívá dřevo z lesa, který je ve vlastnictví ZEMAS AG, a.s. Meziročně se tak snížily náklady na vytápění a podnik by tak mohl náklady snížit ještě více, pokud by topil vlastním dřevem i v jiných střediscích. Velké náklady představuje spotřeba pohonných hmot, ze služeb to jsou opravy traktorů a dalších pracovních strojů.

V tabulce č. 30 jsou rozebrány jednotlivé situace při navýšení tržeb a snížení nákladů. Všechny procentuální změny vyjadřují změnu položek v porovnání s rokem 2021.

Tabulka č. 30: Navýšení výsledku hospodaření
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Položka	2021	Změna	Po změně v tis. Kč	Změna	Po změně v tis. Kč	Změna	Po změně v tis. Kč
Tržby z prodeje výrobků a služeb	105 953	+ 5 %	111 251	+ 8 %	114 429	+ 12 %	118 667
Tržby za prodej zboží	40	+ 5 %	42	+ 8 %	43	+ 12 %	45
Výkonová spotřeba	91 668	- 7 %	85 251	- 6 %	86 168	- 4 %	88 001
Osobní náklady	33 250	+ 0 %	33 250	+ 0 %	33 250	+ 0 %	32 250
Ostatní provozní výnosy	57 673	+ 7 %	60 557	+ 8 %	62 267	+ 12 %	64 594
Provozní výsledek hospodaření	19 206	+ 76 %	33 806	+ 97 %	37 799	+ 121 %	42 513
Výsledek hospodaření před zdaněním	16 590	+ 88 %	31 190	+ 112 %	35 183	+ 140 %	39 897
Výsledek hospodaření po zdanění	13 458	+ 88 %	25 264	+112 %	28 499	+ 140 %	32 316
Altmanův model	1,936	+ 8 %	2,085	+ 10 %	2,132	+ 13 %	2,188
IN05	1,107	+ 36 %	1,505	+ 46 %	1,615	+ 58 %	1,992
Index bonity	1,360	+ 58 %	2,154	+ 73 %	2,349	+ 89 %	2,997

Při zvýšení tržeb o 5 % a zároveň snížení výkonové spotřeby o 7 %, se výsledek hospodaření navýší o 88 %. Druhá varianta bere v úvahu zvýšení tržeb o 8 % a snížení výkonové spotřeby o 6 %, v takovém případě by se výsledek hospodaření více než zdvojnásobil. Hodnota indexu IN05 by se zvýšila nad 1,6 a dostala by se tak mimo šedou zónu. Výrazně se by zvýšila hodnota indexu bonity, u kterého se výsledek vyšší než 2 hodnotí jako velmi dobrý. Poslední varianta znázorňuje situaci, kdy se tržby zvýší o 12 % a náklady se sníží pouze o 4 %. Aby společnost dosáhla takového zvýšení tržeb budeme brát v úvahu, že pro ni bude obtížnější zároveň snižovat náklady.

Pro společnost by byla pozitivní druhá varianta, která zahrnuje zvýšení tržeb a snížení nákladů ve výši, která je reálná, zároveň by došlo ke zvýšení výsledku hospodaření o 112 % a viditelnému nárůstu hodnot soustav ukazatelů, dle kterých by firmu neměl ohrožovat budoucí možný bankrot.

5.3 Snížení závazků

Z finančních analýzy společnosti ZEMAS AG, a.s. můžeme vidět, že i když podnik vytváří zisk, v mnoha ukazatelích nedosahuje doporučených hodnot a dalece zaostává za konkurencí. Velkou přítěží jsou pro ZEMAS AG, a.s. její závazky. Největší položkou krátkodobých i dlouhodobých závazků nejsou závazky z obchodních vztahů, ale závazky k úvěrovým institucím. Kdybychom sečetli krátkodobé i dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím z roku 2021 dostaneme se na hodnotu necelých 100 milionů Kč, jenom krátkodobé závazky k úvěrovým institucím tvoří 44 milionů Kč, což je obrovská částka, kterou společnost musí vydat. Proto ze širšího úhlu není překvapením, že společnost disponuje tak nízkými peněžními prostředky na svých účtech a v pokladně.

Tabulka č. 31: Vývoj krátkodobých závazků ZEMAS AG, a.s.

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti ZEMAS AG, a.s. za období 2017-2021)

Krátkodobé závazky (v tis. Kč)	2017	2018	2019	2020	2021
Krátkodobé závazky celkem	82 561	40 745	48 493	50 832	61 486
Krátkodobé závazky k úvěrovým institucím	46 336	15 944	28 816	30 104	43 650
Krátkodobé závazky z obchodních vztahů	27 406	14 909	14 732	13 986	12 476

Přesto, že se celková hodnota cizích zdrojů zmenšuje, z tabulky lze vidět vývoj krátkodobých závazků k úvěrovým institucím, které se od roku 2018 výrazně navyšují. Zvyšují tak hodnotu krátkodobých závazků, které způsobují nízké hodnoty mnoha

ukazatelů. Pro porovnání, konkurence v roce 2021 vykazuje celkové krátkodobé závazky v hodnotě 24 937 tis. Kč.

Společnost si sjednává úvěry pro financování nákupu půdy, nových strojů, vzala si také například úvěr na rekonstrukci kravínu ve Vídni a čerpá provozní úvěr.

Tabulka níže obsahuje vývoj hodnot vybraných ukazatelů, pokud by se hodnota krátkodobých závazků snížila o 10, 20, 30 a 40 %.

Tabulka č. 32: Vybrané ukazatele po snížení krátkodobých závazků
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Snížení krátkodobých závazků	2021	-10 %	-20 %	-30 %	-40 %
Krátkodobé závazky (v tis. Kč)	61 486	55 337	49 189	43 040	36 892
Cizí zdroje (v tis. Kč)	136 183	130 034	123 886	117 737	111 589
Běžná likvidita	1,63	1,81	2,03	2,32	2,71
Pohotová likvidita	0,49	0,55	0,62	0,71	0,82
Okamžitá likvidita	0,04	0,05	0,05	0,06	0,07
ČPK (v tis. Kč)	38 536	44 685	50 833	56 982	63 130
ČPP (v tis. Kč)	-58 878	-52 729	-46 581	-40 432	-34 284
ČPM (v tis. Kč)	-31 135	-24 986	-18 838	-12 689	-6 541
Celková zadluženost (v %)	37,09	35,41	33,74	32,06	30,39

Z tabulky můžeme vidět výrazné zlepšení hodnot jednotlivých ukazatelů. Společnost má velký problém s okamžitou likviditou, která se už při snížení krátkodobých závazků o 10 % dostává na hodnotu, na kterou společnost nedosáhla v žádném z pěti sledovaných let. Vysoká hodnota krátkodobých závazků zhoršuje i hodnoty rozdílových ukazatelů. Společnost má značnou hodnotu finančních prostředků uloženou v zásobách, a tak v případě čistých pohotových prostředků a čistého peněžního majetku, které zásoby do svých výpočtů nezahrnují, vycházejí záporné hodnoty.

V tabulce, která shrnovala možné varianty výsledku hospodaření jsme mohli vidět, že navýšení hospodářského výsledku pozvolna zlepšovalo hodnoty soustav ukazatelů. Ovšem k ještě výraznějšímu zlepšení by došlo, kdyby ZEMAS AG, a.s. zároveň snižoval hodnotu svých krátkodobých závazků. Proto se následující ukázka věnuje tomu, jak by vypadala situace, kdybychom pracovali s druhou variantou zvýšení výsledku hospodaření, kdy se tržby zvýší o 8 %, výkonová spotřeba se sníží o 6 %, a zároveň by společnost o 30 % snížila hodnotu svých krátkodobých závazků.

Tabulka č. 33: Soustavy ukazatelů po zvýšení VH a snížení krátkodobých závazků
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Ukazatel	2021	Zvýšení tržeb o 8 %, snížení nákladové spotřeby o 6 %	Zvýšení tržeb o 8 %, snížení nákladové spotřeby o 6 % a snížení krát. závazků o 30 %
Altmanův model	1,936	2,132	2,351
IN05	1,107	1,615	1,733
Index bonity	1,360	2,349	2,384

Zde můžeme vidět, jak velký vliv by mělo snížení krátkodobých závazků, a tedy snížení objemů cizích zdrojů, na výsledné hodnoty soustav ukazatelů. Největší změnu můžeme vidět u Altmanova modelu, jehož hodnota by se více přiblížila intervalu 2,6, který značí bezpečnou zónu a zahrnuje firmy, které by neměly být ohroženy bankrotem. Hodnota 2,351 je dokonce vyšší než u varianty, kdyby podnik zvýšil své tržby o 12 %. Pozitivní změnu můžeme vidět i u indexu IN05, kde se snižuje pravděpodobnost bankrotu. Uspokojivá je rovněž výsledná hodnota indexu bonity.

Kdyby se společnosti dařilo postupně navyšovat výsledek hospodaření za účetní období a získala by tak více peněžních prostředků, mohla by klesat potřeba podniku sjednávat si další bankovní úvěry a zaměřit se na splácení stávajících. Snížení závazků k úvěrovým institucím by rovněž vedlo ke snížení vyplácených nákladových úroků, jejichž hodnota v roce 2021 ve výkazu zisku a ztrát činila 2 484 tis. Kč.

6 ZÁVĚR

Hlavním cílem bakalářské práce bylo sestavení návrhů ke zlepšení současné situace ve společnosti ZEMAS AG, a.s. Opatření byla navržena na základě provedené finanční analýzy. Bakalářské práce je složena ze tří hlavních částí.

V teoretické části bylo vysvětleno, k čemu se finanční analýza využívá, kdo může její výsledky využít a z jakých zdrojů čerpáme informace pro její vypracování. Následně byly popsány metody finanční analýzy a vybrané jednotlivé ukazatele.

V analytické části byla představena společnost ZEMAS AG, a.s. a zvolená konkurenční společnost ZERAS, a.s. Následně byly pomocí účetních výkazů obou společností zjištěny hodnoty ukazatelů popsaných v teoretické části. Dosažené hodnoty byly vypočteny za období 2017 až 2021, poté byly okomentovány a vzájemně porovnány. Po finanční analýze byly shrnuty výsledky obou společností a lze konstatovat, že zvolený primární podnik ZEMAS AG, a.s. ve většině oblastí vykazoval horší hodnoty než konkurence. Na konci analytické části byla zpracována SWOT analýza společnosti ZEMAS AG, a.s.

Poslední část bakalářské práce byla zaměřena na sestavení návrhů, které by měly vést ke zlepšení současné finanční situace. Prostor byl věnován nevýznamnějším problému, na které upozornila analytická část. Jednalo se o nízké hodnoty likvidity, vysoké doby obratu pohledávek a závazků, neuspokojivé hodnoty soustav ukazatelů a také nízké hodnoty rozdílových ukazatelů. Prvním návrhem byl úrok z prodlení, který by motivovat odběratele platit závazky vůči ZEMAS AG, a.s. včas a společnost by tak dříve obdržela peněžní prostředky, které by mohla využít k financování provozu či ke splácení svých závazků. Poté jsem se zaměřila na hodnoty soustav ukazatelů, které by mohly být zlepšeny navýšením hospodářského výsledku. Součástí řešení bylo několik návrhů na zvýšení tržeb a snížení nákladů a představení různých podob výsledku hospodaření a jeho vlivu na ukazatele. Dále jsem se věnovala závazkům společnosti, zejména krátkodobým, jejichž hodnota je velmi vysoká. Společnost nejvíce zatěžují závazky k úvěrovým institucím, pokud by se společnosti je podařilo snížit a nemusela by tak vynakládat tolik finančních prostředků na jejich splácení, velmi by to napomohlo ke zlepšení likvidity, rozdílových ukazatelů i zkrácení doby obratu závazků.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- 1) BARTOŠ, Vojtěch. *Finanční analýza a plánování* [přednášky]. Brno: VUT v Brně, Fakulta podnikatelská, 2022
- 2) Bioplyn. *ZEMAS AG: akciová společnost* [online]. Martinice, © 2014 [cit. 2022-12-21]. Dostupné z: <https://www.zemasag.cz/bioplyn/>
- 3) CIMBÁLNÍKOVÁ, Lenka. *Strategické řízení: Proč je želva rychlejší než zajíc*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. ISBN 978-80-244-2963-2.
- 4) HANZELKOVÁ, Alena, Miloslav KERŤKOVSKÝ a Oldřich VYKYPĚL. *Strategické řízení: Teorie pro praxi*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017. ISBN 978-80-7400-637-1.
- 5) Jak se vyvíjela dvoutýdenní repo sazba ČNB?. *Česká národní banka* [online]. Praha: Česká národní banka, © 2023 [cit. 2023-05-01]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/casto-kladene-dotazy/Jak-se-vyvijela-dvoutydenni-repo-sazba-CNB/>
- 6) KALOUDA, František. *Finanční analýza a řízení podniku*. 3. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-646-0.
- 7) Když dlužník neplatí. Jak vypočítat a uplatnit úrok z prodlení?. *Finance.cz* [online]. Praha, © 1997–2023, 31.07.2018 [cit. 2023-05-07]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/512626-jak-se-pocitaji-uroky-z-prodleni/>
- 8) KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: Komplexní průvodce s příklady*. 3. vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0563-2.
- 9) KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firem*. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-538-1.
- 10) LANDA, Martin. *Jak číst finanční výkazy*. Brno: Computer Press, 2008. ISBN 978-80-251-1994-5.
- 11) O nás. *ZEMAS AG: akciová společnost* [online]. Martinice, © 2014 [cit. 2022-12-22]. Dostupné z: <https://www.zemasag.cz/o-nas/>
- 12) PLEVA, Petr. *Obratovka ZEMAS AG, a.s.* [ústní sdělení]. Olší u Tišnova, 18. 11. 2022.

- 13) Rostlinná výroba. *ZEMAS AG: akciová společnost* [online]. Martinice, © 2014 [cit. 2022-12-21]. Dostupné z: <https://www.zemasag.cz/rostlinna-vyroba/>
- 14) RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 6. vydání. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-2028-4.
- 15) Sbírka listin: ZEMAS AG, a.s. *Veřejný rejstřík a sbírka listin* [online]. Praha: Ministerstvo spravedlnosti České republiky, ©2017 [cit. 2022-12-21]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=199378>
- 16) Sbírka listin: ZERAS, a.s. *Veřejný rejstřík a sbírka listin* [online]. Praha: Ministerstvo spravedlnosti České republiky, ©2017 [cit. 2022-12-22]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=197062>
- 17) SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2. vydání. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3386-6.
- 18) SCHOLLEOVÁ, Hana. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0413-0.
- 19) SYNEK, Miroslav, Pavel MIKAN a Hana VÁVROVÁ. *Jak psát bakalářské, diplomové, doktorské a jiné písemné práce*. Praha: Oeconomica, 2011. ISBN 978-80-245-1819-0.
- 20) ŠIROKÝ, Jan. *Tvoříme a publikujeme odborné texty: nejen pro ekonomy a manažery*. Brno: Edika, 2011. ISBN 978-80-251-3510-5.
- 21) TYLL, Ladislav. *Podniková strategie*. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-507-7.
- 22) VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku*. 2. vydání. Praha: Grada Publishing, 2020. ISBN 978-80-271-1701-7.
- 23) Výpis z obchodního rejstříku: ZEMAS AG, a.s. *Veřejný rejstřík a sbírka listin* [online]. Praha: Ministerstvo spravedlnosti České republiky, ©2017 [cit. 2022-12-21]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=199378&typ=PLATNY>
- 24) Výpis z obchodního rejstříku: ZERAS, a.s. *Veřejný rejstřík a sbírka listin* [online]. Praha: Ministerstvo spravedlnosti České republiky, ©2017 [cit. 2023-03-29]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=197062>

- 25) ZERAS, a.s. *Mapy.cz* [online]. Praha: Seznam.cz, © 2023 [cit. 2023-03-29].
Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?planovani-trasy&rc=9kf5gx8tih9kWWVhxUUZn&rs=muni&rs=firm&ri=5333&ri=13420598&mrp=%7B%22c%22%3A111%7D&xc=%5B%5D&rwp=1%3B9kdq-x8vM9SqhbbsSq5sBfKkiSvEyjuffTvj4LeUtihfdrFkTpcxJiRM&rut=1&x=15.9588573&y=49.4601008&z=12>
- 26) ZERAS, a.s. *ZERAS, a.s.* [online]. Radostín nad Oslavou [cit. 2023-03-29].
Dostupné z: <http://www.zeras.cz/>
- 27) Živočišná výroba. *ZEMAS AG: akciová společnost* [online]. Martinice, © 2014 [cit. 2023-12-21]. Dostupné z: <https://www.zemasag.cz/zivocisna-vyroba/>

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: Logo společnosti ZEMAS AG, a.s.	33
Obrázek č. 2: Logo společnosti ZERAS, a.s.	35

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Rozvaha	15
Tabulka č. 2 Horizontální analýza aktiv	36
Tabulka č. 3: Horizontální analýza pasiv.....	37
Tabulka č. 4: Horizontální analýza VZZ	39
Tabulka č. 5: Vertikální analýza aktiv	42
Tabulka č. 6: Vertikální analýza pasiv.....	44
Tabulka č. 7: Běžná likvidita	50
Tabulka č. 8: Pohotová likvidita	51
Tabulka č. 9: Okamžitá likvidita.....	52
Tabulka č. 10: ROS.....	54
Tabulka č. 11: ROA	55
Tabulka č. 12: ROE	55
Tabulka č. 13: ROI.....	56
Tabulka č. 14: ROCE.....	57
Tabulka č. 15: Úrokové krytí.....	61
Tabulka č. 16: Doba splácení dluhů.....	62
Tabulka č. 17: Obrat celkových aktiv	64
Tabulka č. 18: Obrat stálých aktiv	65
Tabulka č. 19: Obrat zásob	65
Tabulka č. 20: Doba obratu zásob	66
Tabulka č. 21: Doba obratu pohledávek	67
Tabulka č. 22: Doba obratu závazků	68
Tabulka č. 23: Altmanův model	69
Tabulka č. 24: IN05	71
Tabulka č. 25: Index bonity	72
Tabulka č. 26: SWOT analýza.....	78
Tabulka č. 27: SWOT analýza.....	80

Tabulka č. 28: Pohledávky po lhůtě splatnosti	82
Tabulka č. 29: Ukazatele po zavedených opatření	84
Tabulka č. 30: Navýšení výsledku hospodaření	86
Tabulka č. 31: Vývoj krátkodobých závazků ZEMAS AG, a.s.....	87
Tabulka č. 32: Vybrané ukazatele po snížení krátkodobých závazků	88
Tabulka č. 33: Soustavy ukazatelů po zvýšení VH a snížení krátkodobých závazků	89

SEZNAM VZORCŮ

Vzorec č. 1: Absolutní změna.....	17
Vzorec č. 2: Relativní změna.....	18
Vzorec č. 3: Vertikální analýza.....	18
Vzorec č. 24: Čistý pracovní kapitál, manažerský přístup	19
Vzorec č. 25: Čistý pracovní kapitál, investorský přístup	19
Vzorec č. 26: Čisté pohotové prostředky	19
Vzorec č. 27: ČPM.....	20
Vzorec č. 4: Obecný tvar ukazatele likvidity.....	21
Vzorec č. 5: Běžná likvidita.....	21
Vzorec č. 6: Pohotová likvidita.....	21
Vzorec č. 7: Okamžitá likvidita	22
Vzorec č. 8: ROS	23
Vzorec č. 9: ROA.....	23
Vzorec č. 10: ROE	23
Vzorec č. 11: ROI	24
Vzorec č. 12: ROCE	24
Vzorec č. 13: Celková zadluženost.....	25
Vzorec č. 14: Míra zadluženosti	25
Vzorec č. 15: Úrokové krytí	25
Vzorec č. 16: Doba splácení dluhů	26
Vzorec č. 17: Koefficient samofinancování.....	26
Vzorec č. 18: Obrat celkových aktiv	27
Vzorec č. 19: Obrat stálých aktiv.....	27
Vzorec č. 20: Obrat zásob.....	27
Vzorec č. 21: Doba obratu zásob	28
Vzorec č. 22: Doba obratu pohledávek.....	28
Vzorec č. 23: Doba obratu závazků	28

Vzorec č. 28 Altmanův model	30
Vzorec č. 29: IN05	30
Vzorec č. 30: Index bonity	31
Vzorec č. 31: Úrok z prodlení.....	83

SEZNAM SCHÉMAT

Schéma č. 1: Index bonity.....	31
--------------------------------	----

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1: Vývoj hodnot položek výsledku hospodaření	41
Graf č. 2: Struktura aktiv	44
Graf č. 3: Struktura pasiv	45
Graf č. 11: ČPK	46
Graf č. 12: ČPP	47
Graf č. 13: ČPM.....	49
Graf č. 5: Ukazatele likvidity ZERAS, a.s.....	53
Graf č. 6: Vývoj rentability	58
Graf č. 8: Celková zadluženost	59
Graf č. 9: Míra zadluženosti	60
Graf č. 10: Koeficient samofinancování	63
Graf č. 14: Altmanův model	70
Graf č. 15: Index IN05	72

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Aktiva ZEMAS AG, a.s. 2017-2021	I
Příloha č. 2: Pasiva ZEMAS AG, a.s. 2017-2021.....	III
Příloha č. 3: Výkaz zisku a ztráty ZEMAS AG, a.s. 2017-2021	V
Příloha č. 4: Aktiva ZERAS, a.s. 2017-2021.....	VIII
Příloha č. 5: Pasiva ZERAS, a.s. 2017-2021	XI
Příloha č. 6: Výkaz zisku a ztráty ZERAS, a.s. 2017-2021	XIII

Příloha č. 1: Aktiva ZEMAS AG, a.s. 2017-2021

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv společnosti ZEMAS AG, a.s. v letech 2017-2021)

Označení	AKTIVA	Účetní období, netto hodnoty v tis. Kč				
		2017	2018	2019	2020	2021
	AKTIVA CELKEM	354 789	343 625	336 571	357 163	367 202
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0	0	0
B.	Stálá aktiva	235 741	239 505	261 442	263 953	267 473
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
1.	Nehmotné výsledky vývoje	0	0	0	0	0
2.	Ocenitelná práva	0	0	0	0	0
2.1.	Software	0	0	0	0	0
2.2.	Ostatní ocenitelná práva	0	0	0	0	0
3.	Goodwill	0	0	0	0	0
4.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
5.	Poskyt. zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
5.2.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
B II.	Dlouhodobý hmotný majetek	207 109	210 334	231 006	234 970	238 147
1.	Pozemky a stavby	154 001	181 204	190 828	187 090	189 912
1.1.	Pozemky	36 962	40 840	50 445	56 298	69 382
1.2.	Stavby	117 039	140 364	140 383	130 792	120 530
2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	26 899	22 944	33 884	41 160	41 684
3.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	0	0	0	0	0
4.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	5 369	5 077	4 935	5 144	4 436
4.1.	Pěstitelské celky trvalých porostů	0	0	0	0	0
4.2.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	5 369	5 077	4 935	5 144	4 436
4.3.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	0	0	0	0	0
5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	20 840	1 109	1 359	1 576	2 115

5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	505	505	504	506	1 002
5.2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	20 335	604	855	1 070	1 113
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	28 632	29 471	30 436	28 983	29 326
1.	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	1 200	1 200	1 194	1 171	1 406
2.	Zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
3.	Podíly – podstatný vliv	0	0	0	0	0
4.	Zápůjčky a úvěry – podstatný vliv	0	0	0	0	0
5.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	27 427	27 426	27 427	27 427	27 427
6.	Zápůjčky a úvěry – ostatní	0	0	0	0	0
7.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	5	845	1 815	385	493
7.1.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	5	845	1 815	385	493
7.2.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
C.	Oběžná aktiva	114 700	101 705	74 124	92 876	100 022
C.I.	Zásoby	64 396	53 721	47 509	60 443	69 671
1.	Materiál	1 503	1 497	1 477	1 709	1 860
2.	Nedokončená výroba a polotovary	17 230	17 789	15 881	20 147	22 276
3.	Výrobky a zboží	32 122	20 745	16 863	27 196	33 945
3.1.	Výrobky	32 122	20 745	16 863	27 196	33 945
3.2.	Zboží	0	0	0	0	0
4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	13 541	13 693	13 288	11 391	11 590
5.	Poskytnuté zálohy na zásoby	0	0	0	0	0
C.II.	Pohledávky	50 207	46 652	25 685	31 012	27 743
1.	Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0	0
1.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	0	0	0	0	0
1.2.	Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
1.3.	Pohledávky – podstatný vliv	0	0	0	0	0
1.4.	Odložená daňová pohledávka	0	0	0	0	0
1.5.	Pohledávky – ostatní	0	0	0	0	0
1.5.1.	Pohledávky za společníky	0	0	0	0	0
1.5.2.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	0	0	0	0	0
1.5.3.	Dohadné účty aktivní	0	0	0	0	0
1.5.4.	Jiné pohledávky	0	0	0	0	0

2.	Krátkodobé pohledávky	50 207	46 652	25 685	31 012	27 743
2.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	11 279	10 803	7 707	11 677	7 480
2.2.	Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
2.3.	Pohledávky – podstatný vliv	0	0	0	0	0
2.4.	Pohledávky – ostatní	38 928	35 849	17 978	19 335	20 263
2.4.1.	Pohledávky za společníky	0	0	0	0	0
2.4.2.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	0	0	0	0	0
2.4.3.	Stát – daňové pohledávky	37 618	34 913	14 423	14 328	14 380
2.4.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	566	386	731	809	1 010
2.4.5.	Dohadné účty aktivní	723	520	0	280	821
2.4.6.	Jiné pohledávky	21	30	2 824	3 918	4 052
3.	Časové rozlišení aktiv	0	0	0	0	0
3.1.	Náklady příštích období	0	0	0	0	0
3.2.	Komplexní náklady příštích období	0	0	0	0	0
3.3.	Příjmy příštích období	0	0	0	0	0
C.III.	Krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
1.	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
2.	Ostatní krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
C. IV.	Peněžní prostředky	97	1 332	930	1 421	2 608
1.	Peněžní prostředky na pokladně	14	165	141	103	149
2.	Peněžní prostředky na účtech	83	1 167	789	1 318	2 459
D.	Časové rozlišení aktiv	4 348	2 115	1 005	334	-293
1.	Náklady příštích období	1 151	1 663	662	156	-431
2.	Komplexní náklady příštích období	0	0	0	0	0
3.	Příjmy příštích období	3 197	452	343	178	138

Příloha č. 2: Pasiva ZEMAS AG, a.s. 2017-2021

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv společnosti ZEMAS AG, a.s. v letech 2017-2021)

Označení	PASIVA	Účetní období, netto hodnoty v tis. Kč				
		2017	2018	2019	2020	2021
	PASIVA CELKEM	354 789	343 625	336 571	357 183	367 202
A.	Vlastní kapitál	177 355	184 598	197 154	219 542	230 949
A. I.	Základní kapitál	106 672	106 800	106 800	106 648	106 604
1.	Základní kapitál	106 800	106 800	106 800	106 800	106 800
2.	Vlastní podíly	-128	0	0	-152	-196
3.	Změny základního kapitálu	0	0	0	0	0

A. II.	Ážio a kapitálové fondy	3 533	3 533	3 527	3 504	3 554
1.	Ážio	3 554	3 554	3 554	3 554	3 554
2.	Kapitálové fondy	-21	-21	-27	-50	0
2.1.	Ostatní kapitálové fondy	0	0	0	0	0
2.2.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	-21	-21	-27	-50	0
2.3.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací	0	0	0	0	0
2.4.	Rozdíly z přeměn obchodních korporací	0	0	0	0	0
2.5.	Rozdíly z ocenění při obchodních korporací	0	0	0	0	0
A. III.	Fondy ze zisku	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
1.	Ostatní rezervní fond	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
2.	Statutární a ostatní fondy	0	0	0	0	0
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	62 428	68 091	70 265	82 827	103 333
1.	Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta minulých let (+/-)	62 428	68 091	70 265	82 827	103 333
3.	Jiný výsledek hospodaření minulých let	0	0	0	0	0
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	722	2 174	12 562	22 563	13 458
A. VI.	Rozhodnuto o zálohách na výplatu podílu na zisku	0	0	0	0	0
B. + C.	Cizí zdroje	177 202	158 596	139 283	137 522	136 183
B.	Rezervy	5	845	1 685	0	0
1.	Rezerva na důchody a podobné závazky	0	0	0	0	0
2.	Rezerva na daň z příjmů	0	0	0	0	0
3.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	5	845	1 685	0	0
4.	Ostatní rezervy	0	0	0	0	0
C.	Závazky	177 197	157 851	137 598	137 522	136 183
C. I.	Dlouhodobé závazky	94 636	117 106	89 105	86 690	74 697
1.	Vydané dluhopisy	0	0	0	0	0
1.1.	Vyměnitelné dluhopisy	0	0	0	0	0
1.2.	Ostatní dluhopisy	0	0	0	0	0
2.	Závazky k úvěrovým institucím	75 786	97 962	71 551	68 905	56 263
3.	Dlouhodobé přijaté zálohy	0	0	0	0	0
4.	Závazky z obchodních vztahů	0	0	0	0	0
5.	Dlouhodobé směnky k úhradě	0	0	0	0	0

6.	Závazky – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
7.	Závazky – podstatný vliv	0	0	0	0	0
8.	Odložený daňový závazek	3 842	3 438	3 237	3 058	3 154
9.	Závazky – ostatní	15 008	15 706	14 317	14 727	15 280
9.1.	Závazky ke společníkům	0	0	0	0	0
9.2.	Dohadné účty pasivní	0	0	0	0	0
9.3.	Jiné závazky	15 008	15 706	14 317	14 727	15 280
C. II.	Krátkodobé závazky	82 561	40 745	48 493	50 832	61 186
1.	Vydané dluhopisy	0	0	0	0	0
1.1.	Vyměnitelné dluhopisy	0	0	0	0	0
1.2.	Ostatní dluhopisy	0	0	0	0	0
2.	Závazky k úvěrovým institucím	46 336	15 944	28 816	30 104	43 650
3.	Krátkodobé přijaté zálohy	16	31	51	51	3 051
4.	Závazky z obchodních vztahů	27 406	14 909	14 732	13 986	12 476
5.	Krátkodobé směnky k úhradě	0	0	0	0	0
6.	Závazky – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
7.	Závazky – podstatný vliv	0	0	0	0	0
8.	Závazky – ostatní	8 803	9 661	4 895	6 691	2 309
8.1.	Závazky ke společníkům	0	0	0	0	0
8.2.	Krátkodobé finanční výpomoci	5 000	4300	0	0	1 000
8.3.	Závazky k zaměstnancům	428	280	96	76	83
8.4.	Závazky za sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	1 441	1 076	825	922	936
8.5.	Stát – daňové závazky a dotace	486	2 607	2 959	4 677	159
8.6.	Dohadné účty pasivní	516	279	-22	145	0
8.7.	Jiné závazky	932	1 319	1 037	871	131
C. III.	Časové rozlišení pasiv	0	0	0	0	0
1.	Výdaje příštích období	0	0	0	0	0
2.	Výnosy příštích období	0	0	0	0	0
D.	Časové rozlišení pasiv	232	331	134	99	70
1.	Výdaje příštích období	232	331	134	99	70
2.	Výnosy příštích období	0	0	0	0	0

Příloha č. 3: Výkaz zisku a ztráty ZEMAS AG, a.s. 2017-2021

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv společnosti ZEMAS AG, a.s. v letech 2017-2021)

Označení	VZZ	Účetní období, netto hodnoty v tis. Kč				
		2017	2018	2019	2020	2021
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	102 452	96 523	99 273	106 280	105 953

II.	Tržby za prodej zboží	229	222	1 251	1 251	40
A.	Výkonová spotřeba	94 811	91 544	86 944	86 992	91 668
1.	Náklady vynaložené na prodej zboží	228	226	1 249	80	39
2.	Spotřeba materiálu a energie	58 578	56 460	55 669	60 237	63 347
3.	Služby	36 005	34 858	30 026	26 675	28 282
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	418	11 535	8 377	-11 048	-8 599
C.	Aktivace	-4 337	-4 526	-4 195	-4 384	-3 316
D.	Osobní náklady	31 770	30 958	29 117	32 271	33 250
1.	Mzdové náklady	23 557	22 970	21 530	23 752	24 468
2.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění a ostatní náklady	8 213	7 988	7 587	8 519	8 782
2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	7 695	7 512	7 143	8 023	8 226
2.2.	Ostatní náklady	518	476	444	496	556
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	23 707	23 595	22 628	24 455	24 061
1.	Úpravy hodnot dlouh. nehmot. a hmotného majetku	24 144	23 695	22 628	24 455	25 647
1.1.	Úpravy hodnot dlouh. nehmot. a hmotného majetku – trvalé	24 144	23 695	22 628	24 455	25 647
1.2.	Úpravy hodnot dlouh. nehmot. a hmotného majetku – dočasné	0	0	0	0	0
2.	Úpravy hodnot zásob	0	0	0	0	0
3.	Úpravy hodnot pohledávek	-437	-100	0	0	-1 586
III.	Ostatní provozní výnosy	53 078	71 276	71 511	55 993	57 673
1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	2 008	12 451	16 468	3 202	3 482
2.	Tržby z prodaného materiálu	1 096	1 099	16 468	796	709
3.	Jiné provozní výnosy	50 006	57 726	49 915	51 995	53 482
F.	Ostatní provozní náklady	5 478	8 981	10 747	3 484	7 396
1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	1 539	4 081	2 543	1 217	2 510
2.	Prodaný materiál	1 096	1 095	4 151	125	166
3.	Daně a poplatky	767	717	579	542	643
4.	Rezervy v provozní oblasti a kompletní náklady příštích období	-840	840	840	-1 685	0
5.	Jiné provozní náklady	2 916	2 248	2 634	3 275	4 077
*	Provozní výsledek hospodaření	3 912	5 934	18 417	30 583	19 206

IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku – podíly	0	0	166	0	0
1.	Výnosy z podílů – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
2.	Ostatní výnosy z podílů	0	0	166	0	0
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly	0	156	166	0	0
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	0	0	0	0	0
1.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
2.	Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	0	0	0	0	0
H.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem	0	0	0	0	0
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	25	0	34	19	6
1.	Výnosové úroky a podobné výnosy – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	25	0	34	19	6
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	0	0	0	0	0
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	2 874	3 164	2 769	2 624	2 484
1.	Nákladové úroky a podobné náklady – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	2 874	3 164	2 769	2 624	2 484
VII.	Ostatní finanční výnosy	1	163	0	0	2
K.	Ostatní finanční náklady	160	104	118	152	140
*	Finanční výsledek hospodaření	-3 008	-3 261	-2 853	-2 757	-2 616
**	Výsledek hospodaření před zdaněním	904	2 673	15 564	27 826	16 590
L.	Daň z příjmů	182	499	3 002	5 263	3 132
1.	Daň z příjmů – splatná	0	903	3 204	5 442	3 036
2.	Daň z příjmů – odložená	182	-404	-202	-179	96

**	Výsledek hospodaření po zdanění	722	2 174	12 562	22 563	13 458
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	0	0	0	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období	722	2 174	12 562	22 563	13 458
*	Čistý obrat za účetní období	155 785	168 184	172 235	162 372	163 674

Příloha č. 4: Aktiva ZERAS, a.s. 2017-2021

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv společnosti ZERAS, a.s. v letech 2017-2021)

Označení	AKTIVA	Účetní období, netto hodnoty v tis. Kč				
		2017	2018	2019	2020	2021
	AKTIVA CELKEM	403 421	443 110	502 852	511 369	527 448
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0	0	0
B.	Stálá aktiva	172 686	189 431	230 617	243 272	252 147
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
1.	Nehmotné výsledky vývoje	0	0	0	0	0
2.	Ocenitelná práva	0	0	0	0	0
2.1.	Software	0	0	0	0	0
2.2.	Ostatní ocenitelná práva	0	0	0	0	0
3.	Goodwill	0	0	0	0	0
4.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
5.	Poskyt. zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
5.2.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
B II.	Dlouhodobý hmotný majetek	142 924	176 823	207 984	230 636	244 511
1.	Pozemky a stavby	103 969	107 196	135 170	143 073	152 316
1.1.	Pozemky	12 684	12 761	14 883	15 721	16 402
1.2.	Stavby	91 285	94 435	120 287	127 352	135 914
2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	22 446	34 877	50 079	56 437	58 205
3.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	0	0	0	0	0
4.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	13 375	13 304	15 603	16 466	18 319
4.1.	Pěstitelské celky trvalých porostů	0	0	0	0	0

4.2.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	13 375	13 304	15 603	16 466	18 319
4.3.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	0	0	0	0	0
5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	3 134	21 446	7 132	14 660	15 671
5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	0	0	80	2 471	415
5.2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	3 134	21 446	7 052	12 189	15 256
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	29 762	12 608	22 633	12 636	7 636
1.	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
2.	Zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
3.	Podíly – podstatný vliv	0	0	0	0	0
4.	Zápůjčky a úvěry – podstatný vliv	0	0	0	10 000	0
5.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	822	2 622	2 622	2 636	2 636
6.	Zápůjčky a úvěry – ostatní	0	0	10 000	0	5 000
7.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	28 940	9 986	10 011	0	0
7.1.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	28 940	9 986	10 011	0	0
7.2.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
C.	Oběžná aktiva	230 656	253 528	272 128	268 001	275 257
C.I.	Zásoby	61 249	66 248	65 663	61 543	66 800
1.	Materiál	8 028	6 951	8 704	8 449	9 294
2.	Nedokončená výroba a polotovary	8 248	8 471	8 802	9 213	8 447
3.	Výrobky a zboží	28 497	31 110	26 286	22 083	28 463
3.1.	Výrobky	28 497	31 110	26 286	22 083	28 463
3.2.	Zboží	0	0	0	0	0
4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	16 476	19 716	21 871	21 798	20 596
5.	Poskytnuté zálohy na zásoby	0	0	0	0	0
C.II.	Pohledávky	40 284	44 492	55 894	50 528	47 470
1.	Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0	0
1.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	0	0	0	0	0

1.2.	Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
1.3.	Pohledávky – podstatný vliv	0	0	0	0	0
1.4.	Odložená daňová pohledávka	0	0	0	0	0
1.5.	Pohledávky – ostatní	0	0	0	0	0
1.5.1.	Pohledávky za společníky	0	0	0	0	0
1.5.2.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	0	0	0	0	0
1.5.3.	Dohadné účty aktivní	0	0	0	0	0
1.5.4.	Jiné pohledávky	0	0	0	0	0
2.	Krátkodobé pohledávky	40 284	44 492	55 894	50 528	47 470
2.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	21 865	21 366	21 378	22 016	26 375
2.2.	Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
2.3.	Pohledávky – podstatný vliv	0	0	0	0	0
2.4.	Pohledávky – ostatní	18 419	23 126	34 516	28 512	21 095
2.4.1.	Pohledávky za společníky	1 782	1 207	1 232	2 554	2 151
2.4.2.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	0	0	0	0	0
2.4.3.	Stát – daňové pohledávky	312	606	7 080	5 275	5 146
2.4.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	858	650	584	738	736
2.4.5.	Dohadné účty aktivní	5 439	4 359	8 306	2 910	8 158
2.4.6.	Jiné pohledávky	10 028	16 294	17 314	17 035	4 904
3.	Časové rozlišení aktiv	0	0	0	0	0
3.1.	Náklady příštích období	0	0	0	0	0
3.2.	Komplexní náklady příštích období	0	0	0	0	0
3.3.	Příjmy příštích období	0	0	0	0	0
C.III.	Krátkodobý finanční majetek	31 212	47 035	5 672	0	0
1.	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
2.	Ostatní krátkodobý finanční majetek	31 212	47 035	5 672	0	0
C. IV.	Peněžní prostředky	97 911	95 753	144 899	155 930	160 987
1.	Peněžní prostředky na pokladně	109	119	162	404	505
2.	Peněžní prostředky na účtech	97 802	95 634	144 737	155 526	160 482
D.	Časové rozlišení aktiv	79	151	107	96	44
1.	Náklady příštích období	0	0	0	0	0
2.	Komplexní náklady příštích období	0	0	0	0	0
3.	Příjmy příštích období	79	151	107	96	44

Příloha č. 5: Pasiva ZERAS, a.s. 2017-2021

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv společnosti ZERAS, a.s. v letech 2017-2021)

Označení	PASIVA	Účetní období, netto hodnoty v tis. Kč				
		2017	2018	2019	2020	2021
	PASIVA CELKEM	403 421	443 110	502 852	511 369	527 448
A.	Vlastní kapitál	373 556	416 105	453 528	478 639	491 735
A. I.	Základní kapitál	45 907	45 723	45 545	45 542	45 432
1.	Základní kapitál	47 146	45 941	45 941	45 941	45 941
2.	Vlastní podíly	-1 239	-218	-396	-396	-509
3.	Změny základního kapitálu	0	0	0	0	0
A. II.	Ážio a kapitálové fondy	182	68	93	93	92
1.	Ážio	0	0	0	0	0
2.	Kapitálové fondy	182	68	93	93	92
2.1.	Ostatní kapitálové fondy	93	92	93	93	92
2.2.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	89	-24	0	0	0
2.3.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací	0	0	0	0	0
2.4.	Rozdíly z přeměn obchodních korporací	0	0	0	0	0
2.5.	Rozdíly z ocenění při obchodních korporací	0	0	0	0	0
A. III.	Fondy ze zisku	15 819	16 170	16 527	16 893	17 244
1.	Ostatní rezervní fond	14 885	15 185	15 484	15 785	16 085
2.	Statutární a ostatní fondy	934	985	1 043	1 108	1 159
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	251 112	308 007	348 843	386 083	410 807
1.	Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta minulých let (+/-)	251 112	308 007	348 843	386 083	410 807
3.	Jiný výsledek hospodaření minulých let	0	0	0	0	0
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	60 536	46 137	42 520	30 028	18 160
A. VI.	Rozhodnuto o zálohách na výplatu podílu na zisku	0	0	0	0	0
B. + C.	Cizí zdroje	29 865	27 005	49 324	32 730	35 713
B.	Rezervy	0	0	0	0	0
1.	Rezerva na důchody a podobné závazky	0	0	0	0	0
2.	Rezerva na daň z příjmů	0	0	0	0	0
3.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	0	0	0	0	0
4.	Ostatní rezervy	0	0	0	0	0

C.	Závazky	29 865	27 005	49 324	32 730	35 713
C. I.	Dlouhodobé závazky	9 019	9 447	10 760	11 011	10 776
1.	Vydané dluhopisy	0	0	0	0	0
1.1.	Vyměnitelné dluhopisy	0	0	0	0	0
1.2.	Ostatní dluhopisy	0	0	0	0	0
2.	Závazky k úvěrovým institucím	0	0	0	0	0
3.	Dlouhodobé přijaté zálohy	0	0	0	0	0
4.	Závazky z obchodních vztahů	0	0	0	0	0
5.	Dlouhodobé směnky k úhradě	0	0	0	0	0
6.	Závazky – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
7.	Závazky – podstatný vliv	0	0	0	0	0
8.	Odložený daňový závazek	3 837	4 625	5 642	5 921	5 508
9.	Závazky – ostatní	5 182	4 822	5 118	5 090	5 268
9.1.	Závazky ke společníkům	0	0	0	0	0
9.2.	Dohadné účty pasivní	0	0	0	0	0
9.3.	Jiné závazky	5 182	4 822	5 118	5 090	5 268
C. II.	Krátkodobé závazky	20 846	17 558	38 564	21 719	24 937
1.	Vydané dluhopisy	0	0	0	0	0
1.1.	Vyměnitelné dluhopisy	0	0	0	0	0
1.2.	Ostatní dluhopisy	0	0	0	0	0
2.	Závazky k úvěrovým institucím	800	0	0	0	0
3.	Krátkodobé přijaté zálohy	0	0	0	0	0
4.	Závazky z obchodních vztahů	6 283	11 954	26 714	11 939	15 824
5.	Krátkodobé směnky k úhradě	0	0	0	0	0
6.	Závazky – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
7.	Závazky – podstatný vliv	0	0	0	0	0
8.	Závazky – ostatní	13 783	5 604	11 850	9 780	9 113
8.1.	Závazky ke společníkům	1 925	1 359	1 068	2 210	2 245
8.2.	Krátkodobé finanční výpomoci	0	0	0	0	0
8.3.	Závazky k zaměstnancům	613	587	753	695	616
8.4.	Závazky za sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	1 676	1 936	2 387	2 284	2 356
8.5.	Stát – daňové závazky a dotace	8 893	1 273	802	1 703	1 640
8.6.	Dohadné účty pasivní	508	270	792	778	980
8.7.	Jiné závazky	168	179	6 048	2 110	1 276
C. III.	Časové rozlišení pasiv	0	0	0	0	0
1.	Výdaje příštích období	0	0	0	0	0
2.	Výnosy příštích období	0	0	0	0	0
D.	Časové rozlišení pasiv	0	0	0	0	0
1.	Výdaje příštích období	0	0	0	0	0

2.	Výnosy příštích období	0	0	0	0	0
----	------------------------	---	---	---	---	---

Příloha č. 6: Výkaz zisku a ztráty ZERAS, a.s. 2017-2021

(Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv společnosti ZERAS, a.s. v letech 2017-2021)

Označení	VZZ	Účetní období, netto hodnoty v tis. Kč				
		2017	2018	2019	2020	2021
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	199 674	203 075	206 191	211 652	208 209
II.	Tržby za prodej zboží	0	0	0	0	0
A.	Výkonová spotřeba	100 774	112 587	115 629	119 861	134 513
1.	Náklady vynaložené na prodej zboží	0	0	0	0	0
2.	Spotřeba materiálu a energie	76 189	82 798	85 591	87 614	94 690
3.	Služby	24 585	29 789	30 038	32 247	39 823
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	-2 854	-5 996	2 306	3 935	-4 330
C.	Aktivace	-11 460	-10 517	-14 118	-13 044	-15 882
D.	Osobní náklady	49 972	54 615	59 959	62 545	64 236
1.	Mzdové náklady	36 999	40 314	44 299	46 300	47 469
2.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění a ostatní náklady	12 973	14 301	15 660	16 245	16 767
2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	12 462	13 580	14 878	15 390	15 834
2.2.	Ostatní náklady	511	721	782	855	933
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	20 887	23 460	26 222	34 807	41 942
1.	Úpravy hodnot dlouh. nehmot. a hmotného majetku	20 830	23 460	26 222	34 807	41 942
1.1.	Úpravy hodnot dlouh. nehmot. a hmotného majetku – trvalé	20 830	23 460	26 134	34 863	41 807
1.2.	Úpravy hodnot dlouh. nehmot. a hmotného majetku – dočasné	0	0	88	-56	135
2.	Úpravy hodnot zásob	0	0	0	0	0
3.	Úpravy hodnot pohledávek	57	0	0	0	0
III.	Ostatní provozní výnosy	37 660	36 424	35 848	38 554	35 840
1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	8 271	6 087	6 337	8 376	8 064
2.	Tržby z prodaného materiálu	232	356	384	723	302
3.	Jiné provozní výnosy	29 157	29 981	29 127	29 455	27 474
F.	Ostatní provozní náklady	3 893	3 526	6 560	6 468	6 726

1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	2 635	2 174	3 197	2 866	3 402
2.	Prodaný materiál	73	205	190	131	191
3.	Daně a poplatky	585	570	574	519	496
4.	Rezervy v provozní oblasti a kompletní náklady příštích období	0	0	0	0	0
5.	Jiné provozní náklady	600	577	2 599	2 952	2 637
*	Provozní výsledek hospodaření	76 122	61 824	45 481	35 634	16 844
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku – podíly	0	0	0	0	0
1.	Výnosy z podílů – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
2.	Ostatní výnosy z podílů	0	0	0	0	0
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly	38 316	28 766	44 000	15 501	0
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	0	0	0	0	0
1.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
2.	Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	0	0	0	0	0
H.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem	0	0	0	0	0
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	311	337	977	681	379
1.	Výnosové úroky a podobné výnosy – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	311	337	977	681	379
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	0	0	0	0	0
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	229	165	160	167	173
1.	Nákladové úroky a podobné náklady – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	229	165	160	167	173

VII.	Ostatní finanční výnosy	40 258	26 609	54 086	20 300	8 691
K.	Ostatní finanční náklady	3 468	3 122	3 922	4 113	3 424
*	Finanční výsledek hospodaření	-1 444	-4 907	6 981	1 200	5 473
**	Výsledek hospodaření před zdaněním	74 678	56 917	52 462	36 834	22 317
L.	Daň z příjmů	14 142	10 780	9 942	6 806	4 157
1.	Daň z příjmů – splatná	13 903	9 991	8 925	6 527	4 570
2.	Daň z příjmů – odložená	239	789	1 017	279	-413
**	Výsledek hospodaření po zdanění	60 536	46 137	42 520	30 028	18 160
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	0	0	0	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období	60 536	46 137	42 520	30 028	18 160
*	Čistý obrat za účetní období	277 903	266 645	297 102	271 187	253 119